

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO
V PRIČAKOVANJU MIKLAVŽA

leksi Butter Leibniz 250 g	244,30 SIT	199,00 SIT
čokolada Milka mlečna 100 g	188,60 SIT	109,00 SIT
čokolada Confini 100 g	107,80 SIT	79,00 SIT
bomboni fru-fru 400 g	423,20 SIT	299,90 SIT
kava Cabaret mleta 100 g	144,90 SIT	99,00 SIT
prekajeno pleče VP Pomurka	1.708,20 SIT	1.149,00 SIT

Miklavž kupuje v naših prodajalnah!

DOLENJSKI LIST

Št. 47 (2570), leto XLIX • Novo mesto, četrtek, 26. novembra 1998 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

Avto GALANT

izpušne cevi
montaža

Ob potoku 10, Novo mesto
tel.: 068/322-643, 322-278
fax: 068/323-585

RAZSTAVA NIZOZEMSKEGA UMETNIKA

VIŠNJA GORA - V počastitev 520-letnice Višnje Gore bodo turistično in kulturno društvo ter družina Pilko v petek, 27. novembra, ob 18. uri na Čandkovi domačiji pripravili otvoritev risb, slik in ilustracij nizozemskega umetnika Keesa van Eyeka. Kulturni program bosta izvedli Rea in Saraja iz Pirana.

MEDNARODNI DOBRODELNI BAZAR TUDI V NOVEM MESTU

NOVO MESTO - Slovensko mednarodno združenje SILA, koordinatorka je Mme Dominique Covillerot, bo tudi letos v Ljubljani organiziralo mednarodni dobrodelni bazar, ki bo v soboto, 28. novembra, na Trgu republike. Letos prvič pa bo mednarodni dobrodelni bazar tudi v Novem mestu, in sicer v nedeljo, 29. novembra, v Kulturnem centru Janeza Trdine od 11. do 17. ure. V prodaji bodo zelo zanimivi izdelki iz različnih držav, pri prodaji pa bodo sodelovale tudi soproge tujih diplomatov. Cene izdelkov, ki so primerni za božična in novoletna darila, bodo ugodne, izkupiček pa je namenjen otvoritvenemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto. Pripravili pa bodo tudi bogat srečelov. Vabljeni!

ZATON DOLENJSKEGA KROMPIRJA? "Svinec" ni več kriv

Strahovit padec cen krompirja, ki so se znižale celo do petkrat (v šestdesetih letih je dolenjski kmet dobil za kilogram, prodan v Dalmaciji, tudi po eno nemško marko), ni mogel ostati brez usodnih posledic za pridelavo, kaj šele za kmetov dohodek. Na nedavnem dnevu krompirja v Komendi so ugotovljali, da so se v zadnjem desetletju površine, posajene s krompirjem, zmanjšale za več kot trikrat, od 30.125 ha v letu 1990 (dr. Miloš Kus v knjigi *Krompir*) na vsega 8.500 ha. Letošnji pridelek je skoraj trikrat manjši od rekordnega in natanko pol manjši od povprečne letine, saj je znašal le 180.000 ton. Čeprav pojemo zdaj nekaj manj krompirja, pridelek Sloveniji ne bo zadoščal in bo že v začetku prihodnjega leta morala uvoziti večjo količino tega pomembnega živila.

Tako se bo naša krompirjeva deželica spremenila v uvoznico natančno tistega, kar lahko sama pridelava in po čemer je nekoč, tudi v bližnji "svinčni" preteklosti, po mnenju neobjektivnih kritikov tako nenaklonjeni kmetu, slovela čez svoje meje. Taiste kritike bi bilo zanimivo slišati, kdo je zdaj kriv in kdo bo pokladal račune za tolikšno nazadovanje, kaj nazadovanje, za katastrofo! Politika si zdaj nikakor ne bi smela tako neprizadeto umivati rok in kazati na krivdo drugih. Stroka pač ne more popraviti vseh njenih napak, čeprav je pomagala povečati hektarski donos, predvsem pa kakovost krompirja, ki je letos najboljša v zadnjem poldrugem desetletju.

MARJAN LEGAN

VOLITVE V ŽUŽEMBERKU - V 45 na novo imenovanih občinah, med katerimi je tudi občina Žužemberk, so volilci glasovali za svojega župana in svetnike prvič. Vendar bo za izvolitev županov potreben drugi krog volitev kar v 75 občinah, med njimi tudi v Žužemberku, kjer se bosta 6. decembra še enkrat pomerila Franc Škufca (LDS) in Jože Papež (SKD). Posnetek je z volišča na Dvoru. (Foto: S. Mirtič)

VOLITVE V NOVEM MESTU - Prvi krog lokalnih volitev, ki se jih je udeležilo okrog 57 odst. volilcev, je za nami. Kar v 75 občinah po Sloveniji bo še drugi krog volitev za župane, med njimi tudi v mestni občini Novo mesto, kjer se bosta 6. decembra pomerila sedanji župan Franci Koncilija in dr. Anton Starc (LDS). Posnetek je z volišča KS Ločna - Mačkovec na Seidlovi, kjer je bila volilna udeležba 57-odst. (Foto: J. Dornič)

NARAVOVARSTVO NA KOČEVSKEM

Prostora dovolj za park in eko točke

Minister Pavle Gantar: "Vizija razvoja Kočevske obstaja!" - Tudi ekološko kmetovanje

KOČEVJE - "V strokovnem smislu imamo za park že vse pripravljeno, vendar ga ne bomo vsiljevali, dokler ljudje nanj ne bodo pripravljeni," je povedal prejšnjo sredo na pogovoru, ki ga je pripravila kočevska LDS na temo "Razvojni programi RS in naravovarstvo na Kočevskem", minister za okolje in prostor Pavle Gantar.

Minister Gantar je poudaril, da je narava na Kočevskem eden najpomembnejših razvojnih dejavnikov, zato je zelo pomembno, kako njeno prednost izkoristiti, tako, da bi jo ohranili. "Samo od cene zraka se ne da živeti," je dejal in dodal, da je realna možnost za to, da se naravne danosti Kočevske uporabijo za gospodarske namene, obenem pa jih tudi ohranimo, v regijskem parku. Vendar mora biti to park za življenje, kar pomeni, da je park le instrument, ki bo omogočil ljudem boljše živ-

KUČAN V SEVNICI
SEVNICA - Danes od 17. do 18. ure bo gost Radia Sevnica v okviru povezav 4. radijske mreže predsednik države Milan Kučan. Pogovor bodo prenašale vse slovenske nekomercialne postaje.

NEURADNI REZULTATI VOLITEV

Mnogi zaupajo sedanjim županom

Nove župane so že pozdravili Črnomlju, Dobropolju, Ivančni Gorici, Kostelu, Loškem Potoku, Mirni Peči, Osilnici, Semiču, Šentjerneju in Škocjanu - Drugod drugi krog

V nedeljo se je 862.290 slovenskih državljanov kljub slabemu vremenu podalo na volišča, da bi izvolilo nove župane in občinske svetnike. Največ uspeha so na županskih volitvah imeli dosedanji župani, med strankami pa liberalni demokrati. Volilna udeležba v prvem krogu je bila od občine do občine precej različna, slovensko povprečje pa znaša 56,61 odstotka. Ugotovljeno je bilo nekaj kršitev volilnega molka, a hujših prekrškov, če izvememo šentjernejski primer, o katerem poročamo na 11. strani, ali nepravilnosti ni bilo.

Kar nekaj županov je bilo na našem koncu izvoljenih že v prvem krogu, večina med njimi pa je župansko mesto zasedala že v preteklem mandatnem obdobju. Več kot 50 odstotkov glasov so tako že v prvem krogu dobili Andrej Fabjan v Črnomlju, Anton Jakopič v Dobropolju, Jernej Lampret v Ivančni Gorici, Valentin Južnič v Kostelu, Janez Novak v Loškem Potoku, Zvonko Lah v Mirni Peči, Anton Kovač v Osilnici, Ivan Bu-

kovec v Semiču, Franc Hudoklin v Šentjerneju in Janez Povšič v Škocjanu. V vsej Sloveniji je bilo ponovno izvoljenih kar 73 dosedanjih županov, 44 pa jih bo moralo v boj za ponovno izvolitev v drugem krogu.

V slovenskem merilu so se pri volitvah v občinske svete najboljše odrezali kandidati Liberalne demokracije Slovenije (LDS), ki so v povprečju zbrali 22,43 odst. glasov, druga najuspešnejša stranka je Socialdemokratska stranka (SDS) s 16 odst. glasov, na tretjem mestu pa so posamezniki in predstavniki različnih nestranskih list, ki so v povprečju skupaj zbrali 12,43 odst. Sledijo jim: 4. ZLSD 11,93, 5. SKD 11,42, 6. SLS 10,37, 7. Desus 5,52, 8. SNS 2,19 itd.

Podatki so neuradni in niso dokončni. V občinah, kjer je en županski kandidat dobil več kot 50 odst. glasov, je s tem že izvoljen za župana, tam, kjer ni nobeden od kandidatov dobil več kot 50 odst. glasov, pa bo o županu odločal drugi krog volitev 6. decembra, za župansko mesto pa se bo-

sta pomerila dva kandidata, ki sta v prvem krogu volitev dobila največ glasov.

Izidi volitev za župane: **BREŽICE** - 1. Jože Avšič (Bernardka Sušnik in skupina volilcev) 31,26, 2. Vladislav Deržič (Demokrati Slovenije) 25,96, 3. Andrej Vizjak (SDS) 24,11, 4. Milena Jesenko (ZLSD) 10,36, 5. Jože Blažič (SLS) 5,16, 6. Drago Sotler (SNS) 3,15; **ČRNOMELJ** - 1. Andrej Fabjan (SLS) 55,96, 2. Jožef Vrščaj (LDS), 18,87, 3. Pavel Zajc (SDS) 13,17, 4. Jože Grdiša (skupina volilcev) 12,01; **DOBROPOLJE** - 1. Anton Jakopič, SLS, 56,40, 2. Igor Ahačevič, SKD in SDS, 29,34, 3. Alojzij Palčar, LDS, 14,26; **DOLENJSKE TOPLICE** - 1. Alojz Puhar, LDS in ZLSD, 38,46, 2. Franc Vovk, SLS, 34,13, 3. Robert Vinšek, SDS, (Nadaljevanje na 2. strani)

Berite danes

- stran 3:
 - Slovenica v Novem mestu
- stran 5:
 - Če se že vse vrača, naj se tudi Mošnjevce
- stran 6:
 - Z rejo kunccev ni lahkega zaslužka
- stran 7:
 - Vse večja ponudba ob vinski cesti
- stran 8:
 - Ni vedno najboljša, kar je uvoženo!
- stran 11:
 - Župan Hudoklin spet žrtev groženj dveh mladeničev
- stran 16:
 - Stara naloga za nove župane

za župana mestne občine novo mesto

ANTON STARC, dr. med.

Spoštovane volivke in volivci,
iskrena hvala za zaupanje na nedeljskih volitvah.

Vabim vas, da 6. decembra stopimo na novo skupno pot!

DOLENJSKO SRCE BIJE MOČNEJE!

Spoštovane volivke in volivci občine Trebnje!

Na občinskih volitvah ste volivke in volivci izkazali veliko zaupanje kandidatu za župana g. Cirilu Metodu Pungartniku in tudi stranki Liberalni demokraciji Sloveniji, OO Trebnje. Za to se vam prisrčno zahvaljujemo!

Prepričani smo, da se boste udeležili tudi drugega kroga volitev 6.12.1998 ter ponovno dali glas kandidatu za župana g. Cirilu Metodu Pungartniku in s tem izkazali vaše dosedanje zaupanje.

LDS
Liberalna demokracija Slovenije

OO LDS TREBNJE
in županski kandidat
Ciril Metod Pungartnik

NATO VADI ZARES - Vojaška vaja Nata CAE 98 se je začela v petek, 20. novembra, s svečano otvoritvijo na letališču v Cerkljah, ko je slovenski obrambni minister v odstopu Alojz Krapež v spremstvu z najvišjimi častniki vaje takole pregledal častno četo slovenske vojske in čete 17 držav udeleženk vaje, ki jim je pihalna godba slovenske vojske zaigrala njihove nacionalne himne. Ta teden Dolenjsko, Posavje in Kozjansko preletavajo Natovi helikopterji in letala, promet na cestah pa občasno zmotijo tudi številna vojaška vozila, čeprav se udeleženci vaje prizadevajo, da bi čim manj motili vsakodnevno življenje domačinov. Vaja se bo uradno zaključila jutri, vse enote, ki so sodelovale na njej, pa bodo zapustile naše ozemlje v začetku decembra. (Foto: I. Vidmar)

Minister Pavle Gantar: "Nič ne bomo ukrenili proti večinski volji bivalcev!"

VREME

Jutri bo še suho vreme, v soboto in nedeljo pa bo prevladovalo oblačno vreme s padavinami, deloma bo deževalo, deloma pa snežilo.

Zakon ni kri na cestah

Potem ko je letos začel veljati novi, strožji zakon o cestnem prometu, je na slovenskih cestah zagorelo kar nekaj novih lučk na krajih prometnih nesreč. Nikogar ni bilo, ki bi verjel, da po uveljavitvi strožjega zakona, ki torej velja zdaj, naše ceste ne bodo več pobirale krvavega davka. Vprašanje pa je, ali je ta davek občutno manjši, odkar je črka zakona bolj neizprosna. Vprašanje je tudi, kako v cestnem prometu zakon deluje sicer. So z zakonom predpisane kazni premile, ravno prave ali prehude? Včasih je videti, da so še prenizke. Primer: kljub zagroženju hudi kazni za tiste, ki preveč pogledajo v kozarček in se potem odpeljejo z avtom, je bilo na letošnje martinovo med šoferji občutiti precej naklonjenosti uživanju alkoholnih zvrkov. Eden izmed podatkov o tem govori, da je na ta dan na Dolenjskem precej voznikov, ki so jih ustavili policisti, bolj ali manj kazalo znake pijanosti. To razpoloženje šoferjev, prevedeno v številke, pomeni, da je bila več kot tretjina voznikov vinjenih; pri večini od teh so ugotovili več kot 1,5 promila alkohola. Omenjeni kamenček v mozaiku razmer na naših cestah je lahko pomenljiv. Se zdi tudi vam? Kaj je po vaše sicer najvažnejše glede razmer na slovenskih cestah? Ostaja stanje na cestah enako tistemu v preteklosti? Vaše morebitne pripombe na zakon in njegovo izvajanje? Za odgovore o tem je bila priložnost v tokratni anketi Dolenjskega lista.

MARIJA ZALETELJ, svetovalka urada župana trebanjske občine iz Marinče vasi pri Zagradcu: "Na začetku novega zakona in zvišanja denarnih kazni so se ljudje res malo ustrašili in vozili počasneje, potem pa spet po starem, se pravi dostikrat prehitro. Tudi policistov je bilo na cestah manj. Mislim, da se vse začne pri kulturi voznikov, za kar bi bilo potrebno vzgajati že mlade."

EDO POLHOLE, stanovalec Doma starejših občanov v Metliki: "Sam ne vozim avta, zato teh problemov nimam. Mislim pa, da je glavni razlog za toliko prometnih nesreč alkohol. Vozniki bi se morali zavedati, da če pijejo, ne smejo za volan, saj lahko povzročijo nesrečo še komu drugemu. Toda zavest ljudi se počasi spreminja."

DIANA VUKČEVIČ, študentka Pedagoške fakultete v Ljubljani iz Miličev: "Prav je, da so kazni višje, čeprav nekateri še vedno zelo hitro vozijo in tudi preveč pijejo. Nov prometni zakon najbrž ni prinesel velikih izboljšav, saj je prometnih nesreč še vedno veliko. Sama se držim pravil in vozim previdno in do zdaj ni bilo še nič hudega."

FRANC OBLAK, avtoprevoznik iz Boštanja: "Zakon ni dosegel namena, predvsem pa so kazni previsoke. V želji, da bi zmanjšali število nesreč, smo vse skupaj preveč zaostri. Sam sem poklicni šofer in izkušnje mi govorijo, da sam zakon za prometno varnost še ni dovolj. Morali bi poiskati prave storilce prekrškov in te kaznovati kot v tujini, ne pa ustavljati vozila brez potrebe."

JOŽE VOGRINC, poslovodja na bencinski črpalki Drnovo II, iz Kapel: "Pozdravljam stroge kazni, ki jih je zakon predpisal glede alkohola med vožnjo. Previsoke so kazni za nepomembne prekrške. Razmere na cestah so najbrž enake, kot so bile pred uvedbo zakona. Mislim tudi, da tisti vozniki, ki so divjali po cestah prej, to delajo tudi zdaj. Prometnih nesreč verjetno ni manj."

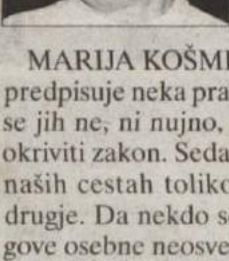
IVAN GRM, tesar pri IGM Sava Krško: "Policija kontrolira prižgane luči, gume in to, če je voznik pil alkohol. Kazni so visoke in to vpliva na prometne razmere. Manjkajo pa policisti včasih kje drugje, vendar bi bilo, če bi ukrepali hitro, recimo ko pridejo Romi. Še dobro, da si v vasi pomagamo med seboj. Tako me je nekoč sosed poklical, ko so Romi prišli krašt."

JANEZ HROVAT, pečar z Uršnih sel: "Novi zakon o varnosti v cestnem prometu je dober, pa tudi ljudje so se ga na začetku, ko je stopil v veljavo, držali. Vendar so kasneje ugotovili, da ga policisti ne izvajajo tako strogo. Š tem so vsaj nekaterim dali potuho, zato še naprej vozijo po starem. Vendar priznam, da sam po sprejetju zakona vozim previdneje, kot sem prej."

DANICA KRIŽ, učiteljica iz Kočevske Reke: "Zakon je dosti dober in dovolj restriktiven, vendar ga ljudje ne upoštevajo. Nanj smo se prehitro navadili in postali imuni. Kljub temu zakona ne bi spreminjala, spremeniti je treba ljudi. Z osveščanjem od najmlajših do najstarejših je potrebno ljudem privzgojiti občutek odgovornosti do sočloveka. Tega ne zmore noben zakon!"

MARIJA KOŠMRLJ, uslužbenka iz Ribnice: "Zakon predpisuje neka pravila, ki jih je potrebno upoštevati. Če se jih ne, ni nujno, da je zakon slab, čeprav je najlažje okriviti zakon. Sedanji zakon je dovolj strog, da pa je na naših cestah toliko mrtvih, mora biti razlog tudi kje drugje. Da nekdo sede pijan za volan, je posledica njegove osebne neosveščenosti. Na tem področju pa je bilo do sedaj storjenega še veliko premalo."

Mladi lahko ustavimo aids

Geslo ob letošnjem svetovnem dnevu boja

Približuje se 1. december, svetovni dan boja proti aidsu, težki in neozdravljivi bolezni. Vsako leto Svetovna zdravstvena organizacija ta dan obeležuje z novim geslom, ki se letos glasi: Mladi lahko ustavimo aids.

Virus človeške imunske pomanjkljivosti (HIV) kosi med otroki in odraslimi, med revnimi in bogatimi, ne glede na raso, tako na Severu kot na Jugu. Zoper bolezen se že borimo, pri raziskavah oskrbi in preprečevanju smo dosegli velik napredek. Vendar to ne zadostuje. Zaradi svojih daljnosežnih posledic na človeštvo in vpliva na gospodarsko in družbeno življenje je aids dobil zavednosti, ki se jih v celoti še ne zavedamo. Po ocenah Svetovne zdravstvene organizacije je bilo v začetku leta 1998 na svetu več kot 30 milijonov ljudi okuženih s HIV, več kot 11 milijonov je zaradi aidsa že umrlo, od tega v lanskem letu več kot 2 milijona. Na dan se okuži približno 16.000 ljudi. Najhuje je v podzaharski Afriki, kjer je 21 milijonov okuženih in bolnikov z aidsom, sledi Južna in Jugovzhodna Azija s 5,8 milijona. Na svetu živi več kot milijon otrok, starih do 15 let, ki so okuženi ali že zboleli za to boleznijo. Lani je zaradi aidsa umrlo 460.000 otrok.

Tudi v Sloveniji se soočamo z aidsom, čeprav je epidemija te smrtno bolezni pri nas še v zgodnji fazi. Vendar vsako leto odkrivamo nove primere okuženih in bolnikov. Od leta 1986, ko je v Sloveniji umrl prvi bolnik z aidsom, je bilo prijavljenih 73 bolnikov in 60 okuženih ljudi. Tako kot v svetu je bila tudi v Sloveniji velika večina okužb prenesena z nezaščitenim spolnim odnosom (brez kondoma). Virus ne pozna meja, Slovenci pa tudi veliko potujemo.

V času, ko cepiva še ni na voljo, zdravila pa so zelo draga, ne vsem dosegljiva z mnogimi stranskimi učinki, nam v boju proti tej bolezni ostane še vedno le intenzivna vzgoja in preventivni programi.

Ce ste v dvomih glede okužbe oz. spadate v rizično skupino zaradi tveganega vedenja (homoseksualnost, vbrižgavanje drog, pogosto menjavanje spolnih partnerjev brez uporabe kondoma), vam priporočamo testiranje na virus HIV. Testiranje s svetovanjem opravljamo na Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto, anonimno in brezplačno pa se lahko testirate tudi v Ljubljani na Inštitutu za mikrobiologijo Medicinske fakultete. Posvetovalnica za aids je na Infekcijski kliniki v Ljubljani.

JASMINA PATKOVIČ COLARIČ, dr. med.

SGP POSAVJE BO GRADILO ŠOLO

SEVNICA - V teh dneh se bodo pričela pripravljala dela za izgradnjo nove srednje šole v Krškem, saj so z januarjem 1999 v državnem proračunu že predvidena sredstva za gradnjo. Glavni izvajalec del, ki so skupaj vredna milijardo tolarjev, je Splošno gradbeno podjetje Posavje iz Sevnice. 800 milijonov tolarjev za naložbo bo prispevalo šolsko ministrstvo, preostalo pa občinski proračun.

Nagrade novomeške občine

Občinski svet sprejeli sklep o podelitvi občinskih in Trdinovih nagrad ter plakete Novega mesta

NOVO MESTO - Zadnja seja novomeške občinskega sveta v tej sestavi - bila je prejšnji četrtek - je bila tudi najkrajša in najkreditivejša. Na dnevnem redu je bila samo ena točka, in sicer predlog sklepov o podelitvi priznanj in nagrad mestne občine Novo mesto za letošnje leto. Komaj sklepni svet je predloge komisije za priznanja in nagrade v celoti sprejel.

Tako bodo nagrado mestne občine Novo mesto prejeli: **Borut Križ**, **Zdenko Picelj** in **Jovo Grobovšek** za obsežen in uspešno izpeljan projekt arheološke razstave Železna doba na Slovenskem - Kapitelska njiva, dr. **Peter Kapš** za dolgoletno vzgojno delo in trajne uspehe na humanitarnem področju in prof. **Jože Škufca** za življenjsko delo na področju vzgoje in izobraževanja.

Trdinovo nagrado bosta prejela prof. **Nataša Petrov** bibliotekarka, za strokovno delo na kultur-

Mnogi zaupajo sedanjim županom

(Nadaljevanje s 1. strani)

17.44, 4. Jožef Tomlje (Jožef Tomlje in sk. volilcev) 6.50, 5. Rafael Kužnik, SNS, 3.48; **IVANČNA GORICA** - Jernej Lampret, SDS, 63.16; **KOČEVJE** - 1. Janko Veber, ZLSD, 31.58, 2. Alenka Gabrič, SDS, 30.84, 3. Janez Črnač, LDS, 19.41, 4. Ljuba Šega Turk, Zeleni Slovenije, 10.01, 5. Samo Zilevski (Stanislav Rančigaj in skupina volilcev) 3.14, 6. Peter Klun (Demokrati Slovenije) 2.92, 7. Jože Hobič, SLS, 2.11; **KOŠTEL**: Valentin Južnič 100; **KRŠKO** - V drugem krogu se bosta pomerila Franc Bogovič, SLS, in Danilo Siter, SKD in SDS; podrobnejših podatkov nismo dobili; **LOŠKI POTOK** - 1. Janez Novak, LDS, 100.00; **METLIKA** - 1. Branko Matkovič, ZLSD, 35.06, 2. Slavko Dragovan, SLS, 22.00, 3. Anton Kočevar, LDS, 15.32, 4. Andrej Kočevar (Franc Kočevar in skupina volilcev), 13.57, 5. Jože Nemanič, SKD, SDS, 12.28, 6. Peter Selič (Naprej, Slovenija) 1.77; **MIRNA PEČ** - 1. Zvonko Lah, SDS, 71.16, 2. Slavko Jarc, SLS, 19.03, 3. Antonija Hočvar, ZLSD, 9.82; **NOVO MESTO** - 1. Anton Starc, LDS, SLS in DESUS, 47.99, 2. Franc Koncilija (Franc Štupar in skupina volilcev) 26.38, 3. Miloš Dular, SDS, 15.74, 4. Alojz Turk, SKD, 7.83, 5. Janez Murn (Franc Judež in skupina volilcev) 2.06; **OSILNICA** - 1. Anton Kovač, SKD in SLS, 100.00; **RIBNICA** - 1. Jože Tanko, SDS, 100; **SEMIČ** - 1. Ivan Bukovec, SLS in SKD, 88.21, 2. Stanko Vidmar, SNS in ZLSD, 11.79; **SEVNICA** - V drugem krogu se bosta za župansko mesto pomerila Kristijan Janc, SLS, (44 odst.) in Branko Kelemina, SDS, (23 odst.); **SODRAŽICA** - V drugem krogu se bosta za župansko mesto pomerila Andrej Pogorelec, SDS, (47) in Jože Drobnič, SKD, (29); **ŠENTJERNEJ** - 1. Franc Hudoklin, SLS, LDS in ZLSD, 78.17, 2. Albert Pavlič, SDS, 19.87, 3. Srečko Plevnik (Naprej, Slovenija) 1.96; **ŠKOCJAN** - 1. Janez Povšič (Peter Blatnik in skupina volilcev) 64.20, 2. Franc Kocjan, SKD, 35.80; **TREBNJE** - 1. Ciril Metod Pungartnik, LDS, 44.46, 2. Alojz Metelko, SLS, 22.19, 3. Alojzij Kastelic, SDS, 17.91, 4. Marjan Peter Pavlin, SKD, 12.83, 5. Jože Tomažin, ZLSD, 2.61; **ŽUŽEMBERK** - 1. Franc Škufca, LDS, 48.49, 2. Jože Papež, SKD, 41.36 itd.

Pri izidih volitev v občinske svete so podatki prav tako neuradni in niso dokončni, za nekatere občine pa podatkov do zaključka redakcije nismo mogli dobiti, predvsem gre pri tem za občine, kjer so svete volili po večinskem sistemu. Kjer smo dobili tudi podatke o številu svetnikov, je to v oklepaju zapisano za odstotkom glasov. S skupno oznako neodvisni so zapisani kandidati za svetnike z nestranskih list.

Izidi volitev v občinske svete: **BREŽICE** - 1. neodvisni kandidati (glasovi tistih, ki niso na listah političnih strank) 27.89, 2. SDS 17.46, 3. LDS 15.53, 4. SKD 9.55, 5. ZLSD 8.54, 6. SLS 8.17, 7. Delavska stranka Slovenije 6.82, 8. SNS 6.04; **ČRNOMELJ** - 1. SLS

24.53, 2. LDS 17.00, 3. SDS 14.69, 4. Desus 13.91, 5. SKD 12.27, 6. ZLSD 8.88, 7. neodvisni 3.11, 9. Demokrati Slovenije 1.00, 10. Naprej, Slovenija 0.38; **DOBREPOLJE** - 1. SLS 35.60, 2. SDS 24.80, 3. LDS 20.36, 4. SKD 19.24; **DOLENJSKE TOPLICE** - 1. LDS 28.10, 2. SDS 17.73, 3. SLS 17.14, 4. neodvisni 13.35, 5. SKD 10.20, 6. ZLSD 5.83, 7. SNS 4.55, 8. Zeleni Slovenije 3.09; **KRŠKO** - LDS (8), SKD (7), SLS (6), SDS 4, ZLSD 3, neodvisni 3; **METLIKA** - 1. neodvisni 22.45 (Lista za metliko 4 svetniki), 2. LDS 14.20

ZAUPAJO JIMA - Župana sosednjih občin Šentjerneja in Škocjana Franc Hudoklin (levo zgoraj) in Janez Povšič (desno spodaj) sta se v preteklem štiriletnem obdobju očitno izkazala kot dobra gospodarja, saj so jima volilci zaupali vodenje občin tudi v prihodnje. Hudoklin je zbral 78, Povšič pa 64 odstotka glasov. (Foto: I. V.)

(3), 3. ZLSD 14.00 (3), 4. SLS 13.82 (3), 5. SKD 12.53 (2), 6. Desus 9.00 (2), 7. SDS 8.45 (1), 8. SNS 3.11, 9. Naprej, Slovenija 2.44; **NOVO MESTO** - 1. LDS 20.01 (7), 2. SDS 14.70 (5), 3. SKD 12.94 (5), 4. SLS 10.20 (4), 5. ZLSD 6.69 (2), 6. Lista za Dolenjsko 7,4 (2), 7. Desus 5,94 (2), 8. Društvo Novo mesto 5,6 (2), 9. Lista iz krajanov za krajane 4,6 (1), 10. Obrtniki in podjetniki 4,4 (1), 11. SNS 2,50 (1), 11. Zeleni Slovenije 1,74 (0), 12. Demokrati Slovenije 1,21 (0), 13. Naprej, Slovenija 1,06 (0), 14. Murn Janez in skupina volilcev 1,0 (0); **OSILNICA** - 1. SLS 54,98, 2. SKD 27,00, 3. Naprej, Slovenija 18,01; **SEMIČ** - 1. SLS 37,32, 2. LDS 14,74, 3. SKD 12,27, 4. Desus 10,41, 5. SNS 17,09, 6. ZLSD 6,64, 7. SDS 6,54, 8. neodvisni 4,98; **ŠENTJERNEJ** - 1. SLS 31,48 (6), 2. LDS 16,28 (3), 3. SKD 14,63 (3), 4. SDS 13,67 (2), 5. neodvisni 10,94 (podjetniki 1 svetnik), 6. ZLSD 10,16 (2), 7. Naprej, Slovenija 1,47, 8. SNS 1,35; **ŠKOCJAN** - 1. neodvisni 29,58 (3), 2. SLS 17,17 (2), 3. LDS 15,73 (2), 4. SKD 15,01 (2), 5. SDS 12,91 (2), 6. Desus 7,79 (1), 7. ZLSD 1,80; **TREBNJE** - LDS (7), SDS (4), SLS (5), SKD (5), Desus (2), ZLSD (1), neodvisni 1; **ŽUŽEMBERK** - 1. neodvisni 34,95 (3), 2. SKD 20,83 (4), 3. LDS 19,77 (4), 4. SDS 11,42 (2), 5. SLS 9,63 (2), 6. ZLSD.

JEDRSKA ELEKTRARNA V OKTOBRU POLNO IZKORIŠČENA

KRŠKE - Nuklearna elektrarna Krško je v oktobru, ko je dosegla 100-odstotno razpoložljivost in enako izkoriščenost, poslala v omrežje 464.521 MWh električne energije. Njeni vplivi na okolje v tem mesecu so se gibali v okviru dovoljenega. Nuklearna je v oktobru uskladiščila 1 sod s sredneradioaktivno in 3 sode z nizkoradioaktivno vsebino. Skupno je bila v tem času v skladišču jedrske elektrarne 4.074 sodov z radioaktivnim materialom.

BRANE KOBAL O GRUZIJI

KRŠKO - V Valvasorjevi knjižnici v Krškem bo danes ob 18. uri Brane Kobal ob diapozitivih in glasbi opisal svoje potovanje v Gruzijo.

Ljubljansko pismo

Vojni zločini, ki jih ZRN ne zanika, niso zastarali

Neporavnan dolg do izgnancev iz obsavskih krajev

LJUBLJANA - Te dni mineva 57 let, odkar so Nemci izgnali Slovence iz obmejnega pasu ob Savi na tuje. Tragedija izгона je bila še toliko večja, ker so Nemci izgnali prebivalce celotnih območij, celotnih vasi in zaselkov severne Dolenjske, Posavja in Obsotelja v 100-kilometrskem pasu v dolžini in 25 kilometrov v širini od tedanjih italijansko-nemški meji. Od 24. oktobra do 3. novembra 1941 so Nemci izgnali kar 95 odstotkov slovenskega prebivalstva iz krškega in večji del prebivalstva iz brežiškega okraja. Na domove izgnanih Slovencev so vselili kočevske Nemce, Nemce iz Južne Bukovine, Besarabije in Dobruže. Na 6.000 zaplenjenih posestev izgnanih Slovencev so tako naselili 13.000 Nemcev. V nobeni drugi okupirani državi in pokrajini niso nacisti izgnali tako velikega števila prebivalstva v vojnem času kot v Sloveniji.

Med 2. svetovno vojno so Nemci sami in drugi v nemškem imenu tudi na območju današnje Slovenije zagrešili še števil-

ne druge strašne zločine. Teh zločinov, trpljenja in krivic tudi ZR Nemčija ne zanika. Vendar je svojo moralno odgovornost nasproti tistim, ki so bili zaradi svoje rase, vere ali svojega svetovnega nazora žrtev nacističnega preganjanja, doslej izražala z dokaj skromnimi materialnimi odškodninami, ki prej pomenijo miloščino kot kolikor toliko dostojno materialno odškodnino za prisilno delo in trpljenje v razselitvenih in koncentracijskih taboriščih.

Na obnovljene zahteve žrtev nacizma, naj jim ZR Nemčija izplača odškodnino, tako kot jih je začela izplačevati preživetim Židom in njihovim potomcem, pa zdaj nemška vlada odgovarja, da ne vidi več nikakršne pravne osnove za nadaljnje materialne zahtevke in da bo odškodnino žrtvam nacizma v Sloveniji plačevala le na podlagi "humanitarnih premislekov". Je ta domnevna odločitev vlade ZR Nemčije pravična do žrtev nacizma? Vojni zločini nad ljudmi, narodi, človeštvom ne zastarajo, zato ni ne pravična in ne poštena. Neporavnani dolg do žrtev nacizma je strahoten: zaradi izгона in drugih oblik nasilja se je po drugi svetovni vojni vrnilo 44.520 žrtev vojne s poškodovanim zdravjem in invalidnostjo. V nemških izgnanskih in koncentracijskih taboriščih je umrlo 12.766 Slovencev, v italijanskih 9.589, v madžarskih 37 in v Jasenovcu 300. Da materialne oškodovanosti Slovencev v 2. svetovni vojni niti ne omenimo.

VINKO BLATNIK

VOLITVE I - Včasih so pred volitvami volilce pridobivali z golažem. Po tem zgledu se očitno ravna tudi nekateri današnje stranke. Tako so ta krščanski pred volitvami hodili po Podgorju in ljudem točili vino, ta kmečki pa so v največjem novomeškem blokovskem naselju delili predvolilni krompir. Glede na volilne izide ne enim ne drugim ni kaj dosti pomagalo. Očitno ljudje še vedno najbolj "prijemljejo" na liberalne obljube. Od vina in krompirja jih bo črvičilo, od obljub pa jih bo bolela glava.

VOLITVE II - Predvolilna propaganda je v veliki meri kazala prezirljiv odnos do našega jezika. To, kar so v želji pridobiti si čim več volilcev, posamezne stranke in njihovi privrženci pisali in govorili, je v marsikaterem primeru vredno obsodbe in prezira. Morda pa je tudi osnovni čut za jezik odvrnil volilce od stranke, ki ne zna niti svojega naziva pravilno napisati. Vzklični stavek se konča s klicajem, kar znajo otroci v 2. razredu osnove šole, ki morajo znati tudi pravilno postaviti vejico. Tako bi povprečni učenec 2. razreda ime liste "Najprej Slovenija" popravil v "Najprej, Slovenija!". Bravo, (vejica) volilci! (klicaj).

VOLITVE III - SDS je pred volitvami na domove dostavljala predvolilni prospekt, na katerem se s sliko in svojim programom predstavlja 32 njihovih kandidatov za občinske svetnike. Med njimi je tudi dosedanji občinski svetnik Zelimir Šrihar. Zlasti ženske so ga do sedaj poznale kot ginekologa, ki je dolga leta deloval v Novem mestu. Na prospektu pa ga predstavljajo kot strojnega inženirja. Politika res dela čudeže: iz ženske strojnico.

VOLITVE IV - Dosedanji predsednik novomeškega občinskega sveta in zagreti socialdemokrat Janez Mežan je po novem izvoljen za svetnika v novi občini Mirna Peč, kjer živi. Za Mežana se kaj dosti ne bo spremenilo, saj je bil že sedaj "dvojni funkcionar" - državni in občinski svetnik. Sicer pa tako in tako zatrjuje, da bo šel slej ko prej nazaj v staro službo, se pravi učiti slovenščino v novomeško gimnazijo, ki so mu jo medtem liberalci lepo obnovili. Če ni tako govorjenje samo prazno besedičenje, ki politika pri nas tako in tako ne obvezuje. Vsekakor pa je bolje, če politik poučuje, kot če učitelj politizira.

Ena gospa je rekla, da predvolilni molk traja nekaj dni, povolilni pa nekaj let.

Suhokranjski drobiž

DRUGI KROG - Kandidati za župana nove občine Žužemberk so se po zadnjem petkovem soočenju, ki je mimogrede potekalo zelo mirno in v prijetnem ozračju, pošteno oddahnili. Oddahnila sta se tudi Franc Jarc, ZLSD in Janko Skube, SLS, ki sta zapustila prvi krog volitev in ver-

jetno razočarala svoje volilce. V drugem krogu se bosta tako srečala Franc Škufca, dosedanji predsednik KS Žužemberk, LDS (za zmago mu je zmanjkalo le dober odstotek in pol) in Jože Papež, SKD, ki je dobil 41,35% glasov. (Oba kandidata na sliki). **ZNANI ČLANI OBČINSKEGA SVETA -** V novem občinskem svetu Žužemberk bodo sedeli 3 krajin in dosedanje KS Hinje, 6 iz KS Dvor in šest iz KS Žužemberk. Največ sedežev (4) bosta imeli stranka SKD (20,8%) in LDS (19,8%), sledijo Nadstrankarska in neodvisna lista za Suho krajino (13,5%), SDS (11,4%) in SLS (9,6%) z dvema sedežema in Lista mladih Suhe krajine (6,3%) z enim sedežem. Brez mesta v svetu pa so ostali: Obrtniki in podjetniki Suhe krajine (4,3%), Magda Kastelic Hočevar in skupina volilcev (3,9%), Suhokranjska kmečka lista (3,7%), ZLSD (3,4%) in Nestranski Suhokranjci (3,3%) glasov. Rezultati so neuradni.

S. M.

GENERAL PRI ŽUPANU - Tri dni pred pričetkom vaje zveze NATO je novomeškega župana Francija Koncilijo obiskal general Giuseppe Arditio, poveljnik poveljstva kopenskih sil južnega krila zveze NATO za Evropo in hkrati poveljnik reorganiziranih italijanskih kopenskih sil. Generala je spremljal poveljnik brigade in poveljnik vojašnice Novo mesto Anton Klobčaver. Župana sta seznanila s potekom vaje, še posebej pa se je general zahvalil za gostoljubje in razumevanje ob morebitnih motnjah v prometu in na drugih področjih ter hkrati povabil župana na svečano otvoritev vaje. (Foto: M. Klinc)

ASFALTIRANA CESTA ZA TRAVNI DOL - V petek popoldan je bila slovesna otvoritev asfaltirane ceste za zaselek Travnji Dol v krajevni skupnosti Uršna sela. Najprej se je v imenu krajanov zahvalil za pridobitev Jože Hrovat, ki je poudaril, da je to rezultat prizadevanj sveta KS in še predvsem predsednika Matije Zamida, zahvalil pa se je tudi županu Franciju Konciliju, ki se je zavzel za posodobitev tega dela poti. Izgradnja ceste je stala okrog 7 milijonov tolarjev; KS Uršna sela je pridobila potrebna soglasja, uredila razširitev cestišča in tampon, 300 kubikov tampona pa so prispevali gozdarji GG Novo mesto in Črmošnjice. Del denarja so zanj dali krajin Travnega Dola, lovška družina Dolenjske Toplice, ostalo pa KS Uršna sela in novomeška občina. Cesto sta slovesno predala namenu novomeški župan Franci Koncilija in predsednik KS Uršna sela Matija Zamida. (Foto: J. Dornič)

POLNA DVORANA - Zadnji kardiološki dnevi, ki so bili posvečeni preventivi bolezni srca in ožilja, so v Zdravilišče Šmarješke Toplice privabili več kot 120 zdravnikov iz cele Slovenije. (Foto: A. B.)

BOLEZNI SRCA IN OŽILJA

Napoved epidemije srčnega popuščanja

S 7. kardioloških dnevov v Šmarjeških Toplicah namenjeni preventivi

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Od 20. do 21. novembra so v Zdravilišču Šmarješke Toplice potekali 7. kardiološki dnevi, tradicionalno strokovno-educativno srečanje, namenjeno kardiologom, internistom, zdravnikom splošne medicine in drugim specialistom. Prireja ga Združenje kardiologov Slovenije, ki ima v Šmarjeških Toplicah domicil.

Letošnje srečanje, ki se ga je udeležilo več kot 120 zdravnikov iz cele Slovenije, je potekalo na temo preventiva v kardiologiji. "Bolezni srca in ožilja so v razvitem svetu in tudi v Sloveniji najpogostejši vzrok smrti," pravi predsednik Združenja kardiologov Slovenije prof. dr. Miran Kenda. Kar okoli 40 odst. ljudi umre zaradi teh bolezni, sledi rak, na tretjem mestu pa so poškodbe. Bolezni srca in ožilja so kot vzrok smrti v Sloveniji še malo višje kot v razviti Evropi. V zadnjem času sicer opažajo rahlo upadanjem umrljivosti za boleznimi srca in ožilja,

NOVI POSLOVNI PROSTORI

Center za socialno delo bo v Kandiji

Zaradi razseljenosti imajo pri delu težave - Neprimerni prostori na rotovžu - Najprej razmišljali o nakupu stare stavbe, potem pa so se odločili za novogradnjo v Kandiji

NOVO MESTO - Zaposleni na novomeškem centru za socialno delo si že več let želijo, da bi delali v ustrežnejših prostorih. Za nove prostore se je prizadevala že prejšnja direktorica Darja Podbevšek, z iskanjem primerne rešitve pa je pred sedmimi leti nadaljeval sedanji direktor Alojz Simončič. In kdor čaka, dočaka, pravijo. Novomeški center za socialno delo bo dobil nove poslovne prostore, ki jih bodo začeli graditi spomladi na Resslerjevi ulici v Novem mestu, vselili pa naj bi se vanje leta 2000.

"Nove, predvsem pa ustrežnejše prostore potrebujemo, ker smo razseljeni po mestu, sedanji prostori tudi nimajo ustrezne zvočne izolacije, pri čemer je vprašljiva diskretnost, h kateri nas zavezuje naš kodeks, potrebni pa so tudi temeljite obnove. Poleg tega je ta lokacija za našo službo neprimerna, v mestno hišo namreč sodi županstvo," je povedal direktor centra Alojz Simončič. Ena od možnosti, kamor bi se lahko preselili, je bila hiša poleg nekdanje stare porodnišnice, kjer je bila med drugim tudi ambulanta za

nos, ušesa in grlo, vendar se ministrstvu za zdravstvo in za delo nista mogli dogovoriti. Kasneje pa so se ugotovili, da bi nakup in obnova stavbe stala skoraj toliko kot novogradnja.

Nazadnje so se odločili za zapuščeno zemljišče za Dolenjsko banko v Kandiji, v Resslerjevi ulici pod poslovnimi prostori podjetja Spina. Del zemljišča je občinski, večji del pa od republiškega sklada kmetijskih zemljišč. Za stavba s 740 m² površin so že odmerili tudi funkcionalno zemljišče, tako bo parcela velika 1186 m², od tega je

Alojz Simončič

že v občinski lasti 598 m², razliko pa bo od sklada v kratkem kupila novomeška občina, kar so že potrdili tudi vsi trije občinski sveti. "Investitor gradnje bo ministrstvo za delo, parcelo pa bo prispevala novomeška občina, to pa bo v ce-

• Za gradnjo so že pridobili tudi lokacijsko dokumentacijo, minister pa je že potrdil tudi investicijski program. Celotna investicija bo stala 167 milijonov tolarjev, z gradnjo pa naj bi pričeli spomladi. Petindvajset zaposlenih, med njimi večina diplomiranih socialnih delavcev, komaj čaka na preselitev, saj sedaj delajo le na 350 m², potem pa bo imel vsak strokovni delavec svojo pisarno.

lotni investiciji upoštevano kot njen delež," je povedal Simončič. Zemljišče naj bi stalo 4 milijone 900 tisoč tolarjev.

J. DORNIŽ

Novi člani občinskih svetov

Občin Novo mesto, Šentjernej, Škocjan, Žužemberk, Dolenjske Toplice in Mirna Peč

NOVO MESTO - Letošnje lokalne volitve, vsaj kar se tiče občinskih svetov, so za nami. Na območju novomeške upravne enote je po novem 6 občin, v občinske svete pa so bili izvoljeni naslednji klandidati:

V 32-članski mestni občinski svet v **Novem mestu:** Alojz Turk, Alojz Zupančič, mag. Franc Bačar, Leopold Kolenc in Karel Kapš iz SKD; Miloš Dular, Alojz Zoran, dr. Vid Meršol, Andrej Blažič in Kory Golob iz SDS; Anton Škerlj in prof. dr. Mihael Japelj iz Društva Novo mesto; Marjan Somrak in Ana Bukovec iz ZLSD; Tone Hrovat, Martina Vrbovnik, Jože Kregar in Anton Vovko iz SLS; Rajmund Gerdovič in Ivan Vladimir Šteblaj iz DeSUS-a; Darinka Smrke z liste Obrtniki in podjetniki; Andrej Gorenc in Franci Kek z liste za Dolenjsko; Matjaž Engel iz SNS; Anton Starc, dr. med., mag. Adolf Zupan, mag. dr. Tatjana Gazvoda, mag. Boris Dular, Jože Derganc, mag. Milena Kramar - Žnidar, Rafko Križman iz LDS in Alojz Muhič z liste neodvisnih "Iz krajanov za krajane".

V 17-članski šentjernejski občinski svet: Pavel Turk, Vida Trenz in Branko Kovačič iz LDS; Jože Simončič, Slavka Žibert Vizec, dr. med., in Ivanka Hosta iz SKD; Jože Bevc z Gospodarske liste občine Šentjernej; Viktor Luzar, Mihael Recelj, Jože Hrovat, Alojzij Kos, Jožef Jakše, Ana Černe iz SLS; Albert Pavlič in Stanislav Bunšek iz SDS; Ognjeslav Prah in Jože Brulc iz ZLSD.

V 12-članski škocjanski občinski svet: Jože Giodani in Jože Kocjan iz LDS; Marija Halas in Franci Smrekar iz SKD; Ivan Hočevar in Bogdan Krašna iz SDS; Ksenija Luzar, Jože Luzar (neodvisni); Franc Kocjan in Marjeta Peterlin iz SLS; Roman Čelesnik iz DeSUS-a in Jožef

Dule z liste Obrtniki in podjetniki.

V 15-članski žužemberški občinski svet so bili izvoljeni: Jože Papež in Ludvik Legan iz SDS; Janko Skube in Stefan Hrovat iz SLS; Jože Papež, Stefka Fabjan, Nežka Primec in Janez Hrovat iz SKD; Iztok Može z Liste mladih Suhe krajine; Franc Škufca, Vladimir Kostevc, Andrej Banko in Ludvik Longar iz LDS; Darko Pucelj in Dušan Papež z liste Nadstrankarska in neodvisna lista za Suho krajino.

V 12-članski občinski svet v **Dolenjskih Toplicah:** Alojz Puhanc, Ivan Longar, Luka Goršič in Drago Čelič iz LDS; Jožica Kotar iz SKD; Franc Vovk in Jožef Pršina iz SLS; Robert Vinšek, Bojan Potočar in Janez Tekavčič iz SDS; Mihael Luzar z liste Obrtniki in podjetniki in Metod Rom iz ZLSD.

V **Mirni Peči** pa so bili v 10-članski občinski svet izvoljeni v petih volilnih enotah naslednji kandidati: Martina Žagar, Janez Mežan, Zvonko Lah, Jože Drenik in Karel Povše (SDS); Stanislav Bevc in Alojz Kastelic (SLS); Milan Špolar (LDS); Janez Sluga (ZLSD) in Marjan Parkež (neodvisni).

J. D.

Slovenica v Novem mestu

Zavarovalnica Slovenica je v Novem mestu odprla podružnico, ki bo pokrivala Dolenjsko, Belo krajino in Posavje

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek so v Novem mestu odprli podružnico zavarovalnice Slovenica. Kot je ob tej priložnosti povedal Zvone Ivanušič, predsednik uprave Slovenice, s tem ta zavarovalnica pokriva še zadnje sivo območje v Sloveniji in zaokrožuje svojo mrežo. Novomeška podružnica bo pokrivala Dolenjsko, Belo krajino in Posavje. V njenem okviru bodo delovale poslovalnice, agencije in zastopnike, tako v Sevnici, Črnomlju in Metliki.

DVA IZ SLOVENICE - Predsednik uprave zavarovalnice Slovenica Zvone Ivanušič (levi) in vodja novomeške predstavništva Stane Andošek. (Foto: A. B.)

"Slovenica se je dalj časa dogovarjala z novomeško zavarovalnico Tilio o združitvi, vendar do nje ni prišlo, ker se je pokazalo, da bi pozitivni kapital Slovenice komaj pokrili negativni kapital Tilie, in tako zavarovalnica ne bi bila nič vredna in bi jo bilo treba še enkrat kupiti oziroma dokapitalizirati," je povedal Ivanušič. "Zato smo se s Tilio v miru razšli in z zamudo leta in pol prihajamo v Novo mesto in na dolenjsko, posavsko in belokranjsko zavarovalniško tržišče sploh."

Slovenica, ki je v 100-odst. lasti slovenskih delničarjev, njeni največji lastniki pa so štirje kmečki skladi oz. zadrugi poslovni sistem, ima 5 odst. slovenskega zavarovalniškega tržnega deleža, pohlvali se, da je njena stabilna letna rast 20-odstotna in da je njihov garancijski sklad skoraj še enkrat večji, kot zahteva zakon. Slovenica kot splošna zavarovalnica ponuja taka zavarovanja

kot druge zavarovalnice, pripravljaja pa tudi nekaj novosti. "Mi nikakor ne nastopamo agresivno," pravi Ivanušič, "vsekakor pa prinašamo nov veter."

Novomeško predstavništvo vodi Stane Andošek, poleg njega pa so tu zaposleni še 3 delavci. Za novomeško predstavništvo izobražujejo 6 zastopnikov, februarja pa bo stekel nov seminar za zastopnike. "Škodne zahtevke bomo reševali in škodo izplačevali v Novem mestu, in to v najkrajšem času," obljublja Andošek.

V vodstvu Slovenice, katere sedež je v Ljubljani, ni niti enega Ljubljancana. Tako je predsednik Ivanušič Belokranjec, vodja trženja Metod Grah je iz Prekmurja itd.

A. B.

Svetniki za zamenjavo lastnine

Večina svetnikov se je strinjala, da občina Metlika in Mercator Dolenjska, d.d., zamenjata nekaj nepremičnin, ob tem pa bo proračun bogatejši še za 6,5 milijona tolarjev

METLIKA - Tukajšnji svetniki so že na predzadnji seji razpravljali o ureditvi premoženjskih zadev med občino Metlika in Mercatorjem Dolenjsko, d.d. Vendar so takrat menili, naj predlog prouči še odbor za gospodarstvo pri občinskem svetu, potem pa bodo svetniki o njem znova odločali.

Na zadnji seji se je tako zopet razvnela polemika o tem, ali naj občina odstopi Mercatorju lokalna žita in Opreme, od Mercatorja pa pridobi staro papirnico, nekdanjo črpalko in Weiblovo hišo, dobrih 10 tisoč kv. metrov zemljišč in 6,5 milijona tolarjev. Medtem ko je odbor za gospodarstvo predlog o menjavi podprl, so bila mnenja svetnikov različna.

Po mnenju Jožeta Nemanica je bil predvolilni čas za odločanje tako nevhvaležen, da bolj ne bi mogel biti, saj bodo eni predlog o menjavi sprejeli, drugi pa čutili posledice. Poleg tega daje po njegovem Mercator občini veliko površin, ki pa nimajo uporabne vrednosti.

Slavo Dragovan je bil prepričan, da ne bi bilo nič narobe, če bi sprejemanje odložili za mesec dni, motilo pa ga je predvsem obnašanje Mercatorja v zadnjem času, ko odprodaje vitalne prostore. Zanimalo ga je, ali bodo prostori, ki jih bo dobil Mercator od občine, koristili občanom, ali jih bo prodal. Denar, ki ga bo nakazal Mercator, pa bi morali vložiti le v nepremičnine. Predsednik občinskega sveta Juš Mihelčič je glede na zgodovino Mercatorja menil, da

nimajo zagotovila, da Mercator res ne bo prodal tistega, kar bo dobil od občine.

Anica Kopinič je bila prepričana, da je pravi trenutek za sprejem dogovora o menjavi, saj so pogovori trajali leto ali dve, in to v mandatu, ki ga sedanji svetniki zaključujejo. Župan Branko Matkovič je predlagal svetnikom, naj

• Ko so odločali o ureditvi premoženjskih zadev med metliško občino in Mercatorjem Dolenjsko, d.d., se je sedem članov občinskega sveta odločilo za predlog, dva sta bila proti in prav toliko je bilo vzdržanih.

se odločijo o menjavi tudi zato, ker bo sicer odločanje o tem lahko prišlo na vrsto šele čez pol leta. Župan v predlogu menjave ni videl nič spornega, videl pa je 6,5 milijona tolarjev, ki jih bo po njegovih zagotovilih občina vložila v nepremičnine. Zatrnil je še, da preskrba v Metliki ne bo motena ne glede na to, kaj bo Mercator naredil z lokaloma, ki jih bo dobil od občine.

M. BEZEK-JAKŠE

DELA ŠE NE BO ZMANJKALO

ADLEŠIČI - "Čeprav smo v tem mandatu veliko postorili, nas čaka še veliko dela tudi v prihodnje," je povedal predsednik KS Adlešiči Niko Bunjevac in poudaril predvsem zgledno sodelovanje s črnomaljsko občino, za kar imata zasluže tudi njihova svetnika Vinko Vlašič in Anton Jankovič. Med največje investicije spada napeljava vodovoda z izgradnjo rezervoarja na Veliki Plešivci (vrednost 11 milijonov tolarjev) in odsek Jankoviči-Fučkovci. Pripravlja se dokumentacija projekta vodovoda za vasi Miliči-Zuniči-Paunoviči in povezava s Preloko, z deli pa naj bi pričeli prihodnje leto. V Adlešičih jim je letos uspelo zgraditi mrliško vežico do tretje faze, uredili so kulturni dom z okolico in nasploh prostorsko ureditveni plan. V Velikih selih so asfaltirali 1300 metrov ceste, v KS so dobili podzemni kabel za telefon, velika pa so pričakovanja tudi od projekta Naravovarstveni park Kolpa in drugih načrtov.

RUSI PRIHAJAJO

ČRNOMELJ - Otroci trdega socializma in promotorji vodke demokracije; člani ruske skupine N.O.M. iz Sankt Peterburga, se bodo v okviru (zahodno)evropske turneje ustavili tudi v Sloveniji. S šarmantno mešanico avantgardizma ter ruskih narodnih in revolucionarnih pesmi se bodo predstavili obiskovalcem Mladinskega kulturnega kluba v Črnomlju v soboto, 28. novembra, ob 22. uri.

TRI PRIREDITVE

METLIKA - V soboto, 18. novembra, bo ob 19. uri v kulturnem domu v Gradcu na ogled komedija Mož moje žene, v kateri igra Ivo Ban in Iztok Valič. V sredo, 2. decembra, si bodo ob 18. uri v čitalnici Ljudske knjižnice v Metliki najmlajši lahko ogledali slovenske ljudske otroške prstne igre, ki jim jih bosta pokazala Jelena Sitar in Igor Cvetko. Naslednji dan, torek, 3. decembra, pa bo v Ljudski knjižnici literarni večer s pesnico Vido Bošnjak-Logar, avtorico zbirke Obraz.

KONČNO LEKARNA

SEMIČ - Semič bo v prvih mesecih prihodnjega leta končno le dobil svojo lekarno in ne le lekarniško podružnico, kot je bilo prvotno načrtovano. Potem ko je Kemofarmacija iz Ljubljane našla primerne prostore za lekarno v starem semiškem gasilskem domu in ko je tudi Lekarniška zbornica Slovenije dala soglasje za ustanovitev lekarnice, je tukajšnji občinski svet na zadnji seji sprejel sklep, da Dolenjskim lekarnam dovoli opravljati lekarniško službo za semiške paciente.

Sestava belokranjskih občinskih svetov

METLIKA, SEMIČ, ČRNOMELJ - Od treh belokranjskih občin bo le v metliški občini šele drugi krog volitev prinesel novega župana. Tako se bosta 6. decembra tako pomenila sedanji župan Branko Matkovič (ZLSD) in Slavko Dragovan (SLS). 18-članski metliški občinski svet bo deloval z naslednjimi svetniki: iz Liste za Metliko bodo 4, in sicer: Jože Mihelčič, Jože Matekovič, Martin Črnogelj, Alenčica Mežnaršič; 3 iz SLS, in sicer: Jože Kastelic, Jožef Klepec, Bojan Kramarič; 3 iz LDS, in sicer: Minka Kočevar, Boris Govednik, Slavko Brunskele; 3 iz ZLSD, in sicer: Branko Matkovič, Marjan Cerjanec in Anica Kopinič; 2 iz SKD, in sicer: Alojz Malenšek in Jože Nemanjič; 2 iz DeSUS, in sicer Janez Škof in Jurij Damjanovič; ter 1 iz SDS, Igor Vajda.

V občini Semič, kjer je bil ponovno izvoljen dosedanji župan Janko Bukovec (SLS), bo občinski svet sestavljen iz 13 svetnikov, ki prihajajo iz naslednjih strank: 6 iz SLS, in sicer: Janez Movern, Janez Malnarčič, Ivan Križan, Sonja Škof, Zdravko Mihelčič, Janez Malnarčič; 2 iz LDS, in sicer: Jože Mihelčič in Anton Bukovec; 1 iz SKD, in sicer Anton Malenšek; 1 iz SDS, in sicer Ferdinand Jakša; 1 iz ZLSD, in sicer Martin Henigsmann; 1 iz SNS, in sicer Sergej Čas; 1 iz DeSUS, in sicer Alojzij Vidmar.

Tudi v črnomaljski občini je novi župan že znan - to je dosedanji župan in poslanec v Državnem zboru RS Andrej Fabjan (SLS). Občinski svet pa bodo sestavljali svetniki naslednjih političnih strank: 6 iz SLS, in sicer: Andrej Kavšek, Marjan Novak, Franc Balkovec, Liljana Špec, Peter Madronič, Vinko Vlašič; 4 iz LDS, in sicer: Iztok Vrančar, Anton Vrščaj, Jože Stegne, Martin Lindič; 4 iz SDS, in sicer: Pavel Zajc, Janez Stepan, Andrej Držaj in Jožef Špehar; 4 iz DeSUS, in sicer: Jožef Strmec, Srečko Matkovič, Anton Kralj in Marko Kobe; 3 iz SKD, in sicer: Peter Vichlberger, Franc Ivanušič in Zdravko Šavor; 2 iz ZLSD, in sicer: Milan Krajnc in Ivan Stajdohar.

"Spoštujete našo kulturo"

Elektrifikacija pravoslavne cerkve v Miličih

MILIČI - Prav je, da pri gradnji infrastrukture, ki je potrebna za normalno življenje, ne pozabimo spomenikov naravne in kulturne dediščine. Med takimi zanimivostmi je tudi ena izmed dveh pravoslavni cerkva v Beli krajini, cerkev sv. Petra in Pavla v Miličih, ki se nahaja nad uskoško vasjo in je te dni dobila elektriko. Pridobitev je stala okrog milijon tolarjev, polovico so prispevali krajanji, ki so se izkazali tudi z veliko prostovoljnega dela, polovico pa občina Črnomelj. Za dobro sodelovanje z občino je še posebej hvaležen župnik Jelenko Stojanovič, ki je pripravil krajšo mašo. "Dokaz občinske pomoči je, da spoštujete nas in našo kulturo," je dejal. V Miličih, kjer avtohtoni slovenski Srbi živijo od leta 1532, se vsak mesec vozi iz Srbskih Moravic. Cerkev sv. Petra in Pavla stoji v Miličih od leta 1912.

Župan Andrej Fabjan, ki je na krajši slovesnosti ob zaključku del povedal, da potekajo priprave na asfaltiranje 300-metrskega odseka ceste od cerkve proti pokopališču, in če bo le vreme dopuščalo, bo to narejeno še letos. Investicija bo stala 2 milijona 700 tisoč tolarjev, zemeljska dela in tlakovanje je bilo delo krajanov. Veseli pridobitve, so v Malendolu pripravili prijetno srečanje s pogostitvijo.

L. MURN

Gradnja v Radencih ima prednost

Čim prej bo sprejet državni proračun, tem prej bodo začeli graditi Center šolskih in občinskih dejavnosti v Radencih - Nesmiselno bi bilo, da bi se v občini odpovedali tej naložbi

RADENCI, ČRNOMELJ - Zadnjih nekaj let je bilo v črnomaljski občini večkrat slišati o gradnji Centra šolskih in občinskih dejavnosti (ČŠOD) v Radencih pod Starim trgom ob Kolpi. A čeprav so v začetku letošnjega leta že porušili zgradbo v Radencih, v kateri je bila nekdanja šola, da bodo na istem mestu zgradili omenjeni center, o gradbišču tudi ob koncu leta ni ne duha ne sluha.

Začela so se ugibanja, ali bo v Radencih sploh kdaj stal obljubljeni center. Zato je o tem svetnik Vinko Babič zastavil svetniško vprašanje.

Z občinske uprave so odgovorili, da so v skladu s predpisi obravnavali plačilo spremembe namembnosti zemljišča, kar je bilo usklajeno tudi z direktorjem ČŠOD Jankom Hamlerjem. Ministrstvo za šolstvo in šport je svoje obveznosti poravnalo, usklajena je bila dokumentacija, ministrstvo pa mora objaviti še razpis in izbrati izvajalca. Z občinske uprave

zanikajo kot nesmiselno, da bi se odpovedali omenjeni investiciji v zameno za druge.

Občinske može je zanimalo, zakaj so drugod po Sloveniji urejali ČŠDO, čeprav niso bili v načrtu, medtem ko se centra v Radencih niso lotili. Državni sekretar na ministrstvu za šolstvo in šport Matjaž Vrčko je pojasnil, da so bila pri drugih naložbah potrebna manjša vlaganja. Od Janka Hamlerja pa so na občinsko upravo dobili pojasnilo, da je naložba v Radencih po sklepu sveta ČŠOD, sprejetega sredi lanskega leta, uvrščena v obdobje med letoma 1998 in 2002. S tem odgovorom na občinski upravi niso bili zadovoljni, zato so ponovno zahtevali sestanek. Hamler in Vrčko sta tako v začetku tega meseca povedala, da bo imela gradnja ČŠOD v Radencih prednost, z naložbo pa bodo pričeli, takoj ko bo sprejet državni proračun. Center v Radencih bo veljal 220 milijonov tolarjev, v najboljšem primeru bo dokončan v dveh letih.

M. B.-J.

V SEMIČU VEDNO SKLEPČNI

SEMIČ - Predsednik semiškega občinskega sveta Anton Malenšek je na zadnjem zasedanju v iztekajočem se mandatu pripravil manjšo inventuro o štiriletnem delu občinskega sveta. Svetniki so zasedali na 40 rednih in treh izrednih sejah. Na slednjih so obravnavali romsko problematiko, priznanja in industrijsko cono. V povprečju so na seji predelali po 14 točk dnevnega reda. Med drugim so sprejeli 35 odlokov, 13 sprememb odlokov, 5 pravilnikov, po Malenskovem prepričanju pa niso uresničili naloge, da bi sprejeli dolgoročni program razvoja občine. Vse se je bilo sklepene, saj je bilo od 13 svetnikov v povprečju na vsaki seji prisotnih 9,3 svetnika.

Črnomaljski drobiri

DOLG - Nekateri najemniki črnomaljskih občinskih stanovanj se ne morejo ravnati po polhvaliti, da so dobri plačniki. Občina jih samo letos toži za 1,6 milijona tolarjev neplačane najemnine. Gre le za nekaj stanovalcev, ki se sicer niso pripravili odpovedati ne mobitelu ne drugim dobrinam, plačajo pa le tisto, za kar se bojijo, da jim bodo odvzeli. Električno, na primer. Njihovo geslo je: "Bodi nesramen in živel boš kot grof!" Nekoliko jim požene strah v kosti le kakšna deložacija. Takrat pritečejo na občino z denarjem za najemnino. Očitno pa je nasilnih izselitev - vsaj po dolgu za najemnino sodeč - v črnomaljski občini premalo.

REBUS - V križišču v Starem trgu sta na enem drugu pritrjeni dve tabli. Spodnja ima razločen napis, zgornjo pa je očitno obesil ugankar. V kateri kraj kaže, vedo le domačini, ki pot poznajo brez smerokaza. Tisti, ki bi informacijo z njega potrebovali, pa si ne morejo kaj prida pomagati. Zde-

lan kažipot stoji na križišču že dolgo časa. Morda se ga bo spomnil kdo zamenjati, ko ga bo zagledal v časopisu. Tako kot so Semičani nedavno čudežno našli črno barvo in na tablah pred vasjo spremenili mali "v" v velikega takoj potem, ko so v časopisu prebrali, da se pri Kravčevem Vrhu piše Vrh z veliko in ne z malo začetnico.

Semiške tropine

OTROCI - Mira Ivanovič, zaposlena na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, sicer pa Semičanka, je nedavno povila svojega petega otroka. Vendar Mira, ki je biologinja, nekoliko drugače skrbi za nataliteto kot ostali Slovenci. Poleg hčerke Anje in sina Matice so njeni "otroci" še krajinski park Lahinja, semiška kraška učna pot in le dobra dva tedna stari krajinski park Kolpa. Prvi štirje otroci so se kar dobro prijeli, a Mira upa, da tudi novorojenček ob Kolpi ne bo ostal nedonošenček.

ZEMLJA - Svetnik Martin Henigsmann se je na zadnji seji občinskega sveta zaklel, naj mu župan čez pet let prinese kanto zemlje, in on jo bo pojedel, če bo v proizvodno-servisni coni na Vrtači takrat delalo več kot sto ljudi. Njegova izjava je šla na zapisnik, nestrpejši pa že komaj čakajo, ali bo Semič čez pet let slovel kot podjetniška meka ali po novi kulinarčni posebnosti.

Spoštovane občanke in občani!

Vsem, ki ste mi na nedeljskih volitvah za župana dodelili svoj glas in mi s tem zaupali voditi občino Črnomelj še naslednja štiri leta, se iskreno zahvaljujem. Verjamem, da bomo s skupnimi močmi pripeljali do konca že začeta dela, prav tako pa tudi doseči cilje, ki smo si jih že in si jih še bomo zastavili za naslednje štiriletno obdobje.

Hkrati čestitam vsem novoizvoljenim članom Občinskega sveta in predstavnikom svetov krajevnih skupnosti.

Vsem še enkrat hvala!

Andrej Fabjan
župan občine Črnomelj

GASILCI NA RALLYJU - Gasilsko društvo Stranska vas sodeluje na tekmovanjih s tremi do petimi ekipami. Čeprav se navadno najboljšo odrežejo članice, ki so že vrsto let med najbolj uspešnimi v Beli krajini, niso nič manj nevarni nasplošno člani. Na fotografiji: člani GD Stranska vas med vajo raznoterosti na nedavnem gasilskem rallyju od Rožnega dola do Črmošnjic. (Foto: M. B.-J.)

Gasilec že vsak tretji krajan

V gasilskem društvu Stranska vas se ne bojijo za prihodnost, saj je gasilstvo močno zakoreninjeno med krajanji - Članice sedme na tekmovanju za pokal GZS - Prihodnje leto nov avto?

MOVERNA VAS - Gasilsko društvo Stranska vas združuje gasilce iz šestih vasi: Stranske vasi, Moverne vasi, Krupe, Praproti, Vinjega Vrha in Brstovca. Šteje 174 članov, torej je gasilec približno vsak tretji član vaše skupnosti Stranska vas. Sicer pa je skoraj pri vsaki hiši vsaj en gasilec. V družini Ivana Malnarčiča iz Moverne vasi, ki je tudi predsednik GD, pa je kar šest članov: poleg Ivana še žena, tri hčere ter njegov oče Ciril, ki je po stažu in letih najstarejši med gasilci.

Gasilsko društvo Stranska vas, ustanovljeno leta 1931, velja poleg štrekljevskega za eno najbolj prizadevnih v Beli krajini. "Pri nas tekmujejo pionirji, pionirke, mladinke, člani in članice. Najbolje se navadno odrežejo članice. Tudi na letošnjem prvem tekmovanju za pokal GZS so na sedmih tekmah skupno zasedle 7. mesto v Sloveniji, če ne bi imele poškodb, pa bi

skem domu so postavili kozolec ter uredili športno-vadbeni prostor. Zavedajo pa se, da bodo morali v prihodnje več vlagati v opremo. Kombi je star že 22 let. "Za nas je pomembno, da smo čim prej pri požaru in ga omejimo, potem pa že prisrsko čisto pomoč semiški gasilci. Danes je v vsaki vasi tudi hidrantno omrežje z najnujnejšo opremo, na srečo pa zadnjih pet let nismo imeli večjega požara, najpogostejši pa so spomladanski travniški požari," sta zadovoljna Malnarčič in Vindišman, ki ne pozabita pohvaliti velike zagnanosti njihovih gasilcev.

M. BEZEK-JAKŠE

Kočevski in ribniški svetniki

Rezultati volitev

Po še neuradnih podatkih so bili po vrstnem redu na listi, kot je bil določen ob določitvi liste kandidatov, v 24-članski kočevski občinski svet izvoljeni kandidati: Bojan Kocjan, Ljuba Turk-Šega in Branko Dekleva iz stranke Zelenih, Alenka Gabrič, Janez Žlindra, Zdravko Janež, Andrej Kresc in Herman Bunderla iz SDS, mag. Janez Černač, Urban Dobovšek, Ciril Štrumbelj, Zdenko Šulman, Irena Troha in Franc Gornik iz LDS, Vincenc Janša in Tatjana Patafta iz SKD, Janko Veber, Meta Kamšek, Tomo Jarni, Jože Lindič, Janez Zalar in Ernest Deržek iz ZLSD ter Adela Vlašič Tovornik in Dušan Popovič iz Neodvisne liste malega gospodarstva in obrti.

V 19-članski ribniški občinski svet je bilo 10 kandidatov izvoljeno direktno in 9 indirektno. Po še neuradnih podatkih so to: Matija Lesar, Franc But in Alojz Marj iz SLS, Bernarda Kogovšek, Andreja Hočevar, Anica Pustoslemšek Marolt, Jože Levstek, Marija Lovšin, Miha Klun in Vinko Levstek iz SDS, Justina Lušin, Franc Česaček, Benjamin Henigman in Franci Perovšek iz SKD, Lado Orel, Franc Lapajne in Zdravko Mikulič iz ZLSD, Andrej Mate iz Neodvisne liste gospodarstva ter predstavnik gasilcev Mihael Košir.

M. L.-S.

NOVI SVETNIKI

LOŠKI POTOK - Za župana Loškega Potoka je bil pričakovano vnovič izvoljen dosedanj župan Janez Novak (LDS), ki so ga kot edinega kandidata podprli štiri politične stranke. Kot je dejal po izvolitvi, namerava dokončati doslej začete naloge in akcije, upošteval pa bo tudi želje, ki so na novo nastale v vaških skupnosti, saj bo občinski proračun vsako leto za potrebe vasi namenil vsaj 20 milijonov tolarjev. V novi občinski svet so izvoljeni: Stane Mišič (SLS), Mirko Mohar (SDS), Janko Debeljak (SLS), Janez Bambič (LDS), Franc Košmrlj (ZLSD), Jože Mišič (SLS), Milan Poje in Maks Lavrič (oba LDS).

A. K.

• *Mi smo vsi pijani od politike in politične moči, mi niti lastnih falotov in zlobnežev ne identificiramo. (Poslanec Tone Partljič)*

• *Pohojena in pomendrana Slovenska ljudska stranka je lahko le pohojena in pomendrana slovenska demokracija. Gospod Janša in SDS, ali se tega zavedate? (Pregelj)*

Volitve 1998

DOBREPOLJE - Anton Jakopič (SLS), stari (novi) župan Dobrepolja, ni bil presenečen nad izidom v prvem krogu nedeljskih volitev.

"Pričakoval sem 50 odst. in samo en glas, a sem dobil 7 odstot. več. To pomeni, da mi ljudje zaupajo," je povedal po pričakovani zmagi Anton Jakopič. Na volitvah se je dobro odrezala tudi njegova stranka, saj bo imel v 12-članskem občinskem svetu pet svetnikov, ti so: Kristina el Shawish, Alojzij Erčulj, Anton Rus, Ivan Grandovec in Jože Rugelj. SDS bodo zastopali Štane Jakič, Franci Žnidaršič in Darko Medja, SKD Janez Pavlin in Janez Kralj, LDS pa Alojzij Palčar in Jože Klun.

VELIKE LAŠČE - Tudi v pokrajini znanih slovenskih kulturnikov bo imela v SLS v novem 12-članskem svetu največ svetnikov. Ti so: Peter Indihar, Janez Skrabec, Franci Perhaj in Tatjana Devjak. SDS bosta zastopala Anton Slavko Janežič in Joško Šile, SKD Vinko Gruden in Jože Starič, listo napredka in neodvisnih občanov Velikih Lašč Joško Aheč in France Rigler, LDS Matjaž Gruden, ZLSD Alojz Žužek.

SODRAŽICA - Šele v poznih nedeljskih urah se je na voliščih v Sodražici zvišalo število volilcev, kar je še bolj vplivalo na prepričljivo zmago Andreja Pogorelca (SDS) s 46,5-odstotka glasov, ki se bo v drugem krogu pomeril skupaj z Jožetom Drobničem (SKD, SLS) z 28,9-odstotka glasov. Novi člani v devet-članskem občinskem svetu so: Zvone Janež, Vinko Zajc, Anton Tanko, Brane Košir (SKD), Ivan Lovšin in Franc Krže (SDS), Anton Matelič in Janez Mihelič (ZLSD), Alojz Zabukovec (SLS).

KOSTEL - Občinski svet bodo sestavljali: Branko Južnič, Franc Vršnik, Martin Marinč, Alojzij Selan, Jože Štefančič, Jože Ofak in dr. Stanko Nikolič. Volitev v Kostelu se je udeležilo nekaj več kot 80 odstotkov občanov (408), za edinega kandidata za župana Valentin Južniča je glasovalo 90 odstotkov volilcev.

OSILNICA - Edini kandidat za župana Anton Kovač je dobil skoraj 90 odstotkov glasov. V občinski svet so se uvrstili: Jožef Štimec (Naprej, Slovenija), Nedeljko Poje (SLS), Zdravko Osvald (SLS), Mladen Žagar (SLS), Franc Miklič (SLS), Anton Volf in Ana Marija Štimec (SKD).

M. G.

Priložnosti so, a brez ljudi ne bo šlo!

Gost okrogle mize o priložnostih za Kočevsko ob vključevanju v EU je bil minister Bavčar - Kočevski sta naklonjeni tudi kmetijska in naravovarstvena politika EU

KOČEVJE - "Priložnosti in izzivi za Kočevsko ob vključevanju v EU" je bila tema okrogle mize, ki jo je prejšnji tork pripravil kočevski odbor LDS. Na vprašanja sicer maloštevilnih zbranih v hotelu Valentin je odgovarjal minister za evropske zadeve Igor Bavčar.

"Prihaja čas, ko razvojnih problemov ne bo več mogoče reševati samo znotraj lokalnih skupnosti, ampak se bo potrebno opreti na širše okolje. Če samo zaradi teh procesov pa se bo pomen regionalnega razvoja v prihodnosti še povečeval," je poudaril Bavčar. Opozoril je, da bo zato spodbujanje slovenskega regionalnega razvoja treba spremeniti ne glede na vključevanje v Evropsko unijo. "Evrope naša notranja ureditev ne zanima, zato bo Slovenija deležna pomoči iz različnih evropskih skladov, če bo imela regije ali ne," je dejal. Vendar pa bodo o denarju, ki ga ne bo malo, kot je poudaril, če regij ne bo, odločali v Ljubljani in ne, kot bi v nasprotnem primeru lahko, v regionalnih skladih.

"Če bi regije zaživele, bi ljudje sami odločali o razvoju," je dejal. Strinjal se je z ostalimi razpravljalci iz vrst domačinov, da ima Kočevska skupaj z okoliškimi občinami možnost postati regija, ob tem pa je svetoval, naj s povezovanjem in pripravo skupnih projektov, s katerimi se bodo lahko potegovali za denar različnih skladov EU, pričnejo čimprej. Od sodelovanja Slovenije v dveh predstrukturalnih skladih EU nas namreč, kot je dejal, če bo ratificiran pridružitveni sporazum, ki naj bi začel veljati 1. januarja prihodnje leto, loči zelo malo časa. Poudaril je, da lahko tudi druga načela evropskega povezovanja Kočevski prinesejo koristi. To sta predvsem kmetijska in naravovarstvena politika, ki sta Kočevski z njenimi naravnimi danostmi na-

klonjeni. Dejal je, da je Kočevska dolga leta veljala za eno tistih regij v Sloveniji, ki niso mogle računati na večja državna vlaganja, če bi bili regija, pa jim na to pomoč tudi ne bi bilo več potrebno čakati. Za Kočevsko predviden regijski park bi ji prinesel nova delovna mesta in perspektivo, je menil, strinjal pa se je tudi z domačini, da to ne bo pomembno, če na Kočevskem ne bo ljudi, ki bodo pripravljene delati. Da ne bo Kočevska obstajala "samo še na zemljevidu, sicer

pa brez ljudi", kot se je izrazil Anton Križ iz Kočevske Reke, pa se bo morala do Kočevske opredeliti tudi vlada.

M. LESKOVŠEK-SVETE

REGIONALNA DELAVNICA OBKOLPJE

KOČEVJE - Ministrstvo za okolje in prostor je v Kočevju za župane pripravilo prvo regionalno planersko delavnico Obkolpje. Devet občin v južnem delu Slovenije povezuje skupna prostorska in razvojna problematika, osnovni namen delavnice naj bi bila prostorska prevetritev različnih razvojnih pobud na regionalni pa tudi na meddržavni ravni, saj območje ob Kolpi obremenjujejo neuskkljeni interesi Slovenije in Hrvaške. Posvet v Kočevju je bil dobro izhodišče za izvedbo delavnic v prihodnjem letu.

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvojne nagradni vprašanja: Kaj proizvede podjetje Mogota, d.o.o., z Vrhnike? (Nagrada večerja za dve osebi v gostilni Bistra.); Koliko ur tedensko je odprta prodajalna Fastcoop na Rakeku? (Nagrada darilni paket Fastcoop.) Odgovore je treba do sobote, 28. novembra, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99. Logatec, za oddajo "99 minut za obezanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradjenca z dne 8. novembra sta Jana Pajnič iz Kočevja in Kojzka Taler iz Zgorjnjih Gorij.

Če se že vse vrača, naj se tudi Mošnjevce

Predlog Jerneja Bartla

LOŠKI POTOK - Mošnjevce je 1150 m visoka hribina na vzhodu vasi Travniki, ki se začne nekako nad začetkom vasi in sega vse tja do vasi Lazec v KS Draga. Tu je zelo lep državni gozd, ki se leto za letom pomika bliže vasi Travniki, torej tudi na parcele, ki naj bi v kratkem postale last Agrarne skupnosti Travniki.

Bolj zanimiva pa je zgodba, stara več kot 100 let, kaj se je s tem obširnimi področjem dogajalo. Jernej Bartol, znan družbeni delavec, se dobro spominja, kaj so mu njegovi predhodniki in sosedje vedeli povedati o barantanju in goljufijah, da je nekoč zasebna lastnina postala državna.

Približno leta 1874 je bil Mošnjevce še v celoti last travniških kmetov. V tistem času je bilo vse to območje pretežno pašnik in košenice, kar je veljalo zlasti za južno pobočje. Stiske, ki so v tistem času pestile ljudi, še posebej previsoki davki, ki so bili verjetno namensko odmerjeni previsoko, je, da bi rešil stisko ljudi, poravnal grof Ausperg in nekako prišel do lastništva. Prve tožbe zoper Ausperga so kmetje vložili že v stari Avstriji in pozneje v prvi Jugoslaviji, ko so spoznali, da so ogoljufani. Redki so s tožbo celo uspeli, da je celotni sodni postopek zastal ob začetku druge vojne.

Jernej Bartol se dobro spominja, da je porajajoča se nova oblast ob koncu vojne obljubljala vrnitev. Po vojni, kot da se obljub ni nihče spomnil, in tako je predel kakšnih 200 ha še danes v državni lasti.

Ne samo Jernej Bartol, tudi drugi vaščani menijo, da če se že vse vrača, še največ z goljufijo pridobljenega, potem bi morala država vse te manipulacije upoštevati in omenjeni gozd vrniti pravi lastnikom.

A. KOŠMRLJ

Ribniški zobotrebci

ZAVIST - Medtem ko v Kočevju večnamenske športne dvorane nimajo, pa o njej kljub temu zaenkrat še vedno več govorijo, kot delajo, je iz ribniških v kočevske športne loge pričrtila vest, da nameravajo v Ribnici zgraditi še eno športno dvorano. V Kočevju jim že sedanjo zavidajo, da je zavist prav v teh dneh popolna, pa so v Ribnici poskrbeli tudi s ponovnim odprtjem pokritega zimskega bazena, ki je ob koncu tedna odprt tudi za vse občane.

RAZOČARANI - V Ribnici so rahlo razočarani, ker ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve nima toliko posluha za njihovo potrebo po izgradnji doma starejših občanov, kot so pričakovali. Z izgradnjo doma bi namreč rešili tudi problem duševno prizadetih oseb, saj bi v stavbi bili tudi prostori Varstveno delovnega centra in v prihodnosti za celodnevno varstvo duševno in telesno prizadetih odraslih oseb. Ob zglede skrbni, ki jo duševno prizadetim posvečajo v Ribnici že leta, pa bi tudi že samo menda lahko pomenilo kakšno prednost. Vsekakor so v Ribnici z njo računali!

Kostelski rižni

RAZSTAVA NAJLEPŠIH - Razstavo fotografij najlepše urejenih okolij stanovanjskih hiš, počitniških hiš in poslovnih prostorov na območju Kostela so odprli v prostorih banke in pošte, trajala pa bo do konca leta. Na razstavi so še fotografije kozolčkov-kažipotov ter spominkov in razglednih Kostela.

VČASIH POŠTA, ZDAJ LE ŠE NABIRALNIK - Pri spomeniku v Novih selih urejajo turistični kozolček, zasajajo okrasno grmovje in cvetje, postavili bodo klopeco itd., da bo tu nastalo vaško središče. Na kozolčku bo še poštni nabiralnik. V Novih selih so včasih imeli pošto, potem na bivši pošti le še poštni nabiralnik, ki pa so ga zaradi obnove hiše odstranili, zdaj pa bo kar na informativnem kozolčku.

BOLJŠA LUČ ZA BOGCA - Na križišču pri bog(a)cu med Vasio in Potokom bodo postavili boljše luč javne razsvetljave, saj so doslej - zaradi slabe svetlobe - pozimi avtomobili zaletavali v transformatorsko postajo.

Mirtovski šratelj:

"Najboljši kupci umirajo, se pritožujejo nekateri trgovci. Gre predvsem za upokojence, ki imajo edini dokaj zanesljive prejemke."

S TEKMOVANJA ZA LEPSI VIDEZ

Vrtnarska spretnost z napako

Lepi vrtovi, žal brez bivalnega dela - Odsotna celostna ureditev prostora

KOSTEL - V zadnjih štirih letih je Turistično športno društvo Kostel naredilo veliko za lepši videz krajev. Letošnjega tekmovanja za najlepše urejeno okolico hiš, četrtega po vrsti, se je udeležilo kar 35 krajanov oziroma družin, njihovo delo pa sta ocenjevali dve komisiji, društvena in strokovna. V slednji so bili inženirka agronomije Ljuba Turk-Šega iz Drevesnice Pinus Kočevje, dipl. inženirka agronomije Marko Mikuletič iz Arboretuma Volčji Potok in predsednik TŠD Kostel dr. Stanko Nikolič.

Strokovna komisija je kot dobro stran urejanja okolice ocenila izjemno vrtnarsko spretnost, znanje in izostren občutek pri vzgoji enoletnih rastlin, dobro vzdrževanje vrto, izredno dovršenost in kreativnost pri nekaterih podrobnostih, kot so: kamini, vodnjaki, posode za rože itd., kar je odlika večine vrto. Glavna pomanjkljivost pa je, da v večini vrto manjka bivalni del ali pa zanj niso izkoriščene vse možnosti, ki jih nudi prostor. Tudi ni dobre povezave med posameznimi deli vrta, hišo in naravo okoli nje. Premalo je trajnic, grmovnic, zimzelenih in drugih pokrovnih rastlin, ki bi naredile vrt pričačen tudi pozimi. Vrtovi so urejani še preveč nenačrtno. Premalo je

Ljuba Turk-Šega, stalna članica strokovne komisije za ocenjevanje vrto v Kostelu, njeno podjetje Pinus Kočevje je tudi pokrovitelj tekmovanja za najlepše urejeno okolico hiš. (Foto: J. Primc)

O REGIJAH ŠE BURNA RAZPRAVA - "Zaradi slovenske nagnjenosti k pretiranemu politiziranju zadev nas ob regionalni zgodbi čakajo še burne politične razprave o tem, kdo bo s kom in in kdo kam bolj sodi," je na razgovoru o priložnostih Kočevske ob vključevanju v EU poudaril minister Bavčar. (Foto: M. L.-S.)

ROJSTVO NOVE MALE GORE?

MALA GORA - Javna razgrnitev načrtov in razprava o njihovih prostorskih sestavinah sta nakazali potrebo, da se okolica naselja Mala Gora pozida s stanovanjskimi stavbami. Najprej je seveda potrebno izdelati zazidalni načrt in ga sprejeti. Do začetka druge svetovne vojne je to naselje štelo 58 stanovanjskih stavb in imelo prek 200 prebivalcev, sedaj sta v naselju le dve stanovanjski stavbi in v okolici nekaj barak. Po mnenju zainteresovanih za gradnjo v tem kraju bi izdelava zazidalnega načrta omogočila, da bi Mala Gora postopoma postala lično urejeno naselje, oddaljeno od Kočevja le 5 kilometrov.

POMEMBEN JUBILEJ

ŠMARTNO PRI LITVI - V Šmartno so prejšnji teden počastili pomemben jubilej - stoto obletnico ustanovitve obrtnonadaljevalne šole. Organizirali so okroglo mizo na temo Izobraževanje za obrt nekoč in danes. Na to temo so pripravili tudi razstavo. Otvoritev so se poleg velikega števila domačinov udeležili; minister za znanost in tehnologijo Alojz Marinček, ki je avtorici razstave obljubil podporo pri izdaji monografije ob 100-letnici obrtnonadaljevalne šole in dejal, da je ta razstava že del muzejske zbirke, ter poslanec v državnem zboru Franci Rokavec in nekdanji učenci. Živečih je še 13. V kulturnem programu so se predstavili tamburica Folklorne skupine Javorje.

UREJENA DOMAČIJA V DOBREPOLJU

DOBREPOLJE - Člani turističnega društva Dobrepolje so letos že tretjič pripravili olepševalno akcijo "Urejena domačija 98". Z njo so želeli pokazati, kako lepe so domačije in kmetije v dobrepoljski dolini. Strokovna žirija je za najlepše urejeno stanovanjsko hišo razglasila hišo Srečka Ferkulja iz Strug, najlepše urejeno kmetijo ima Jože Škulj iz Ponikev. Komisija obiskovalcev na razstavi fotografij, ki so bile na ogled v prostorih občine, je za najlepše urejeno razglasila kmetijo starega in novega dobrepoljskega župana Antona Jakopiča, najlepšo hišo ima Bojan Bukovec iz Ponikev.

Zaupanje povrnjeno z zaupanjem

Dosedanji ivanški župan Jernej Lampret (SDS) z večino (63,34 odst. glasov) izvoljen za nov štiriletni mandat - Rošelj (LDS) 15,11, Mestnik (SKD) 14,03 in Erjavec (DS) 7,52

IVANA GORICA - Več kot polovica volilnih upravičencev v ivanški občini - volilna udeležba je bila 60-odstotna - se je v nedeljo odpravilo na volišča ter za župana ponovno izbralo sedanjega župana Jerneja Lampreta, profesorja športne vzgoje in ravnatelja OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični. Z izidom je zadovoljen, komentira pa ga z besedami, da je bilo zaupanje povrnjeno z zaupanjem in da kot prvi župan nove občine ni nikoli obljubljal nemogočega.

"Občanom sem obljubil pošteno delo, umno vodenje in pokončno držo. Vedno sem se nanje obračal za podporo, pomoč in mnenja in to tudi vedno dobil. Naše delo je skupek naprezanj za uresničitev naših želja, ureditev naših domačih krajev, kjer brez krajevnih skupnosti in lokalnih zanesenjakov ne bi imeli takih razlogov za zadovoljstvo," meni novi župan in poudarja, da dela v občini še kmalu ne bo zmanjkalo. Med posebnimi problemi občine je gotovo ekologija, nadaljevali bodo z načrtovano izgradnjo vodovodov, kanalizacija je projektno zamišljena v vseh večjih krajih, nadaljevala se bo gradnja lokalnih in krajevnih cest, obeta se trasa avtoceste, ki bo močno spremenila podobo kraja, novnačrtovana obvoznica na zahodnem delu bo Ivančni Gorici omogočila kvaliteten prostor tudi za malo gospodarstvo, ki ga želijo

podpirati, s sofinanciranjem perspektivnih dejavnosti bo občina še naprej pomagala tudi kmetijstvu, ne bo pozabila na telefonijo. V preteklem mandatu so na novo organizirali občinsko zdravstvo, ki bo prostorsko rešeno, ko se bo vrtec preselil v nov objekt.

Kot je povedal župan Lampret, je veliko tudi večjih investicijskih projektov. "Izgradnji OŠ v Višnji Gori je že videti konec, teče priprava dokumentacije za šolo v Stični, podobni načrti se snujejo tudi v dolini Krke. Podpiramo kulturno, turistično in drugo ljubiteljsko dejavnost, predvsem pa mi bo še naprej osnovna skrb, da bodo imeli naši občani v vseh pre-

• 21-članski ivanški občinski svet bo v prihodnjem mandatu deloval v naslednjem sestavu: 8 svetnikov iz SDS, 4 iz LDS, 3 iz SLS, 3 iz SKD, 2 iz ZLSD in 1 iz DS.

delih občine enake možnosti razvoja." L. MURN

NAJVEČ SVETNIKOV IZ LDS

TREBNJE - V trebanjskem občinskem svetu, ki je sestavljen iz 25 svetnikov, bodo delovali svetniki naslednjih političnih strank: iz LDS 7, in sicer: Janez Slak, Pavel Jarc, Peter Frelj, Igor Teršar, Majda Ivanov, Stanislav Urek, Brane Veselič; iz SLS 5, in sicer: Jože Smolič, Ludvik Jerman, Jožica Brajer, Metelko Alojzij, Anton Strah; iz SKD 5, in sicer: Franc Kozlevčar, Marijan Miklavčič, Iztok Rep, Marjan Peter Pavlin, Marjan Zupančič; iz SDS 4, in sicer: Anton Ovnik, Alojz Gregorič, Franc Hribar, Tone Kek; iz DeSUS 2, in sicer: Janez Kovačič in Jože Rebolj; iz ZLSD 1, in sicer Ivan Vovk, in iz Neodvisna gospodarska lista 1, Franc Bartolj. Župana bodo volilci izbrali v drugem krogu 6. decembra, ko se bosta pomerila sedanji župan Alojzij Metelko in Ciril Metod Pungartnik.

Knjiga posebneža

"Žandar med cvetjem in knjigami," nova knjiga Vida Ambrožiča

Goran Ambrožič

SENTVID PRI STIČNI - Pred kratkim so v OŠ Ferda Vesela pripravili predstavitev knjige rojaka, pesnika in pripovednika Vida Ambrožiča z naslovom Žandar med cvetjem in knjigami. Avtor se je rodil leta 1890 v Velikih Češnjicah, umrl pa je leta 1961. Delo je v samozaložbi izdal njegov posinovljence Goran Ambrožič, ki mu je ostala bogata zapuščina Vidovega pisanja.

Kot je na predstavitvi knjige dejal ivanški župan Jernej Lampret, ima delo za domačine še posebno vrednost, saj prinaša natančno podobo takratnega kraja, življenja v njem in nenazadnje pisca samega. Vid Ambrožič je bil namreč zanimiv človek, za mnoge čudak ali vsaj velik posebnež. Zanimoval ga je težko otroštvo, pa vendarle je bil v življenju po svoje zelo uspešen. Bil je ponosen vojak v cesarski službi, ubežnik, arestant in na koncu žandar, vseskozi pa svobodno-

mislec, neuklonljiv duh, modrec in zaveden Slovenec.

"Redno je pisal dnevnik, zabeležil si je vsako najmanjšo stvar. Nova knjiga tako prinaša veliko zanimivega, saj so v njej opisane svetle in temne človeške usode v mirnih in viharnih časih prve polovice tega stoletja, v njej pa je najbolj izrisana prav podoba njega samega: žandara med cvetjem in knjigami," je povedal Goran Ambrožič in dejal, da hrani še nešteto Vidovih pesniških zbirk in pisanja. Do sedaj sta izšli le dve njegovi deli: Vino mladosti se je povprele in Pravljice za odrasle.

Predstavitve knjige so s kulturnim programom popestrili učenci šentvidske osnovne šole in Šentvidski slavki. L. MURN

Razgoršek podjetnik, Smrkolj kmet

Okrogla miza o problemih malega gospodarstva, kmetijstva, elektroenergetike - Gostje iz vlade - Ne deluje sistem odgovornosti - Položaj kmetijstva v Evropi ni rožnat

TREBNJE - Zanimiva in dobro obiskana je bila okrogla miza o problemih malega gospodarstva in turizma, kmetijstva in preskrbe z električno energijo, ki jo je v četrtek, 19. novembra, v prostorih Centra za izobraževanje in kulturo organizirala Slovenska ljudska stranka (SLS) v Trebnju. Na njej so sodelovali: podpredsednik vlade in predsednik SLS Marjan Podobnik, minister za kmetijstvo Ciril Smrkolj in direktor Elektra Ljubljana Ludvik Sotošek.

Župan Alojz Metelko, ki je na kratko opisal stanje v občini, je povedal, da so problemi z zagotovitvijo osnovne infrastrukture razumljivi, saj je trebanjska občina po naseljih najštevilnejša v državi. Stopnja brezposelnosti je zdaj 9,2, kar je pod republiškim povprečjem. Veliko je podjetnikov (25 odstotkov dohodka občine predstavlja malo gospodarstvo), pa tudi s kmetijstvom se ukvarja veliko prebivalcev, čeprav je kmečko in invalidsko zavarovanih le 2,5 odstotka. Toda več je takih, ki so se odločili za dopolnilno dejavnost (17,6 odstotkov). Marjan Podobnik je ne glede na razne pomisleke poudaril dobro delovanje vlade, ki bo letos do konca leta sprejela proračun. Glede na pobude podjetnikov se je razgo-

voril o začaranem krogu plačilne nediscipline in o nujni reformi državne uprave ter dejal, da je Evropa v veliki krizi, ki se bo prav kmalu pokazala tudi pri nas.

Tudi problemi in pričakovanja na področju kmetijstva so veliki. "Če nas ne bi bilo v vladi, bi tu prišlo do prave katastrofe. Nasploh je dobro, da je ministru za malo gospodarstvo in turizem prevzel Janko Razgoršek, ki je podjetnik, ministru za kmetijstvo pa Ciril Smrkolj, ki je kmet. "Popravljata stvari, ki so bile zavožene zaradi nepoznavanja realnega stanja," je poudaril predsednik SLS.

Minister Ciril Smrkolj je menil, da se je v trebanjski občini stanje kmetijstva izboljšalo, toda čeprav z optimizmom gleda na priključi-

tev v Evropsko unijo, meni, da položaj kmetijstva ni rožnat. "Liberalizacija trgovine s kmetijskimi pridelki med različnimi državami je norija. Na ministru pripravljamo reformo kmetijske politike ter strategijo razvoja slovenskega podeželja," je spregovoril o prihodnjem delu.

Elektro Ljubljana ima v trebanjski občini 3800 odjemalcev (od 300 tisoč) in tu večjih težav ni. Po besedah direktorja Ludvika Sotoška bodo gradili še daljnovode in transformatorske postaje na Čateški gori, Mali Sevnici itd., tako da bodo vsi odjemalci preskrbljeni z ustrežno napetostjo. V zvezi z električno energijo pa imajo Trebanjci več težav na področju, ki ga pokriva Elektro Celje, poslovna enota Krško. Tam bodo še potrebni pogovori.

L. MURN

SREČANJE OSTARELIH

KRMELJ - V soboto, 28. novembra, ob 13. uri bo v jedilnici tovarne Lisca v Krmelju srečanje starostnikov, ki ga pripravljata krajevna organizacija RK Krmelj in tukajšnja krajevna skupnost.

NA OKROGLI MIZI - Srečanja s trebanjskimi kmeti in podjetniki so se udeležili gostje: od leve proti desni sedijo: Ludvik Sotošek, Marjan Podobnik, sedanji župan Alojzij Metelko in Ciril Smrkolj. (Foto: L. M.)

REJA KUNCEV JE ZAHTEVNA STVAR - "Normalen razvoj lahko reju zagotovi šele 200 kotitvenih mest, manjši rejci pa sami težko shajajo. Mi našim kooperantom iz Žigarskega Vrha pri Sevnici, Vrhovega, Velikega Kamna, Velikega Podloga in Gorice zagotavljamo odkup vseh kucev in kunce za plemo. Večina, kar 90 odst. kucev je naše reje, gre po treh mesecih, ko dosežejo okrog 2,6 kg, v zakol. Žive kunce prodajamo tudi doma, prav tako kunce za meso, ki pa ga je treba prej naročiti, saj se s klanjem ne ukvarjamo - v Sloveniji sta namreč samo dve registrirani klavnici za kunce!" pojasnjuje Metelko. (Foto: B. D. G.)

Z rejo kucev ni lahkega zaslužka

Samostojni podjetnik Metelko je s petimi kooperanti tretji največji rejec kucev v Sloveniji - Trdo delo v sodobnem hlevu - Iz 600 koticšč gre v prodajo 300 kucev na teden

PEČJE NAD SEVNICO - V tem zaselku v neposredni bližini Sevnice deluje eden največjih rejcev kucev v Sloveniji, gotovo pa največji na območju širše Dolenjske in Posavja. Jože Metelko vzgaja in redi kunce za trg že 12 let. Zdjaj ima skupaj s petimi kooperanti 600 kotitvenih kletk, iz katerih tedensko stalnim kupcem proda okrog 300 kucev. "Kunčjereja ima v Sloveniji prihodnost, z njo se da živeti, tudi zaslužiti za razvoj, vendar pa nikakor ne na hitro in na lahek način," pravi samostojni podjetnik Metelko, ki svoj posel obvlada le s pomočjo vse družine in pogodbeno zaposlenega delavca.

Pitance in za samice kupujejo že pripravljeno v obliki briketov. Kunce je treba redno opazovati in ob vsakem najmanjšem sumu boleznih žival takoj izločiti. Redni so tudi veterinarski pregledi, brez katerih kunčjereja ni mogoča, potrebno je stalno čiščenje mrež, prestavljanje kucev, ogromno dela pa je v samicami, saj je treba nadzorovati kotenje. Kunca živijo ob glasbi, da se samice ob vstopu človeka v prostor preveč ne prestrašijo. Ob vstopu v hlev se je treba razkužiti in preobuti, še najbolje pa je, da nihče razen domačih ne hodi k njim. Še za te je dobro, da so oblečeni stalno v ista zgornja oblačila.

Strokovnjaki z Biotehnične fakultete napovedujejo, da se bo kunčjereja v Sloveniji še širila, kar ni čudno, saj naša država še vedno uvaža kunče meso, povpraševanje po njem pa v vse večji skrbni za zdravo življenje že narašča.

S kunci je veliko dela, zato so mnogi, ki so se lotili reje in računali na hitre zaslužke, kaj kmalu obupali. Kletke razkužujejo najmanj dvakrat na teden, hrano za

pitance in za samice kupujejo že pripravljeno v obliki briketov. Kunce je treba redno opazovati in ob vsakem najmanjšem sumu boleznih žival takoj izločiti. Redni so tudi veterinarski pregledi, brez katerih kunčjereja ni mogoča, potrebno je stalno čiščenje mrež, prestavljanje kucev, ogromno dela pa je v samicami, saj je treba nadzorovati kotenje. Kunca živijo ob glasbi, da se samice ob vstopu človeka v prostor preveč ne prestrašijo. Ob vstopu v hlev se je treba razkužiti in preobuti, še najbolje pa je, da nihče razen domačih ne hodi k njim. Še za te je dobro, da so oblečeni stalno v ista zgornja oblačila.

Strokovnjaki z Biotehnične fakultete napovedujejo, da se bo kunčjereja v Sloveniji še širila, kar ni čudno, saj naša država še vedno uvaža kunče meso, povpraševanje po njem pa v vse večji skrbni za zdravo življenje že narašča.

B. DUŠIČ GORNIK

Primož: en kraj in pet lovskih družin

S složnostjo in trmo do boljšega življenja

PRIMOŽ - Krajan Primoža, ki so prvi asfalt v svoje vasi dobili pred 20 leti, so od takrat zgradili že okrog 20 km asfaltiranih cest, zadnja, Primož-Laze, bo precej izboljšala povezavo z občinskim središčem. Skrbi za ceste pa s tem seveda še ni konec, saj jih v vaseh, kakršne so v hribih okrog Primoža, niti ne more biti. Krajanji imajo na grbi še marsikatero cesto, ki jo je treba dokončati, poleg tega pa je treba že zgrajene tudi dobro vzdrževati.

Primožanje se pohvalijo, da premorejo tudi dve znani vinogradniški območji: Orelesko in Dedno Goro, v njihove gorice pa zahaja tudi predsednik državnega sveta Tone Hrovat, ki tu obdeluje svoj vinograd in neguje vino.

Krajevna skupnost leži na stičišču lovišč, zato se na njenem območju srečuje kar 5 lovskih družin! Otroci z njenega območja obiskujejo osnovne šole na Studencu, v Trzišči in Sevnici. Kot so povedali, imajo vse domačije vodovod v hiši, čeprav gre večinoma za manjše lokalne vodo-

CESTA JE ODPRTA! - Krajan Primoža so ob občinskem prazniku končno prišli do dolgo pričakovanega asfalta na cesti od centra krajevne skupnosti proti Lazam. Pripravljala dela za 1700 metrov dolg odsek ceste so opravili krajanji sami, za asfaltiranje pa so skupno poskrbeli: krajevna skupnost, občina Sevnica in s posredovanjem občine tudi Sklad za regionalni razvoj. (Foto: B. D. G.)

vodne sisteme. Krajanji zdaj razmišljajo o izgradnji kanalizacije in ureditvi čiščenja odpadnih voda, saj želijo življenje v odročnih vaseh izboljšati. Tu gori, kjer je kilometrov veliko, prebivalcev pa malo, je ceste mnogo težje zgraditi, vendar, kot pravijo, se da s složnostjo in hribovsko trmo marsikaj narediti!

B. D. G.

Vse večja ponudba ob vinski cesti

Bizeljsko-sremiška vinsko-turistična cesta je s celostno podobo, označitvijo in vse bogatejšo ponudbo med prvimi v Sloveniji - Zgledi vlečejo - Prva naloga je zdaj promocija

KRŠKO - Bizeljsko-sremiška vinsko-turistična cesta je sredi preteklega tedna doživela uradno otvoritev, ki je bila hkrati tudi uspešna promocija. Državni sekretar Franc But, direktor uprave RS za pospeševanje kmetijstva Boris Jež in Adriana Libertin iz sektorja CRPOV so se skupaj s posavskimi župani ter predstavniki turističnih agencij in številnih medijev popeljali po vinski cesti in se ustavili na nekaj točkah.

Omenjena vinska cesta je kot eden od pilotskih projektov v Sloveniji od leta 1992, ko je bila samo še ideja, močno napredovala. Tri posavske občine so ob njej brez zadržkov stopile skupaj in s pomočjo projektnega sveta izdelale celostno podobo, cesto opremile z označitvijo ponudnikov in s tablam, ki usmerjajo turiste, pripravile zloženke o ponudbi ob cesti ter skrbele za prve promocijske akcije (nastope na sejmi, v radijskih oddajah ipd.). Po večjem delu Bizeljsko-sremiške VTC od letos naprej poteka tudi dobro označe-

na kolesarska pot, ki ponudbo še dopolnjuje.

V minulih letih so tri občine po dogovorjenem ključu (Brežice 45 odst., Krško 33 in Sevnica 22 odst.) v omenjene akcije in v posodabljanje cest vložile več kot 15 milijonov tolarjev, medtem ko je 11,5 milijona primaknilo še kmetijsko ministrstvo. Tudi v prihodnje, kot je povedal koordinator projektnega sveta za cesto Roman Matjašič, bo največ dela ravno s promocijo vinske ceste in ponudbe ob njej. "Verjetno bo še letošnja izšla nova zloženka o ponudbi. Še naprej bomo svetovali ljudem, ki bi se radi s svojo idejo vključili v ponudbo, med naše

najpomembnejše naloge pa sodi sprejem pravilnika o uporabi znaka vinsko-turistične ceste, saj želimo, da bi vsi pridelki in izdelki iz območja ceste nosili skupen znak, kar bi pripomoglo k prepoznavnosti. Po možnostih bo posamezna občina na začetku tudi pomagala posameznim ponudnikom, cesto pa bo potrebno še naprej opremljati z oznakami za novosti v ponudbi," je povedal Matjašič.

Ljudje, ki živijo ob vinski cesti, so sprva dvomili o projektu. Ko so se pojavile oznake za ponudbo in so začeli prihajati gostje, so se 10 začetnim ponudnikom pridružili sovaščani, tako da je ob cesti zdaj že več kot 50 točk, ki ponujajo marsikaj: tipično hrano v gostilnah, turizem na kmetijah, domače vino v vinotocih, razgledne točke, lokalne zanimivosti (najdebelejši hrast, repnice, bizeljski grad), manjše etnografske zbirke, kme-

Bizeljsko-sremiška vinsko-turistična cesta je ena najbolj dodelanih v Sloveniji. Trenutno ob cesti primanjkuje prenočišč, razvoj pa ovira tudi to, da dopolnilne dejavnosti na kmetijah še vedno niso urejene s predpisi. Kot ocenjuje Matjašič, je projekt že pokazal, da ima prihodnost, še posebej ob ustreznih promociji in nadaljnji bogatitvi ponudbe ob cesti. Možnosti za uspeh še povečuje bližina Zagreba, zato vinsko cesto že nekaj let redno predstavljajo na zagrebškem vinskem sejmu. Razmišljajo tudi, da bi cesto, ki se zaključuje na Bizeljskem, nekoč povežali s hrvaško vinsko cesto in jo tako še bolj približali sosedom.

tijske pridelke in drugo. Neposredna prodaja kmetijskih pridelkov na domu je tudi osnovni namen vinsko-turistične ceste, zato projekt ni pomemben le za razvoj turizma, ampak pospešuje tudi razvoj kmetijstva.

B. DUŠIČ GORNIK

MODNI KOTIČEK Oblačila miss 98

Letošnja miss Slovenije Miša Novak bo najprej potovala v London, kjer bo predstavila tri obleke mladih slovenskih modnih oblikovalcev, ki jih je strokovna žirija že sredi oktobra izbrala izmed 32 finalnih na sklepni modni reviji v ljubljanskih križankah. Dve elegantni večerni in elegantno dnevno z obveznimi modnimi dodatki: bakreno zlata z izzivalnim zgornjim delom oblikovalke Mojce Polanc iz Ajdovščine, večerna turkizna iz svile z dodatkom čipke, ki sta jo skreirali Irena Torkar iz Nazarja in Mojca Semprižnik iz Gornjega Grada, ter dnevni dvodelni črno-beli kostim z dodanim klobukom in torbico v stilu šestdesetih oblikovalke Renate Rudolf iz Šmarja-Sapa. Z njimi bo nastopila pred mednarodno strokovno žirijo, ki nagradi najlepšo in najbolj izvorno obleko na svetu.

"Kreacije smo izbirali glede na našo predstavnicu in na deželo, kamor potuje," je ob razglasitvi zmagovalnih treh pojasnil fotograf in predsednik žirije Milan Pajk. Prisotni nad izbranimi kreacijami niso bili najbolj navdušeni. Katere so bile naše favorite pravzaprav ni pomembno, pomembno pa je, kako se bo v njih počutila predstavnicu slovenske lepote, ki potuje na Sejšele. Tam se bo na zaključnem tekmovanju potegovala za miss sveta 1998. Po mnenju mnogih s svojo notranjo in zunanjo lepoto ustrezno vsem merilom, ki so jih postavili za uradno najlepšo Zemljanko. Tako bomo lahko pomensko in z veliko mero skepticizma spremljali razplet konca novembra. Držimo pesti, da bi letos naša lepota osvojila srca mednarodnih žirantov.

JERCA LEGAN

Spoznali Bizeljsko

Izlet zburskih gasilcev

Člani prostovoljnega gasilskega društva Zbure smo se 21. novembra odpravili na izlet v Posavje. V Krškem nam je predsednik tamkajšnjega prostovoljnega gasilskega društva razkazal prenovljeni gasilski dom, samostonsko knjižnico in galerijo. V Pišecah smo si ogledali gasilski dom in novo gasilsko vozilo. Spoznali smo tudi kovaški muzej. O zgodovini tamkajšnje pokrajine nam je pripovedovala gospa, katere rojstna hiša na Bizeljskem je preurejena v etnološki muzej. V Stari vasi nam je gospod Janez Istenič razkazal pridelovanje penecih vin, kakršno je v njihovi družini že tri desetletja. Ob degustaciji odličnih vin so nam tudi pokazali, kako s sabljo odpreš penec vino. V vinski kleti Pinterič so nas tako kot povsod prijazno sprejeli in pogostili s kosilom. Hladni veter s snegom, ki nas je hladil ves večer, nam ni pokvaril veselega razpoloženja, saj smo peli in plesali še dolgo v večer.

LEA BLAŽIČ

SREČANJE SLADKORNIH BOLNIKOV

ČATEŽ OB SAVI - Društvo sladkornih bolnikov Posavja, katerega predsednik je Ivan Živič, bo pripravilo v soboto, 28. novembra, ob 9.30 v Termopolisu v Termah Čatež 6. srečanje sladkornih bolnikov. Pri pripravi vsebinskega dela strokovnega srečanja sodelujeta diabetološki dispanzer bolnišnice Brežice Terme Čatež. Na srečanje bodo udeleženci lahko prispeli z vlakom. Ta bo odpeljal iz Sevnice ob 8.17, z Blance ob 8.24 in iz Krškega ob 8.34. Z železniške postaje v Brežicah bo odpeljal avtobus v Terme Čatež ob 8.45.

V PIŠECAH POGLEDUJEJO KVIŠKU

PIŠECE - Potem ko so v Pišecah pred leti popravili hodnik, kjer je sta v obokanem delu dpadla opeka in omet, zdaj v zbornici in učilnicah pogledujejo zaskrbljeno kvišku. Ne zato, ker bi pričakovali z neba pomoč pri gradnji nove šole, ampak zato, ker so se ob letošnjih slovenskih potresih povečale razpoke v stropih. No, če ne bo preveč razpok v državnih blaginji, bo v tej verjetno ostalo kaj denarja, da bodo pišečke šolske razpoke čimprej zamašili.

VAJE NATA IN ODCEPITEV SENOVEGA

SENOVO, KRŠKO - Senovčani pravijo, da se bodo odcepili od krške občine in ustanovili svojo, če bo znova izvoljen za župana Danilo Siter. Ozračje je napeto, vendar še ni vojne. Tako tudi ni res, da bi bili sedanji manevri Nata v krški občini zato, da bi z rožljanjem z orožjem ustrahovali Senovčane, naj se ne odcepijo od krške občine. Ampak dogodki časovno gredo skupaj, mar ne?!

POSEJMO SEME MIRU

KRŠKO - V torek so v gostišču Tri lučke na Sremiču predstavili zmagovalna dela osnovnih šol iz Posavja, ki so se udeležile mednarodnega likovnega natečaja Lions Club International "Posejmo seme miru", ki je potekal pod pokroviteljstvom Lions Club International Krško.

PRIZNANJA NAJZASLUŽNEJŠIM - Ob otvoritvi Bizeljsko-sremiške vinsko-turistične ceste je projektni svet najzaslužnejšim za uresničitev te za razvoj turizma pomembne pridobive izročil priznanja. Med drugimi ga je dobil tudi brežiški župan Jože Avšič, izročila pa sta mu ga predsednik projektnega sveta Bojan Jevševar in članica sveta Slavica Grobelnik. (Foto: M. Vesel)

Pišece se bojijo in upajo s šolo

Osnovna šola Maksa Pleteršnika Pišece vpeta v življenje kraja - Pišečko pismo šolskemu ministrstvu - Krajevni samoprisepek za novo stavbo - Strah za šolski okoliš

PIŠECE - Osnovna šola Maksa Pleteršnika Pišece štejejo nekateri med šole, ki imajo zelo pomembno mesto v razvoju krajevne skupnosti. Šola deluje blizu meje s Hrvaško in v hribovitem in demografsko močno ogroženem območju, ki ga pestijo velike razvojne težave.

Močno povezanost šole s krajem poudarja in podrobno razčlenjuje tudi pismo, ki so ga v začetku novembra iz Pišec poslali v Ljubljano ministrstvu za šolstvo in šport. V tem dopisu ministrstvu, ki sta ga med drugimi podpisala šolski ravnatelj in predsednik krajevne skupnosti, pojasnjujejo, da je šola vključena v sodobne izobraževalno-vzgojne procese. Izvedla je že vrsto projektov, ki so nekako povezani z razvojnimi načrti KS Pišece. Šola je vsa leta doslej delovala kljub včasih majhnemu številu učencev, česar pa ne bi mogla početi brez velikega razumevanja občine Brežice in ministrstva za šolstvo in šport. To poudarjajo tudi avtorji omenjenega pišečkega dopisa ministrstvu.

ne sme biti v škodo osnovne šole Maksa Pleteršnika Pišece. Z naše strani namreč obstaja bojazen, da bi v tem interesu prišlo do urad-

• Vendar je močnejše od strahu upanje na dober konec. To potrjujejo tudi besede Martina Dušiča, ravnatelja OŠ Maksa Pleteršnika Pišece: "V šolskem letu 2001/2002 naj bi začeli pouk v novi osnovni šoli v Pišecah." Tak izid pričakuje tudi zato, ker je brežiški občinski svet imenoval, kot pravi ravnatelj Dušič, gradbeni odbor za novo šolo v Pišecah.

nega odvzemanja našega šolskega okoliša, česar naša lokalna skupnost nikakor ne more sprejeti, saj bi to pomenilo nasilno administrativno delitev krajevne skupnosti Pišece kot lokalne celote," opozarjajo Pišečani v omenjenem dopisu ministrstvu. M. LUZAR

Zbiralna akcija in koncert ob tednu Karitas

Danes zbirajo prispevke

BREŽICE - Brežiška Karitas v letošnjem tednu Karitasa od 22. do 29. novembra organizira zbiralno akcijo materialnih dobrin, ki poteka danes od 15. do 18. ure v prostorih Karitas v brežiškem župnišču (vhod s dvoriščne strani). Denarne prispevke bodo darovalci lahko dali danes ob enakem času po telefonu (0608) 61-275. V nedeljo, 29. novembra, ob 15. uri bo v prosvetnem domu v Brežicah VI. dobrodelniki koncert Klic dobrote. V koncertnem programu bodo nastopili mladinski pevski zbor Cerklje ob Krki, Majda Arh, Nuša Derenda, Toni Sotošek, glasbena šola Brežice, koledniki iz Bušeče vasi, Vilko in Zofija Urek, otroci iz OŠ Bizeljsko, mešani pevski zbor KUD Brežice, otroci VVZ Mavrica Brežice, ljudske pevke KD Zvezda iz Dobove in kot gostja Imbre Jerebic - Slovenska Karitas in Franc Kompare. Koncertni program bosta povezovala Marjan Šneberger z radia Ognjišče in Jelica Koršič z radia Brežice. Letošnji teden Karitas poteka pod geslom: Mladi na poti v samostojnost skupaj s Karitas.

Zavrteli bi mlinsko kolo na Bregani

Po zatonu obrti ob meji

VELIKA DOLINA - "Pričakovali smo, da bomo v vasi nalezili na vse polno obrtnikov, na nekakšno vrvenje, direndaj, skratka nenavadno živahen utrip. Vendar smo z učenci prišli v mirno vas, spokojno, spečo." Tako pravi Brigita Barkovič, učiteljica zgodovine in likovnega pouka v osnovni šoli Velika Dolina. Barkovičeva je bila mentorica učencem, ki so naredili projektno nalogo Obrti v Breganskem selu.

Vas, ki jo omenja, je Bregansko selo, danes Slovenska vas. Omenjena spokojnost komu pomeni vaško idilo, za mnoge pa je to znamenje, da so mnogi kraji - tako tudi Slovenska vas - v breži-

ški občini ob meji s Hrvaško gospodarsko manj razviti. Je potreben za to plat zvona?

Kakor koli, šolarji z Doline so v že omenjeni raziskavi ugotavljali, ali katera ob obrtnih dejavnosti še deluje v sodobnejši obliki in koliko še živi zgodovinski spomin na nekdanje življenje in delo v Slovenski vasi. Ugotovili so, da je v vasi obrt danes povsem zamrla. Obrtnike je izpodrinila cencija in hitrejša industrija.

Kaj v prihodnje, če v vasi ni več obrtnikov? Tako so se spraševali šolarji pod vodstvom Barkovičeve. "Prihodnost vaščanov je obrtna cona na območju nekdanjega Tehničnoredmontnega zavoda. Naravne danosti bi tukajšnji domačini lahko izkoristili za razvoj turizma," so med drugim zapisali v svoj odgovor. Barkovičeva, ki ji je pri tem prikimala ravnatelj OŠ Velika Dolina Florijan Bergant, nam je kot mentorica pri omenjeni raziskovalni nalogi pred dnevi prišepnila, da bi "s skupnimi močmi zavrteli mlinsko kolo na Bregani in obnovili apnenico pri Filipaču". Tako bi, če že ne morejo znova obuditi obrti, pričarali kanček nekdanje podobe Sloveske vasi.

In še to: nalogi so namenoma dali naslov Obrti v Breganskem selu. Ko je živela obrt, je bila sedanja Slovenska vas še Bregansko selo. To ime je tudi sicer toliko živo v ljudeh, da bo nekoga lepega dne omenjena vas skoraj zanesljivo dobila nazaj nekdanje ime.

Za nalogo Obrti v Breganskem selu, ki je del širše zasnovanega proučevanja "Kulturna dediščina šolske okolice Velika Dolina", so učenci in mentorji OŠ Velika Dolina prejeli priznanje občine Brežice za leto 1998.

Brigita Barkovič

M. LUZAR

Čestitamo!

Novo v Brežicah

NAMESTO KUČANA JANŠA - Zanimivo, kako čudno so se poti večnih "prijateljev" Milana Kučana in Janeza Janše križale prav v brežiški občini, natančneje, tik pred naseljem Župeča vas. Tam na zasebni njivi tik ob cesti podoba vasi že dolgo kazi ogromen pano, s katerega so vse poletje neznane Krkince lepotečice mimoidočim zgornjo dokazovale, da ima vsaka svoj faktor. Kakšne zveze ima z njim predsednik naše države, ne vemo, toda nekdo je čez privlačne ritke na veliko napisal njegov priimek. Od poletja do danes se je zgodilo že marsikaj in tudi predsednika ni več na panoju. Zamenjal ga je Janez Janša, ki smeje se govori o zaupanju. Je zamenjava zgolj slučajna ali pa bodo kroniki nekoč morda zapisali, da se je Janšev pohod na državniški prestol začel v Župeči vasi?

SEKSTET BI BIL NA VARNEM - Ti naši politiki so v predvolilnem obdobju res čudni. Če jih kdo obesi na kakšen kandelaber, jim ni prav, če jih z njega sname, pa tudi ne. In potem drug drugega obtožujejo, kdo je koga snel, raztrgal, prelepel in kaj vemo, kaj še vse. Da bi se izognili podobnim burkam, bi bilo v prihodnje najbolje, ko bi se vsi kandidati, veselo objeti in nasmejani, skupaj slikali, potem ne bi bilo več nobene plakatne vojne. Letos bi se Brežičanom v tem primeru splakotov smejal simpatičen sekstet, pri čemer bi si v času demokracije lahko prvi zlog besede, ki označuje skupino šestih nastopajočih, razlagal vsak po svoje in se ob tem celo zabaval.

V času od 6. do 22. novembra so v brežiški porodnišnici rodile: Simonca Pintarič z Malega Vrha - Nino, Vida Romana Dobravc iz Podsrede - Mateja, Darja Šetinc iz Brezine - Nika, Irena Zakšek iz Sremiča - Aljaža in Blaža, Mateja Pajčič iz Krškega - Klemna, Marjanca Kodrič iz Škocjana - Nino, Natalija Kos-Vogrinc iz Krškega - Andraža, Renata Ašič iz Sevnice - Anjo, Ljiljana Dunaj iz Zagreba - Viktorja, Mihaela Krošelj z Bojsnega - Lauro, Sandra Gabrič s Senovega - Gregorja, Cvetka Strajnar iz Brežice - Gajo, Gzime Ismaili z Malega Vrha - Rlinorja, Nada Franjkovič iz Ljubljane - Ivico, Martina Srabotnak iz Samobora - Bruna, Draženka Zobarič iz Jesenic na Dolenjskem - Matejo, Manja Vukovič iz Brežice - Alena, Doris Kosar iz Sentjurja na Polju - Tanjo, Marija Rajterič iz Orešja - Klemna, Estera Gašparin iz Loč - Valentin, Hatidža Draganović s Senovega - Lariso.

Ni vedno najboljše, kar je uvoženo!

Slovenski papirničarji o svojem položaju v svetovni krizi na trgu papirja in celuloze ter o pomanjkljivosti slovenske zakonodaje, ki jim prinaša nelojalno konkurenco

NOVO MESTO, BLED - Celulozna, papirna in papirnopredelovalna podjetja letno ustvarijo skoraj 4 odst. prihodkov v gospodarstvu Slovenije, ta dejavnost pa je pomembna tudi v naših krajih, še posebej v Posavju, kjer deluje nekaj večjih in tudi precej manjših podjetij te dejavnosti. Tovarna celuloze in papirja ICEC Videm Krško, tovarna papirja Radeče papir, tovarna embalaže Tespack Brestanica, tovarna izdelkov iz papirja Papiroti Krško skupno dajejo delo okrog 2.200 delavcem. Tu je zaposlena skoraj tretjina vseh delavcev slovenskega papirništva. V Sloveniji je še okrog 30 manjših podjetij za predelavo papirja, med njimi velja za našega območja še posebej omeniti Eurostyle iz Brestanice in Kartonal iz Novega mesta.

Proizvodnja celuloze, papirja in izdelkov iz papirja je torej za to območje izrednega pomena, še posebej, ker v panogi ugotavljajo, da bodo letos kljub krizi na svetovnem trgu najmanj dosegli lanskoletne uspehe, ko so prvič po osamosvojitvi presegli raven proizvodnje in prodaje iz časa pred izgubo jugoslovanskega trga. Skoraj 80 odst. vseh družb pričakuje v letošnjem letu zadovoljive rezultate poslovanja, 17 odst. celo dobre in le 5 odst. napoveduje slabe rezultate.

Kot je ob nedavnem srečanju podjetij iz te panoge na Bledu dejal predsednik združenja Franc Jerina, imajo slovenska podjetja slabše stroje, a zato dobro delovno silo, znajo pa tudi poiskati tržne niše in kot majhni proizvajalci lažje prestanejo svetovno krizo. Medtem ko je v svetu zaradi krize zastalo že kar nekaj velikih tovarnih, je bilo pri nas le nekaj krajših zaustavitvev. Lani je panoga izvozila za 368 milijonov dolarjev blaga, in to največ na zahtevne trge EU. "Ima sprejemljive izdelke za te trge po kakovo-

sti in ceni, ki nam zagotavlja tudi zaslužek," je poudaril.

Papirničarji so prepričani, da ima njihova panoga bodočnost, saj izkušnje v svetu kažejo, da z ekološkim posodabljanjem proizvodnja lahko postane prijazna naravi. Proizvajalci se zavedajo, da bodo država in okoljevarstveniki prednje postavljali vedno večje zahteve. Naložbe v ekologijo zaradi tega že zdaj naraščajo, vendar podjetja opozarjajo, da bi morala država takse, ki jih plačujejo zaradi obremenjevanja okolja, porabiti namensko, ne pa da se izgubijo v integralnem proračunu. Za okolje pomembne naložbe so v panogi v zadnjih dveh letih namenili 18 milijonov mark, za ekološke takse pa so plačali še skoraj 25 milijonov mark. Kadar podjetje predloži program ekološke sanacije, lahko takso samo uporabi za naložbo, v vseh ostalih

• Največja težava panoge na domačem trgu je pomanjkljiva zakonodaja, zaradi katere je naše tržišče preplavljeno z nepravilnimi, nepreverjenimi in nepravilno deklariranimi uvoženimi izdelki, ki jih zahodni trgi ne sprejemajo! Naši proizvajalci lahko uspejo na zahodnih trgih le tako, da se držijo strogih predpisov, doma pa se srečujejo z omenjeno nelojalno konkurenco. V Sloveniji se vsak dan porabi 55 ton uvoženih toaletnih papirjev, serviet in podobnih izdelkov, vendar jih med njimi kar polovica ne izpolnjuje zahtev trgov, ki skrbijo za lastno okolje in varujejo svoje potrošnike.

Samozaposlitve prinesle četrtno delovnih mest

Svetovanje, denarna pomoč

NOVO MESTO - Samozaposlitve na območju Dolenjske in Bele krajine kar pomembno prispevajo k povečanju zaposlenosti. Na polovici letošnjega leta je na obseg zaposlenosti še najbolj vplivalo naraščanje števila oseb, ki so zaposlene pri samozaposlenih. V primerjavi z julijem leta 1997 jih je bilo kar za 5,5 odst. več.

Med vsemi aktivnimi prebivalci omenjenega območja je še 68 odst. zaposlenih v podjetjih, 10 odst. je brezposelnih, velja pa omeniti, da se kar 13 odst. vseh prebivalcev preživlja s samozaposlitvijo, poleg tega ima pri njih delo še naslednjih 9 odst. aktivnih prebivalcev (4.106).

V letošnjem juliju je bilo tako samozaposlenih 6.026 oseb, kar je sicer za poldrugi odstotek manj kot v juniju. Od tega je bilo največ, kar 3.451, kmetov, 2.456 je bilo samostojnih podjetnikov in še 119 oseb, ki so opravljale poklicno dejavnost.

Tako stanje je gotovo tudi posledica stalnih akcij za pospeševanje samozaposlovanja, ki jih s pomočjo informativnih seminarjev, svetovanj in subvencij vodi območna enota Zavoda RS za zaposlovanje. V prvih devetih mesecih letošnjega leta je bilo v programe usposabljanja za samozaposlitev pri zunanjih svetovalcih vključenih čez 250 brezposelnih oseb, vsak mesec pa so pripravljali tudi informativne seminarje. Enota je sfinancirala usposabljanja in tudi samozaposlitve. V prvih devetih mesecih letošnjega leta je tako do samozaposlitve prišlo 59 oseb, od tega največ na območju Novega mesta (37), na območju Črnomlja in Trebnjega po 7 in v Metliki 8.

B. D. G.

primerih gre denar v proračun, namesto da bi se oblikoval poseben sklad za poznejše sanacije.

Celulozna, papirna in papirnopredelovalna industrija je največji koncentrirani uporabnik toplotne in električne energije v državi. Po podatkih panožnega združenja pri GZS povprečna papirnica danes kar 8 do 13 odst. celotnega prihodka nameni za nakup električne energije; ta strošek je ponekod večji od stroškov bruto plač! Papirničarji menijo, da Zakon o neodvisnih proizvalcih električne energije, ki je v postopku sprejema, še ne prinaša rešitve, temveč bo morala država spodbuditi razvoj kombiniranih tehnologij ter povezovalne velikih proizvajalcev in velikih porabnikov energije, kot to počno v tujini.

V panogi naraščata produktivnost in kakovost, naraščajo tudi naložbe. Od leta 1995 do 1997 je bilo v panogi skupno za 20 milijonov mark letnih naložb, letos se je znesek podvojil, medtem ko naj bi prihodnje leto bilo že za 87 milijonov mark naložb v nove in bolj zahtevne izdelke, pa tudi v ekološke izdelke.

Papirničarji ocenjujejo, da so na vstop v Evropo pripravljeni, največje ovire za njihov razvoj pa so v razmerah doma. Zavzemajo se (npr. Andrej Božič, bivši direktor Papirnice Goričane) za čimprejšnjo privatizacijo papirnice. Paloma je namreč še vedno v lasti SRD, Goričane pa še nimajo direktorja, čeprav je bil razpis že junija, kar bi lahko ogrozilo rezultate dosežane sanacije. Panoga izgubi okrog 5 odst. prihodkov zaradi tečajnih razlik - v letošnjem

• "Tuji proizvajalci, ki tržijo v Sloveniji, si lahko privoščijo prodajo izdelkov za prehrano z barvili, ki niso dovoljena, toaletnih papirjev, beljenih s klorom, škatelj za pice iz želodcu nepriznanih materialov. Kakovost in količina na deklaraciji pogosto ne ustreza dejanski (troslojni papir je v resnici dvoslojen). Pri tem tuji proizvajalci in prodajalci niti niso v večjih prekrških, saj Slovenija nima ustrezne zakonodaje. Država dobi 15 odst. carine, trgovci tudi 100-odstotne marže, domača proizvodnja pa izgublja," se jezijo papirničarji. Inštitut za celulozo in papir je že opravil analizo kakovosti vseh tistih izdelkov, ki se srečujejo na domačem trgu s tujo konkurenco, zdaj pa je naloga na domačih proizvajalcih, da se dogovorijo in prisilijo na ministrstvo, naj izda ustrezen predpis. Strokovnjaki s področja papirništva bi morali posebno pozornost nameniti tudi vzgoji potrošnikov.

letu bo to kar 30 milijonov mark, kar je toliko, kot bo cela panoga vložila v posodabljanje proizvodnje.

Papirničarji še opozarjajo, da jim država zaračunava odlaganje papirniškega mulja, hkrati pa ostaja gluha za v svetu že poznane boljše rešitve. Zavzemajo se za uporabo tega mulja kot dodatne surovine v cementarnah in opekarnah.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Dolgoročnih posojil ni

Ekološka sanacija je pogoj za obstoj ICEC Videm Krško - Posojila Ekološko razvojnega sklada niso tako ugodna

KRŠKO, BLED - Papirna in celulozna industrija ima velike potrebe po tehnološki prenovi, istočasno pa se srečuje tudi z zahtevami po ekološki sanaciji. Ker take naložbe neposredno ne prinašajo donosa, bo treba poskušati možnosti, ki bodo podjetjem ob takih naložbah še omogočala stabilno poslovanje. Papirničarji menijo, da je v državi še nekaj mehanizmov za pomoč njihovi panogi.

"Ekološka sanacija je pri nas na 1. mestu in pogojuje obstoj tovarne," je dejal na posvetu papirničarjev direktor ICEC Videm Kr-

IZ RADEČ KARTON ZA KARTE

RADEČE - Papirnica Radeče ima 740 zaposlenih, toda po evropskih merilih bi jih moralo biti vsaj polovico manj. Tovarna je povečala proizvodnjo od 26 tisoč na 40 tisoč ton papirja, zagotovila lastna obratna sredstva in povečala dodano vrednost. Pred kratkim so v radeški papirnici ministru za znanost in tehnologijo Lojzetu Marinku predstavili milijon mark vreden razvojni projekt, po katerem naj bi izdelovali kaširani karton za igralne karte. Za naložbo bi v prvi fazi potrebovali 56 milijonov tolarjev, od tega naj bi polovico zagotovilo prav omenjeno ministrstvo, ki je projekt že odobrilo.

BREDA DUŠIČ GORNIK

MODNI BAZAR

LJUBLJANA - V veliki dvorani Cankarjevega doma so v ponedeljek pripravili kar dve modni reviji Modnega bazarja. Na 18. taki prireditvi so največja slovenska tekstilna in obutvena podjetja predstavila kolekcije za pomlad in poletje 1999, ki jih bomo spomlad že lahko kupili. Med najuglednejšimi tekstilci so se predstavila tudi dolenjska, posavska in belokranjska podjetja: Beti, Labod, Lisca in Jutranjka, med slovenskimi proizvajalci obutve pa ni manjkala sevniška Kopitarna.

PODJETNIŠKE LICENCE

NOVO MESTO - V prostorih Podjetniškega centra Novo mesto bodo v torek ob 10. uri podelili letošnje podjetniške licence, ki so uradna potrditev svetovalcem za podjetništvo, da so s pomočjo družbe Gea College pridobili ustrezna znanja za svetovanje malim podjetnikom. Na slovesen zaključek usposabljanja svetovalcev iz vse Slovenije, ki je letos prvič izven Ljubljane, so povabili tudi državnega sekretarja za malo gospodarstvo Jožeta Smoleta

sko Oldrich Kettner. Pri tem je poudaril, da so v zadnjih dveh letih že opravili 21 ekoloških naložb v skupni vrednosti 7 milijonov mark, prav vse so plačali iz tekočega poslovanja. Kettner je opozoril na nevezdrne razmere na področju kreditov, saj je Ekološko razvojni sklad družbi ICEC Videm odobril za 2,5 milijona mark kredita. "Družba je za jamstvo ponudila nepremičnine, a je sklad zahteval jamstvo prvorazredne banke. Ko smo to hoteli organizirati (jamčila naj bi naša lastnica Investicijska in poštna banka Praga, četrta največja češka banka), so nam rekli, da mora biti slovenska banka. Ugodnost posojila z obrestno mero T+2 odst. se ob tem izgublja," je dejal.

Tako v ICEC Videm, tovarni, ki jo v prihodnjem letu čaka za 45 milijonov mark naložb, od tega jih ima kar polovico ekološki značaj, še vedno ne vedo, kje bodo dobili denar za svoj razvoj in obstoj. Kettner je še povedal, da so obiskali vse slovenske banke, vendar še vedno ni prav nobene možnosti, da bi dobili dolgoročno posojilo. Za načrtovane naložbe bi namreč morali dobiti ugodna posojila ali vsaj taka, ki ne bi pokopala tovarne.

B. D. G.

Oldrich Kettner

Domovi ne visijo na proračunu

Država hoče domovom za ostarele pobrati amortizacijo - Za nujna vzdrževalna dela čakati na proračun? - Odgovornost za razvoj le ob hkratni samostojnosti pri poslovanju

NOVO MESTO - Vsa združena Evropa se ta čas ubada z naraščajočim deležem ostarelih; izjema ni niti Slovenija s svojimi demografskimi težavami. Pri nas je trenutno v domovih okrog 5 odst. ostarelih, kljub nekaterim naložbam v domove pa domsko varstvo v naslednjem tisočletju ne bo dovolj, ampak bo treba vse bolj razvijati oblike, ki bodo pomagale ostarelim ljudem ostati čim dlje doma. Kot pravi Milka Cizelj, direktorica Doma upokojencev in oskrbovancev Impoljca, ki vključuje tudi brežiški in sevniški dom upokojencev, država na tem področju sprejema zakonodajo, ki ne vodi v pravo smer.

"Država po eni strani od direktorjev domov pričakuje, da bomo poskrbeli za razvoj novih oblik skrbi za starejše, kot so na primer dnevno varstvo, nega na domu ali varovana stanovanja. Kljub temu pa nam v praksi jemlje samostojnost, nam izredno natančno določa plače za zaposlene in omogoča le majhne možnosti za vzpodbujanje dobrega dela. Odvzema nam osnovne mehanizme vodenja domov, saj predpisuje enotne cene storitev, pri naložbah in investicijskem vzdrževanju pa nas veže na proračun," povzema problematiko Cizeljeva.

Direktorji opozarjajo, da sta glavna vira prihodkov domov plačila zdravstvenih storitev iz zavarovanja oskrbovancev in plačila oskrbnin. Domovi torej nikakor niso proračunski porabniki,

storitev vključili tudi stroške razvoja, ki ga pričakuje država.

Ogorčenje med vodilnim osebjem domov je povzročila še posebej nova zakonodaja, po kateri naj bi se domovom tako kot drugim javnim zavodom odvzela sredstva amortizacije. Ta so sedaj edini viri, s katerim so lahko v zavodih zagotavljali tekoče in deloma tudi investicijsko vzdrževanje. Direktorji opozarjajo, da bo brez teh sredstev ogroženo nemoteno delovanje domov, saj jim izkušnje govori, da se pri financiranju nujnih vzdrževalnih del ne bo obneslo financiranje iz proračuna. Postopki so namreč tako dolgotrajni, da bo vmes prišlo do motenj in domovi ne bodo mogli zagotoviti najosnovnejših razmer.

Prihodnost bo zahtevala vedno več oblik in možnosti, za katere se bo lahko odločal starostnik, vendar pa, tako so na nedavnem posvetu menili direktorji socialnih zavodov, do takega stanja naša država ne bo prišla, če bo domove omejevala in jim jemala samostojnost pri poslovnih odločitvah.

B. D. G.

Milka Cizelj

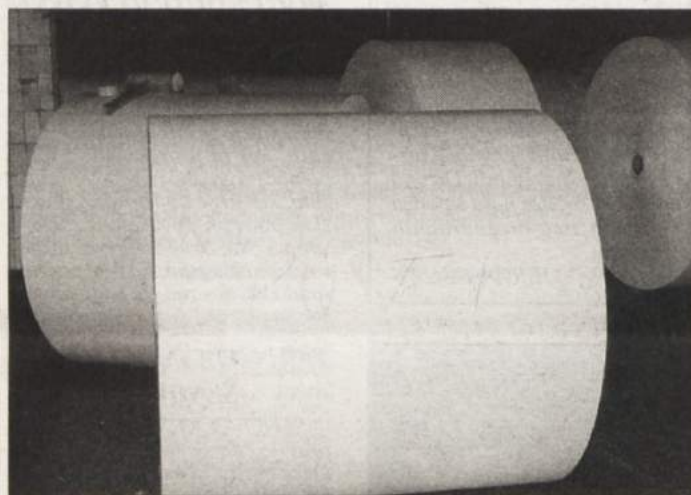
GOSPODARSTVO

SKB BANKA IN POSVETI O EVRU

NOVO MESTO - SKB banka v pripravah na začetek delovanja evropske monetarne unije in na uvedbo skupne denarne enote evro pripravlja posvete na to temo v vseh večjih krajih po Sloveniji. V preteklih tednih so posveti že potekali tudi v Novem mestu (Otočec), Kočevju in v Krškem. Kot sporočajo, bo imela banka s 1. januarjem 1999 v vseh članicah monetarne unije svoje devizne račune le v evru, vendar bodo stranke v prehodnem obdobju še naprej lahko izbirale, v kateri valuti bodo hranile svoja sredstva pri banki.

NOVA LB: SEDANJE TUJE VALUTE BODO LE ŠE OKRASEK

LJUBLJANA - Tudi Nova LB je pripravljena na 1. januar 1999, na pojav skupne valute pa podjetja in druge pravne osebe opozarja na posebnih posvetih v vseh slovenskih regijah. Po tem datumu bo v triletnem prehodnem obdobju strankam omogočala plačilni promet z dvema valutama: nacionalno valuto in evrom. Tudi njene stranke se bodo odločale same, v katerih valutah bodo poslovale. Strankam bo ponudila možnost odpiranja ločenega deviznega računa v evrih, v tej valuti pa bodo lahko poslovale tudi na že odprtih deviznih računih.

MANJŠI LAŽJE ČEZ SVETOVNO KRIZO? - Z dobrimi delavci in uspešnim iskanjem tržnih niš se naši proizvajalci papirja in celuloze ter papirnih izdelkov kar dobro prebijajo skozi krizo na svetovnem trgu. Proizvodnja bo letos najmanj na enaki ravni kot lani, ko je prvič po osamosvojitvi preseglja količine iz dobrih jugo-časov, večina družb te panoge pa bo poslovalo zadovoljivo ali celo dobro. (Foto: B. D. G.)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Ob nakupu še paket...

Slabo bozno trgovanje z majhnimi prometmi in počasnim sedenjem cen skoraj vseh delnic se je nadaljevalo tudi ves minul teden. Borzni indeks, ki v povprečju odraža dogajanje v najbolj eliti borzni kotaciji A, v zadnjem tednu ni izgubil več kot 22 točk ali 1 odst., dnevni promet z redno sklenjenimi posli pa se je zadrževal v mejah pod 200 milijonov tolarjev.

Pozornost borznikov je precej bolj pritegnilo trgovanje na OTC trgu, natančneje trgovanje s privatizacijskimi skladi. Zaradi tečajnih nihanj v zelo kratkih obdobjih te delnice privabljajo špekulativni kapital, ki s prevzemanjem precejšnjih tveganj poskuša dobiti kratkoročne dobičke. Vedno več investitorjev ima nakup delnice pooblaščenih investicijskih družb za dolgoročno naložbo. Ti se usmerjajo predvsem v nakupe tistih skladov, ki so že 100-odst. izkoristili certifikate, oz. imajo v strukturi svojega premoženja samo realne naložbe. Nakupi teh delnic so nekaj podobnega, kot če bi pri cenah 650 do 750 tolarjev kupovali nekakšno povprečno košarico, v kateri je odstotkovno ustrezno zastopana večina delnic, ki so na borzi. Poleg tega skoraj zastonj dobite tudi paket, v katerem so delnice, ki bodo na borzo prišle v naslednjih letih, nekatere pa morda tudi nikoli.

V naslednjih dneh bo borzna tečajnica razširjena še za nekaj novih vrednostnih papirjev. V borzno kotacijo A sta bili sprejeti delnici ljubljanskega Tehnionona in kranjskega Merkurja, v kotacijo B dve obveznici Dolenjske banke ter v prosti trg delnice Unitas, tovarne armatur Ljubljana. Iz prospekta Tehnionona je razvidno, da bo 26. 11. pričelo kotirati 84.005 navadnih imenskih delnic z nominalno vrednostjo 10.000 tolarjev in knjigovodsko vrednostjo (na dan 31. 12. 1997) 34.536 tolarjev. Družba je imela konec septembra za 3 milijarde tolarjev kapitala in je v prvih devetih mesecih ustvarila 333 milijonov tolarjev dobička. Dolenjska banka prihaja na borzo z obveznicama. Prva ima nominalno vrednost 50.000 tolarjev in pri ceni 100 odst. prinaša obrestno mero TOM+7 odst. fiksnih letnih obresti. Druga se glasi na 1000 mark v tolarjski protivrednosti in pri ceni 100 odst. omogoča teoretični donos DEM+6,8 odst. na leto. Dejanski donos obeh obveznic bo seveda odvisen od tega, kako se bo oblikovala njuna cena na borzi.

IZTOK PLUT
Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

Niti za svinje ne bo več enako

Predpisi Evropske zveze prašičereji močno zastrujejo rejske in ekološke zahteve

Živinoreja bo tudi po vstopu v Evropsko unijo (EU) ostala najpomembnejša kmetijska panoga Slovenije. Konkurenčnost slovenskih kmetij je v prvi vrsti odvisna od možnosti povečanja posesti in izboljšanja posestne strukture, kar bo gotovo vodilo do velikih sprememb v socialni strukturi vasi. Zato je usklajevanje slovenske zakonodaje prvi korak k ustreznim ureditvi živinoreje. V nadaljevanjih so predstavljena nekatera področja v prašičereji.

Selekcija - Cilj pravnega akta s tega področja je dokončna odstranitev ovir v trgovini s plemenskimi živalmi (čistopasemskimi in hibridi) ter njihovimi produkti, kot so sperma, jajčeca ali embriji. Osnovna določila kupcu zagotavljajo, da ima čistopasemska plemenska žival ocenjeno plemensko vrednost in da ustreza merilom za vpis v rodovno knjigo. Vendar to ne pomeni popolnoma prosto trgovanje s plemenskimi prašiči. Rejska združenja, s katerimi že nekaj let bolj ali manj uspešno sodelujemo tudi v kmetijski svetovni službi, lahko tudi na tem področju pridobijo pomen. Vendar so za registracijo posamezne rejske organizacije določeni kriteriji (strokovno osebje, pravila identifikacije, velikost črede idr.). Ob registraciji dobi organizacija tudi pooblastilo za izdajanje porekel živali. V okviru določil na področju selekcije niso izključeni potrdjeni nacionalni selekcijski programi.

Pri prometu s plemenskimi živalmi, ki se loči od prometa s klavnimi prašiči, je pri nas novost, da mora vsako plemensko žival spremljati potrdilo rejske organizacije, da bo žival vpisana v rodovno knjigo.

Označevanje oz. identifikacija živali predpisuje, da mora biti vsaka žival v prometu označena. Pri

tem je določeno le, da sta prvi dve mesti rezervirani za kodo državne članice EU, ostalo pa je domena posamezne članice. Žival je lahko označena s tetoviranjem ali z ušesnimi znamkicami. Označevanje služi za kontrolo živali od rojstva do smrti. Ker je eden osnovnih namenov označevanja zdravstvena kontrola živali, mora biti sistem označevanja vedno dostopen veterinarski službi.

Pri zaščiti živali se določila nanašajo predvsem na minimalne zahteve površin za posamezne kategorije prašičev ter na splošno redno oskrbo živali. Še največ težav bodo delala določila, ki predvidevajo gibanje živali. V svinjakih na kmetijah je po ocenah od približno 30.000 stojišč za plemenske svinje kar 55 odst. stojišč, kjer so svinje uhlevljene v individualne bokse. Tako uhlevljenim živalim bo moral vsak rejec omogočiti vsakodnevni izpust ali pa preurediti hlev na način, da se bo žival lahko prosto gibala. V večini svinjakov imajo tudi plemenski merjaci premajhno površino v boksu (pravila določajo najmanj 6 kvadratnih metrov, če pa v boksu pripuščajo svinje, potem je zahtevana površina še večja).

V primeru, da je v hlevu edini način prezračevanja forsirana ventilacija oz. da obstaja nevar-

nost pogina živali zaradi izpada ventilacije, mora imeti hlev ustrezno alarmno napravo.

Številna nova določila veljajo tudi za transport živali in postopke pri klanju.

Glede ekoloških zahtev je najpomembnejša tista, ki določa maksimalen vnos 170 kg N/ha iz živalskih odpadkov. Slovenska "Uredba o vnosu nevarnih snovi in hranil v tla" določa maksimalno 210 kg N/ha oz. 2 glavi velike živini (GVZ) prašičev/ha, kar znaša 6 plemenskih svinj ali 12 pitancev; ob vstopu v EU in upoštevanju njihovega pravilnika to pomeni 1,7 GVZ prašičev/ha. Že danes, ko v Sloveniji redijo v povprečju 13,5 GVZ prašičev na kmetijo, kar je še vedno prenek stavež za doseganje primernega dohodka na kmetiji, redijo v povprečju 1,4 GVZ prašičev/ha obdelovalne zemlje. Uredba je lahko omejitveni faktor za širitev tako majhnih kot velikih kmetij, zlasti na območjih, kjer je koncentracija živali večja, hkrati pa omejena možnost nakupa oz. najema kmetijske zemlje. Seveda obstajajo še druge rešitve, kot je gradnja dragih čistilnih naprav ali kompostiranje odpadkov, kar pa je za večino kmetij prevelik strošek ali pa reja na polnih tleh oz. na nastilu in uveljavljanje pravilnika, kakršnega poznajo v Nemčiji.

Krovna strokovna organizacija na področju zootehnične predstavlja v EU je Komite za zootehniko. Njegova osnovna naloga je voditi neposredno sodelovanje držav članic in komisije pri uveljavljanju enotnih pravil na področju zootehnične znotraj EU. V Sloveniji obstajajo le posamezne komisije, zato je poglavitna naloga pred vstopom v EU organiziranje tako rejcev kot posameznih strokovnih služb.

Inž. ZDENKA KRAMAR
Kmetijski zavod Ljubljana
Oddelek Novo mesto

NAMESTO ČESA EVRO?

NOVO MESTO - Evro, skupna valuta evropske monetarne unije (EMU), bo s 1. januarjem prihodnjega leta zamenjal sedanji eku, poleg tega pa še naslednje valute: avstrijski šiling, belgijske, francoske in luksemburške franko, irske funte, italijanske lire, nemške in finske marke, nizozemske guldne, portugalske escudose in španske pezete. Omenjene valute bodo v prehodnem obdobju do konca leta 2001 vzporedno še v veljavi.

UGODNA STOPNJA BREZPOSELNI

NOVO MESTO - Sredi poletja je stopnja registrirane brezposelnosti na Dolenskem in v Beli krajini znašala 10 odst., kar je precej pod povprečno stopnjo v državi, ki dosega 14,2 odst. Največja brezposelnost je bila v Črnomlju (11,3-odstotna), v Novem mestu povprečna (10,2-odstotna), v Trebnjem 8,9- in v Metliki 8,3-odstotna.

PРАВНА SVETOVALNICA

Svetuje dipl. iur.
Marta Jelačin

Dedovanje

Dedovanje je prehod premoženja umrlega na druge osebe. S smrtjo preneha umrli biti subjekt pravic in obvez, zato nastane potreba, da se likvidirajo njegova pravna razmerja, da se določi usoda pravic in obvez, ki jih je umrli imel. Pravice in obveze, ki so pripadale umrlemu, so lahko osebne ali premoženjske. Osebne pravice in obveze umrlega ne preidejo na njegove dediče, marveč ugasnejo. Na dediče se prenesejo le premoženjske pravice in obveze, a še to ne vse. Na dediče se prenesejo le tiste premoženjske pravice in obveze, ki niso vezane na življenjsko dobo upravičenca in se lahko tudi med živimi prenesejo na drugega. Dedni naslov so dejstva, ob katerih pripada določeni osebi po pravnih predpisih pravica, da v konkretnem primeru deduje. Kot dedni naslov prideta v poštev zakon in oporoka. Govorimo o zakonitem in oporočnem dedovanju.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Nega mladega vina

(Nadaljevanje)

Mlado vino, ki je povrelo, se umiri in počasi bistri. Če se ne bistri, je to znak za "alarm". S "kemično analizo" (ta izraz se je udomačil), ki jo opravi laboratorij, dobimo vinarji zanesljive podatke za diagnozo o vinu. Nič manj niso pomembni podatki, ki jih dobimo s senzorično (senzus je latinska beseda za čutilo) analizo ali pokušno.

Pomembno čutilo pri senzorični analizi vina je oko. Trdovratna motnost vina, ki jo zaznamo z očesom in je enako prisotna v vsem vinu, je dokaz, da nekaj ni v redu. Motnost je lahko posledica letnika, zelo nilega grozdja, počasnega in težkega povrevanja vina itd. Dokler je vino motno, je moteno tudi naše zaznavanje vinske arome, saj ima fini kalež tudi svoj vonj, ki prekriva aromo sorte vina. Motni delci pa imajo tudi svoj okus, ki moti in prekriva dejanski okus vina. V kmetijskih apotekah je na razpolago več vrst čistil zoper motne, na kmetijah pa naravnih čistil, kot sta jajčni beljak za rdeča vina in posneto mleko za bela vina. Vendar je potreben pri tem predhodni poskus, in sicer v prozorni litrski steklenici, ki že v enem do dveh dneh pokaže če je čistilo "prišlo".

Očiščeno vino z vrha steklenice čimprej pokusimo, da se ne bi s čakanjem preveč prezračilo. Če smo zadovoljni tudi z okusom tako očiščenega vina, potem se lotimo čiščenja vsega sumljivega vina.

Čiščenje ne poteka uspešno pri temperaturi vina okrog 5° C in manj, zato ne smemo s posegom predolgo odlašati, saj se naglo bliža zima. Za pravilno ravnanje je neobhoden podatek o prostem SO₂ v vinu. Vino smo zažveplali v 10 dneh po končanem alkoholnem vrenju. Vsak letnik vina in vsaka posoda pa ima drugačno potrebo po žveplu, zato ne smemo misliti, da smo storili vse, če smo vino zažveplali po navodilih iz knjig o kletarjenju, kasneje v laboratoriju nismo preverili, koliko prostega SO₂ je v vinu ostalo. Vina, ki prihajajo v oceno na Kmetijski inštitut Slovenije, kažejo zelo različne podatke o prostem SO₂. Večini vin manjka žvepla, nekaj vin pa je pretirano žveplanih. Najbolje so zavarovana vina, ki imajo vsebnost od 15 do 25 mg/l prostega SO₂. Vina, ki imajo 10 in manj prostega SO₂, že trpijo od oksidacije, torej jim kakovost pada, ne sicer zelo hitro, toda zanesljivo. Vina pa, ki imajo prostega SO₂ čez 30 mg/l, skodijo zdravju in so v razvoju zaustavljena.

Vinogradniki, ki zorijo vina v sodih, dotočenih do vrha, na zdravih drožeh (to se nanaša na bela suha vina višje kakovosti) in ki vsaj dvakrat na teden droži premešajo, kmalu opazijo izboljšanje kakovosti. Pri taki negi žveplanje še ni bilo potrebno.

Ze je minil dober mesec od povretja. Pred pretokom svetujem ta vina zažveplati, vendar jih ne pretakati prej, predno bodo pokazala med 15 do 25 mg/l prostega SO₂.

(Nadaljevanje sledi)
dr. JULIJ NEMANIC

KAJ PIŠEJO DRUGI

Prodaja odloča o kmetovem obstanku

V pričakovanju leta 2000

Čeprav našim kmetom v primerjavi s kmeti iz Vzhodne Evrope in kmeti iz ZDA ne gre slabo, jim gre seveda bistveno slabše kot kolegom v Evropski uniji. Treba pa je reči, da pri nas na podeželju vlada precejšnja apatija in nezadovoljstvo, ki izvira predvsem iz obstoječih razmer na posamezni kmetiji. Povojna generacija odhaja, mladi pa nočejo več kmetovati tako kot njihovi očetje. Radi bi živeli dostojneje, tako kot njihovi vrstniki v mestih. Iz tega izvira strašen medgeneracijski

konflikt, o katerem se v kmetijstvu sploh ne govori. O tem pa je treba javno govoriti pa tudi povedati, da se ne gre zanašati preveč na državo, če hočejo preživeti. Vse je odvisno predvsem od sposobnosti, znanja in marljivosti kmetov. Pridelava ni več v ospredju, prodaja je tista, ki odloča o obstanku. (Kmečki glas) Dr. EMIL ERJAVEC

VETERINARSKO PREDAVANJE V ZILJAH

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovna služba Črnomelj vabi rejce ovc in govedi iz KS Vinica na predavanje mag. Otmarja Colariča iz Veterinarskega zavoda Novo mesto o kužnih boleznih in preventivnih možnostih, ki bo v sredo, 2. decembra, ob 18. uri v gasilskem domu v Ziljah.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Biološka dragocenost zelja

Zelje je verjetno najstarejša gojena vrtnina. Gojili so ga že pred več kot 4000 leti. Danes poznamo glavno belo in rdeče zelje, ohrovt z izrazitim okusom in močno nakodranostjo listov. Prenese nižje temperature kot glavno zelje in ga jeseni lahko pustimo dalj časa na vrtnu. Odporen za mrz do -10° je tudi brstičnik ohrovt. Zanj je značilno, da se številni stranski poganjki, potem ko odtrgamo rastlino vrh, razvijejo v majhne zelene čvrste glavice, ki so zelo okusne. Zvrst, ki jo poleg glavnatega zelja najbolj cenimo, je cvetčica. Med zgodnjo zvrst zelenjave prištevamo nadzemno kolerabo. Tik nad zemljo ima močno odebeljeno in sočno steblo, ki v sušnem vremenu hitro oleseni. Vsebuje veliko vitamina A in C. Posebna zvrst, ki se je pri nas hitro udomačila, je kitajsko zelje. Vsebuje precej mineralnih snovi, zato ga je treba čim več uživati surovega v solati. Tudi glavno zelje vsebuje poleg drugih vitaminov še vitamin K, ki ustavlja krvavitve iz ran. Zato priporočajo sok iz svežega zelja tudi pri želodčnem čiru in pri krvavitvah. Njegovo

biološko vrednost povečate, če kuhancemu kislemu zelju dodate, preden ga postavite na mizo, tretjino surovega. Na splošno velja mnenje, da je zelje težko prebavljivo. To mnenje je posledica dejstva, da v zelju ponavadi kuhamo sveže ali prekajeno svinjsko meso. Če kuhano zelje brez dodatkov zabelimo z maslom, je povsem lahko prebavljivo. Predvsem kislo zelje vsebuje veliko vitamina C, priporočila pa se tudi kot prvo pomoč, če otrok po nesreči pojje kak oster predmet.

Za KITAJSKO ZELJE V SOLATI potrebujemo 1 glavo zelja, 2 kuhani jajci, 3 žlice olja, 2 žlici kisa, 2 žlici peteršilja, strok česna, sol, poper in ščep rdeče paprike. Zeljne liste operemo in na drobno zrežemo. Nato pripravimo marinado iz olja, kisa, jajc, soli in dišav. Okus zelja bo boljši, če ga pustimo nekaj časa preležati z marinado. Kakor koli že pripravimo kitajsko zelje, mu okus vedno izboljšamo z belim poprom in peteršiljem. In še nasvet: če ima ohrovt za vas premočan vonj, ga pred uporabo na hitro poparite.

KMETIJSTVO

POMOČ PRAŠICEREJCEM

LJUBLJANA - Da bi zaščitila domače prašičereje, je slovenska vlada te dni začela, največ za 200 dni, uvedla posebne uvozne dajatve za prsiče oz. prašičje meso. Te znašajo od 68 do 110 tolarjev za kilogram posamezne vrste svinine, ki prihaja iz držav Evropske unije po neverjetno nizkih subvencioniranih cenah, celo po 90 tolarjev kilogram žive teže. Z uvedbo uvozne dajatve želi slovenska vlada na predlog njenega kmetijskega ministrstva zadržati nadaljnje padanje odkupnih cen prašičev, ki so dosegle že rekordno nizko raven, saj so znašale le še 210 tolarjev za kilogram žive teže, kar je vsaj petino manj, kot znašajo stroški priraje, ki jih na vzorčnih kmetijah ugotavlja Kmetijski inštitut Slovenije.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Zaradi snega in mraza je bilo v ponedeljek na tržnici malo branjcev. Te so ponujale: kolerabo, korenje, črno redkev in repo po 200 tolarjev kilogram, radič po 300, endivijo po 250, fižol po 500, šalotko po 400, česen po 400 do 500, kislo repo in kislo zelje po 200, kostanj po 250, ajdovo moko po 400, jajca po 25, med po 800 do 900, stekleničko propolisa po 300, liter in pol jabolčnega soka po 200, cele orehe po 300 do 500, orehova jedrca po 900 do 1.200, cele lešnike po 500, jabolka po 60 do 90, hruške po 80 do 140, liter viljamovke po 1.500 in liter sadjevca po 700 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 44 do 3 mesece starih prašičev, 32, starih 3 do 5 mesecev, in 27 starejših. Prvih so prodali 19 po 320 do 340, drugih 13 po 280 do 300, tretjih pa 8 po 220 do 230 tolarjev kilogram.

kmetijski nasveti

PREDLOG, VREDEN PREMISLEKA:

Rejcem še plačilo za strah

Zveri pri nas resda še ne ogrožajo človeških življenj, ogrožajo pa pravico ljudi, ki bivajo na izpostavljenih krajih in ohranjajo posejnost slovenske krajine, do varnega življenja brez strahu. Ti ljudje so rejci drobnice, ki so prisluhnili strokovnim priporočilom in se bolj ali manj zagnano lotili reje, zdaj pa živijo v strahu za svoje črede, ogrožene od zveri. Dosedanja zakonodaja jim za njihovo pionirsko delo in strah ne prizna plačila.

V okviru Društva za gospodarjenje na travinju Slovenije (DTS) zbirajo predloge o tem, kako bi rejcem preprečili in poplačali škodo. Lovcem predlagajo, da bi spremljali gibanje zveri in o tem sproti obveščali lastnike drobnice, slednjim pa da bi, kjer je le mogoče, svoje trope zavarovali z električno ograjo, kar pa seveda veliko stane in tega stroška reja sama ne prenese. Ena od možnosti je tudi žrtvovanje manjvrednih živali, ki bi jih zverem nastavili zunaj pašnikov in jih tako zaustavili na njihovih pohodih in pokolih. Četudi se to sliši zelo kruto, je to ena izmed rešitev, da bi odvrgli lačne zveri od dragocenih plemenskih živali v tropu.

In zdaj novost, ki jo predlagamo! Slovensko javnost sprašujemo: ali ni tisti rejec, ki tudi zaradi širšega javnega interesa prebiva na ogroženih območjih, upravičen do posebne odškodnine, tudi če mu zveri ne povzročajo neposredne škode? Predlagamo, da se uvede plačilo za strah, rejci drobnice, ki je ogrožena od medvedov, volkov in risov, pa naj bi bili udeleženi pri delitvi dohodka iz odstrela teh zveri. Seveda bi bilo potrebno to pravico natančno določiti (da je ne bi zlorabljali), pa tudi razmejiti ogrožene predele od neogroženih. Ker je Slovenija sorazmerno majhna, v gozdu pa že zmanjkuje živali za prehrano zveri, lahko pričakujemo, da bo stiska rejcev drobnice z leti vse večja in zato njihova zaščita vse bolj nujna. (Izveček iz Drobnice, št. 3/98)

Dr. TONE VIDRIH

- V ljudeh smo ohranjali iluzijo, da bodo lahko preživeli z nekaj kravami in nekaj zemljo. (dr. Emil Erjavec)
- Imamo toliko gnoja, pa tako skromen pridelek! (Panorama)
- Kdor ne zna kruha ravno odrezati, ne more shajati z ljudmi. (Češki pregovor)

NI GA ČEZ DOBER NASVET

Posevke preorati?

Kaj ukreniti po poplavi

Tudi del "naših" občin, predvsem posavskih, so hudo prizadele zadnje poplave, zato bo zanimivo, kaj priporočila kmetijska stroka za poplavljenca zemljišča. Predvsem opozarja, da bo potrebno spomladati veliko dobro preperlega hlevskega gnoja, ki bo nadomestil vsaj del odplavljenega in poškodovanega. Koristni bodo tudi posevki, ki zemlji vračajo izgubljeni humus, med njimi zlasti priporočene travno-deteljne mešanice. Travnne površine in njive, zasejane z žiti, ki jih je preplavila z muljem nasičena poplavna voda, bo treba očistiti tako, da zelnih deli rasti vsaj delno pridejo do svetlobe, brez katere ni rasti. Spomladi bo nujno tudi temeljito prebranje, seveda če bodo posevki prezimili brez večje škode. V nasprotnem primeru bo treba njive na novo preorati in obsejati. (Iz navodil oddelka za kmetijsko zavarovanje)

Kaj so letos dale knjižne njive

V Cankarjevem domu poteka 14. slovenski knjižni sejem - Dolenjski založniki tokrat niso zatajili - Knjižni sejmi poslej ne bodo več bienalni, ampak vsakoletni

LJUBLJANA - Vrata Cankarjevega doma bodo včeraj pa do nedelje, 29. novembra, ponovno široko odprta za vse, ki imajo s slovensko knjigo kaj opraviti, naj bodo založniki, knjigotržci, pisci ali predvsem njeni ljubitelji. V našem osrednjem domu kulture namreč ponovno poteka slovenski knjižni sejem, že 14. po vrsti, letos prvič kot vsakoletna prireditev. Veliko zanimanje, ki so ga za sejem pokazali založniki in knjigotržci, pa tudi izjemna knjižna produkcija so narekovali organizatorjem, Cankarjevemu domu in Združenju založnikov in knjigotržcev Slovenije odločitve, da sejem namesto bienalen postane vsakoleten.

Letos si je na razstavnem in prodajnem delu sejma mogoče ogledati in seveda tudi kupiti približno devet desetih vsega tistega, kar je prišlo na naš knjižni trg v zadnjem letu dni, to pa je blizu 3.000 novih knjižnih naslovov, s čimer se Slovenci, glede na številno izdanih knjižnih naslovov na prebivalca, uvrščamo med najbolj kulturne narode sveta. Opaznejše korake pa dela že tudi naše elektronsko založništvo. Celotna knjižna produkcija sicer ni na ogled, vendar pa letos ni pomembnejšega izpada, kot se je dogodilo na prejšnjem sejmu, ko na njem ni bilo, denimo, niti ene-

ga od dolenjskih založnikov. Tokrat glavne založbe z območja širše Dolenjske, Tiskarna Novo mesto - Dolenjska založba, Mondena in Erro, niso zatajile in se skupaj predstavljajo tako v razstavnem kot prodajnem delu. Na letošnjem sejmu sodeluje samostojno ali skupaj prek 70 založnikov, knjigarn, knjižnic in drugih ustanov, povezanih s slovensko knjigo, manjkajo le tisti najmanjši in občasni založniki ter samozaložniki, ki jih je sicer v Sloveniji izredno veliko, vendar pa je njihov prispevek k skupni knjižni produkciji majhen. Sodelovanje na sejmju namreč ni zastoj.

Seveda slovenski knjižni sejem ni samo razstavno-prodajne narave, vseh pet dni se na njem dogaja še marsikaj zanimivega, tako da ima obiskovalec priložnost še kaj videti in slišati. Poleg vsakodnevnih predstavitev pomembnejših knjižnih novosti se vsako dopoldne vrtilo literarni vrtiljaki, na katerih se srečujejo mladi bralci s svojimi priljubljenimi pisci in ilustratorji. Vsak dan tudi svečano podelijo katero od nagrad 14. slovenskega knjižnega sejma: krilatega leva za najboljšo tehnično izvedbo knjige, nagrado za najboljši leposlovni prvenec in nagrade za najlepšo slovensko leposlovno knjigo, učbenik, knjigo stvarne literature in umetniško monografijo. Ob osmih zvečer so v Klubu Cankarjevega doma različne prireditve: danes bo glasbeni večer etno-jazzovski skupine Štefber Rifi, jutri bo večer Od jazza do popa s solisti in skupino Štrudl bend kvartet, v soboto pa bo večer poetičnega šansona z Melito Osojnik.

Sejem je odprt vsak dan od 9. do 20. ure razen v nedeljo, ko bo odprt do 18. ure. Vstopnina je 300 tolarjev, za študente in dijake pa 200. Novost je družinska vstopnica, ki stane 600 tolarjev za vso družino. Vstopnina za večerna srečanja v Klubu Cankarjevega doma je 1.200 tolarjev, ob plačani sejemski vstopnici pa le 500 tolarjev.

M. MARKELJ

Ples razvija ustvarjalnost

Zametki baletne šole ne ukinjajo pouka osnov baleta in izraznega plesa na Glasbeni šoli Marjana Kozina

NOVO MESTO - Zanimanje za učenje baleta in sodobnega plesa je pri nas že vrsto let kar precejšnje, še posebej na osnovni stopnji, kjer je tudi nekaj več možnosti. V zadnjem času je prišlo v Novem mestu do prizadevanj, ki naj bi v prihodnosti morda pripeljala celo do redne baletne šole za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje, strnjena pa so okoli baletne pedagoginje Maritze Galaz. To pa seveda ne pomeni, da je s tem konec že vpeljanega in dolgoletnega poučevanja osnov baleta in izraznega plesa, ki ga na Glasbeni šoli Marjana Kozina vodi plesna pedagoginja Sonja Rostan, za ta poklic izšolana na pariški Sorboni. Nova prizadevanja prinašajo kvečjemu delitev dela, saj naj bi bila baletna šola namenjena bolj mladim, ki v baletu in plesu vidijo svojo bodočo poklicno pot, na glasbeni šoli pa pouk ostaja odprt za vse.

Sonja Rostan pravi, da je za otroke od petega do štirinajstega leta, ki obiskujejo plesni pouk na glasbeni šoli, najbolje, da se uče le tistih osnov baleta, ki jim krepijo občutek ravnotežja in giba, poudarek pa daje izraznemu plesu kot ustvarjalni sestavini. "Zelo bistven element mojega poučevanja je razvoj kreativnosti otrok,"

pravi, "zato jih na nek način ne vzgajam samo v plesalec, ampak tudi v koreografe." Pouk, ki poteka v Novem mestu in v Sentjerneju, letos obiskuje 60 učencev. Vadijo dvakrat na teden. Kaj vse so se naučili, pa bodo tako kot njihovi predhodniki pokazali na obrednih letnih nastopih, na ob-

Sonja Rostan

činskih in tudi državnih plesnih revijah. V Novem mestu so mladi plesalci združeni v skupini Roza pirueta, v Sentjerneju pa v skupini Venera. A tudi nekdanje učenke Rostanove ne mirujejo, povezane so v plesni skupini Gral, ki vadi ob petkih popoldne.

MiM

Za boljši jezik?

Divja pravi komunikacijski vihar, saj še nikoli doslej ni bilo na voljo toliko informacij, s katerimi nas zasipavajo elektronski mediji, časopisje, revije, knjige, filmi in najrazličnejše propagandno gradivo. Pričakovali bi, da bo neslutnemu tehničnemu in količinskemu razmahu sporočanja sledil tudi kakovosten dvig tistega najosnovnejšega in najbolj bistvenega - vsebine in jezika. Žal ni tako. Če je skrb za zunanji videz še kako opazna, pa je jezik prej zanemarjen kot kaj drugega. Kaj vse lahko slišimo od skrbno urejenih javnih govorcev in beremo v bogato opremljenih tiskih? Jezikovno občutljivi ljudje trpijo, mnogi molče prenašajo krotovičenje jezika, večina pa se temu preprosto privaja in jezikovno lomastenje prevzema v lastno izražanje, da je navsezadnje pravilno govoreči in pišoč moteča izjema.

V množici vsega, kar se v informacijskem viharju ponuja, so tudi stvari, ki bi jih lahko s pridom za izboljšanje svojega izražanja uporabili vsi, ki imajo opravka z javno besedo. Taka je knjiga Janeza Sršena JEZIK NAS VSAKDANJI, ki je nedolgo tega izšla v drugi, izpopolnjeni in nekoliko spremenjeni izdaji pri Gospodarskem vestniku. Gre za uporabno zasnovan pripomoček zoper jezikovno nemarnost, neobglednost in zmedo. Priročnik je nastal ob avtorjevem večdesetletnem lektorskem delu in iz njegovih vsakdanjih analiz jezika poglobitvenih množičnih občil na Slovenskem. V knjigi so po abecednem redu v eni koloni razvrščeni najpogostejši jezikovni "karamboli" s knjižno normo ter v drugi pomenko, vsebinsko in stilsko pravilnejše ter sploh boljše rešitve. Tako uporabnik hitro najde rešitev za jezikovni problem, ki ga muči, prav koristno in zanimivo pa je tudi naključno brskanje po knjigi. Ob tem se bo marsikdo lahko zamislil nad svojo jezikovno "podkovnanostjo".

MILAN MARKELJ

Prizadevanja za galerijo

Šentvidski likovniki se že pripravljajo na 140-letnico rojstva Ferda Vesela leta 2001 - Galerija po rojaku

ŠENTVID PRI STIČNI - Čeprav šentvidski likovniki predvsem po pevski tradiciji, pa so zadnja leta vse dejavnejši tudi likovniki. Trenutno jih je nekaj čez trideset zbranih v Kulturnem društvu likovnikov Ferda Vesela, vodi pa jih Antonija Novak.

Letos so sodelovali na številnih slikarskih kolonijah, tudi sami so pripravili nekaj razstav, še posebej zadovoljni pa so z organiziranjem 1. ektempora na Gradišču. Med pomembnejšimi nalogami je v njihovem programu mogoče

pričevanja še živčih krajanov, ki so slikarja poznali ali živeli v bližini njegovega bivališča, gradiča Grumlof, za katerega tudi želimo kaj storiti v smislu ohranjanja kulturne dediščine. Uničenje grozi tudi toplarju, edinemu še ohranjenemu objektu nekdanjega graščinskega gospodarskega poslopja, ki naj bi postal spominski objekt. Pripravili bi radi še spominsko razstavo umetnika in srečanje likovnikov na temo Študija mojstra Ferda Vesela. Na prošnjo po strokovni pomoči se je že odzvala Narodna galerija iz Ljubljane, ki hrani kar nekaj Veselovih del.

* Nova galerija v kleti kulturnega doma bi šentvidskim likovnikom res veliko pomenila, saj sedaj sploh nimajo svojih prostorov. Članica društva, dipl. arhitektka Gordana Vesel, je že izdelala načrt prenove, pri kateri z veseljem pomagajo sami likovniki, zgledno pa je tudi sodelovanje s krajevno skupnostjo in planinskimi društvom. Šentvidsko društvo je pred kratkim postalo eno od štirinajstih v Zvezi likovnih društev Slovenije. "Od tega povezovanja pričakujemo sodelovanje na strokovni, organizacijski in finančni ravni. Upajmo, da bo zveza nadomestila dosedanjo slabo organiziranost na področju likovne dejavnosti," želi Novakova.

L. MURN

ARHITEKTURNE SEKVENCE

LJUBLJANA - V galeriji Spomeniškovarstvenega centra so v torek, 24. novembra, odprli razstavo Arhitekturne sekvence, na kateri je avtorica razstave dr. Martina Zbašnik Senegačnik predstavila ob pomoči fotografij mag. Viktorja Žigona arhitekturno delo dr. Janeza Kresala o prenovi Šmarjeških Toplic in hotela Otočec.

SKUPNA RAZSTAVA

NOVO MESTO - V galeriji Kralj bodo jutri, 27. novembra, ob 19.30 odprli slikarsko razstavo, na kateri se bosta s svojimi deli javnosti prvokrat predstavila Tomaž Zorko in Janez Pungartnik. V kulturnem programu otvoritve bo nastopila plesalka Rosana Hribar ob avtorski glasbi, ki jo bo izvajal Tokac.

KONCERT ORKESTRA IZ PADOVE

NOVO MESTO - V veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine bo v soboto, 28. novembra, ob 19.30 v sklopu glasbenega abonmaja in izven koncert italijanskega orkestra iz Padove. Orkester, ki spada med najbolj priznane italijanske orkestre, bo zaigral dela Vivaldija, Galupija, Albinonija, Mercandanteja in Mozarta.

VIZIJA USPEHA

NOVO MESTO - Danes, 26. novembra, bodo ob šestih zvečer v veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca predstavili knjižno novost Vizija uspeha avtorja Franja Trojnarja.

Antonija Novak

zaslediti priprave na praznovanje 140-letnice rojstva njihovega velikega rojaka, slikarja Ferda Vesela, po katerem ima društvo tudi ime. Kot je povedala predsednica Novakova, je leto 2001 res še daleč, toda tudi nalog je veliko. "Do takrat bi radi uredili svojo likovno galerijo v šentvidskem kulturnem domu, ki jo bomo poimenovali po slavljencu, zbrali bomo

FILMSKI VEČER

NOVO MESTO - Jutri, 27. novembra, bo v mali dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine ob 20. uri kinotečni filmski večer, na katerem bodo zavrteli film Janeza Kavčiča Akcija. Vstopnina ni.

PAVČEK MED MIRNOPEČANI

MIRNA PEČ - Tukajšnja osnovna šola bo pripravila jutri, 27. novembra, tradicionalni dan odprtih vrat, na katerem bodo med drugim predstavili raziskovalni projekt "Tone Pavček in šentjurska dolina". Predstavitev se bo udeležil tudi pesnik Pavček, z njim pa se bo pogovarjala novinarka Lidija Murn. Srečanje s pesnikom bo ob 16.30 uri v šolski jedilnici.

KONCERT SONCA

PODBOČJE - Kulturno društvo Stane Kerin priredi v nedeljo, 29. novembra, ob sedmih zvečer v kulturnem domu nastop mladinskega pevskega zbora Sonce, ki se bo pod vodstvom Aleksandre Barič prvokrat predstavil domačemu občinstvu s samostojnim koncertom.

VEČER LJUDSKIH PESMI

NOVO MESTO - Kulturno-umetniško društvo Krka bo pripravilo v nedeljo, 29. novembra, ob šestih zvečer v galerijskih prostorih Krkine poslovne stavbe večer slovenskih ljudskih pesmi. Nastopila bo Bogdana Herman, ki poje ljudske pesmi z vseh koncev naše domovine in tudi iz zamejstva.

Najča najboljša

Priznanja Pila za najboljša šolska glasila

LJUBLJANA - V Delovi stolpnici na Dunajski cesti je bilo včeraj, 25. novembra, prav živahno, saj so se na srečanju, ki ga je pripravil Pil - Pisani list za najstnike, zbrali tisti ustvarjalci šolskih časopisov in njihovi mentorji z vseh koncev Slovenije, ki so jih pri Pilu izbrali za najboljše v minulem šolskem letu. Na srečanju so podelili priznanja in pohvale za celoto, za tematsko številko in za likovno podobo ter posebej še literarno pohvalo. Priznanje za celoto je prejelo šest šolskih glasil, med njimi tudi glasilo Najča, ki ga izdajajo na Osnovni šoli Grm v Novem mestu. Na Dolenjsko sta šli tudi dve pohvali, obe pa je prejela Osnovna šola Sentjernej, in sicer pohvalo za likovno podobo glasila Naša pot in literarno pohvalo za pesniško zbirko Petre Klepac Vzpon k realizmu človeka, ki so jo izdali na šoli.

USPEL VEČER S PIHALNIM ORKESTROM - Redni letni koncert, ki ga Pihalni orkester Videm iz Krškega pripravlja že vrsto let, je bil letos v znamenju filmske glasbe. Orkester je pod vodstvom Draga Gradiška v soboto, 21. novembra, zvečer izvrstno odigral izbrane skladbe, nabito polna dvorana Kulturnega doma pa je z navdušenim ploskanjem zvalila od orkestra še dve dodatni skladbi. Izredno lep obisk je najlepše potrdilo, da mesto živi s svojim orkestrom, vrsta podpornikov pa skrbi, da orkester nadaljuje svoje 41-letno delo. Na koncertu so osmim mladim glasbenikom, ki so tokrat prvič nastopili, podelili cvetje, prav tako pa niso pozabili na Vladimirja Šego (na sliki), ustanovitelja orkestra, ki je prišel na koncert iz Maribora, kjer živi. Program je povezovala Vida Kuselj. (Foto: M. Markelj)

Knjižni izris poti k svoji sliki

Monografski pregled skoraj dvajsetletnega likovega ustvarjanja akademskega slikarja Jožeta Marinča iz Kostanjevice - Spremna študija Iztoka Premrova

KOSTANJEVICA - Akademskega slikarja Jožeta Marinča je po končanem osemletnem šolanju "vonj po slikarski barvi" zvalil iz rojstne vasi Dolnja Briga pri Kočevski Reki sredi širnih kočevskih gozdov v Ljubljano, najprej na srednjo oblikovalsko šolo, nato na Pedagoško akademijo in nazadnje na Akademijo za likovno umetnost, kjer je leta 1979 diplomiral in nato še dve leti obiskoval slikarsko specialko. Z vsem srcem se je zapisal umetniškemu poklicu, življenjska pot pa ga je pripeljala v Kostanjevico na Krki, kjer si je ustvaril družino, dom in atelje ter kjer že dlje časa živi in ustvarja kot svobodni umetnik.

Naselitev v Kostanjevici ni bila le življenjska prelomnica, ampak tudi prelomnica, pomembna za njegovo umetniško rast, saj je v novem okolju razvil pristen odnos do pokrajine in do krajske motivike, pri čemer je odkrival barvitost in slikovitost, kar ga je bogatilo pri neutrudnem in vztrajnem iskanju lastnega likovnega izraza, sicer izrazito usmerjenega v abstraktnost. Danes je Marinč kot slikar jasno prepoznaven, njegov slikarski rokopis pa se s svojo barvno eruptivnostjo in energijo jasno loči od drugih. Razumljivo je torej, da je Jože Marinč svojo prvo veliko monografijo, ki je pred kratkim izšla pri Dolenjski založbi, posvetil prav Kostanjevici za njeno bližajočo se 750-letnico. In tudi prva javna predstavitev je bila seveda v Kostanjevici, pospremljena s priložnostno slikarsko razstavo. Naslednje predstavitev bodo na Kočevskem, od koder je Marinč doma, in nato še v drugih krajih.

Monografija je nastajala pol-druugo leto, slikar pa se je za njen

Jože Marinč med prvimi izvodi svoje monografije.

natis polno angažiral, vedoč, da so njegova skoraj dvajsetletna slikarska prizadevanja prav v knjigi trajno zabeležena na najbolj dostopen način za širšo javnost. K sodelovanju je pridobil umetnostnega

Naša beseda v Bihacu

Novomeški literarni klub gost bihaških literatov

BIHAČ - Literarni klub Dragotina Ketteja iz Novega mesta bo na povabilo Literarnega društva Sanjsko-unskega kantona konec tega tedna gostoval v pobratnem mestu Bihač v Bosni in Hercegovini. V petek, 27. novembra, se bo osem naših literatov srečalo z dijaki bihaške gimnazije, zvečer pa bo literarni večer skupaj z bihaškimi literati. Naslednji dan bo srečanje s predstavniki tamkajšnjih medijev. Po obnovitvi prijateljske pogodbe med novomeško in bihaško občino leta 1997 je to že drugo srečanje literatov obeh občin. Prvo je bilo lani v Novem mestu. Prihodnje leto načrtujejo ponovno srečanje v Novem mestu, organizatorji pa upajo, da se ga bodo udeležili še literarni ustvarjalci iz pobratenih mest Langenhagna in Villafranca.

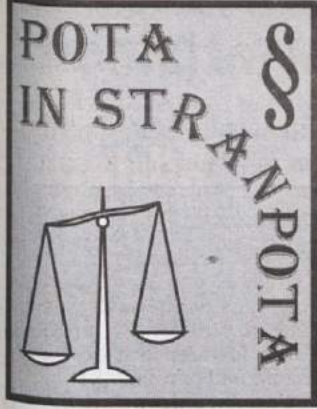
BOEMSKE PRAVLJICE

NOVO MESTO - Jutri, 27. novembra, bodo ob 19.30 v dvorani glasbene šole Marjana Kozina predstavili knjižno novost Boemske pravljice, ki je izšla pri založbi Amalietti. Avtorica "pravljic, ki so se res zgodile", je plesna pedagoginja Sonja Rostan iz Novega mesta, z ilustracijami pa jih je opremila Kristina Lažetič.

PEVSKI KONCERT

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Zdravilišče Šmarješke Toplice vabi na tretji koncert v vrsti Šmarjeških glasbenih večerov, ki bo danes, 26. novembra, ob osmih zvečer v spodnji restavraciji zdravilišča. Nastopil bo basbaritonist Juan Vasle ob klavirski spremljavi Leona Engelmana.

M. MARKELJ

dežurni poročajo

ZEBLO GA JE - Prejšnjo soboto je nekoga očitno precej zeblo, zato je izkoristil enurno odstopnost gozdarjev in neznanokam odpeljal 15 kubikov bukovih drv, ki so jih delavci GG Novo mesto, poslovna enota Straža, pripravili za odvoz. Škode je za 90 tisočakov.

VLOMILI V VRTEC - Med 13. in 16. novembrom je nekdo vlomil v vzgojno-varstveni zavod vrtec Ostržek v Novem mestu ter ukradel barvni televizor in videorekorder. Škode je za 130 tisoč tolarjev.

BRCAL V OMARICO - V ponedeljek, 16. novembra, popoldne je nekdo v Kettejevem drevoredu v Novem mestu prišel do razdelilne omarice KRO podjetja Boma in večkrat brcnil vanjo, tako da se je snela in poškodovala. Neznanec je omenjeno podjetje oškodoval za 200 tisoč tolarjev.

SEKAL NA ČRNO - Od septembra do sredine novembra je nekdo v gozdu Kleč posekal in neznan kam odpeljal šest dreves. Neznanec je s tem Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov oškodoval za 190 tisočakov.

OBLEKEL SE JE - Med 13. in 17. novembrom je prišel nekdo v prodajalno Tomas sport v Rozmanovi ulici v Novem mestu in ukradel smučarsko bundo Bailo. Lastnika T. D. iz Novega mesta je tako oškodoval za 50 tisoč tolarjev.

MOPEDA NI VEČ - V noči na 17. november je nekdo v Semicu vlomil v garažo in ukradel kolo z motorjem Tomos APN 6. Lastnika A. J. iz Semic je tako oškodoval za 50 tisočakov.

SKUPAJ PROTI KRI MI NALU

080-1200
POKLIČITE!
OSTALI BOSTE ANONIMNI

KAJ PIŠEJO DRUGI

Medvojni resnici na ljubo

Manipulacija s Kardeljevim pismom Ivanu Mačku Matiji

Prvega oktobra 1942 je Edvard Kardelj poslal posebno pismo Ivanu Mačku Matiji, v katerem je opozoril na izjemno težke razmere. Italijani so namreč z osmim "operativnim ciklusom", ki naj bi uničil partizane v Beli krajini, pred tem pa temeljito "očistil" Rog, dolino Kolpe in predele ob železniški progi, pri tem pa so jim bile v izdatno pomoč enote bele garde, ki so tedaj štejele 2823 moč. Partizanskemu gibanju je dejansko grozilo uničenje. Navedek iz Kardeljevega pisma, kakor je citiran v knjigi zgodovinarja dr. Metoda Mikuža, objavljen pa je bil že v januarju 1943 v Slovenskem poročevalcu, se glasi dobesedno: "Belo gardo uničujte neusmiljeno. Zapeljane kmete, ki se vnaprej javijo in oddajo orožje, izpuščajte, toda tiste, ki se bodo uporno borili, postreljajte. Duhovne v četah vse postreljajte. Prav tako oficirje, intelektualce itd. ter zlasti tudi kulaše in kulaške sinove..."

Neznanca vrgla petardo v spalnico

Petarda je že prežgala odejo, na srečo pa je bil lastnik doma - Očitno je petardomanija spet na pohodu, zato policija opozarja, kako ravnati s pirotehničnimi sredstvi

NOVO MESTO - Prejšnji torko okoli 8. ure zjutraj so policisti v Novem mestu obravnavali primer, ko sta dva neznanca skozi odprto okno v spalnico hiše vrgla petardo, ki je padla na posteljo in pri aktiviranju prežgala odejo. Na srečo je bil lastnik doma in je lahko preprečil posledice. Primer torej spet opozarja na nespametno uporabo pirotehničnih sredstev.

Medtem ko je nekaterim metanje petard zabava, je to za večino državljanov neprijetno dejanje. Nepredvidna in nepremišljena uporaba pirotehničnih izdelkov pogosto povzroči telesne poškodbe, vzemirja ljudi in živali ter onesnažuje okolje.

Kot so sporočili iz uprave za notranje zadeve Novo mesto, bodo policisti storili vse, da bi omejili nezakonito uporabo in zmanjšali možnost poškodb. Dоследno bodo ukrepali proti vsem, ki bodo metali petarde oziroma uporabljali druge pirotehnične

izdelke, kjer to ni dovoljeno (v šolah, v bližini, vrtec, zdravstvenih domov, bolnišnic, domov za ostarele, športnih objektov, cerkev in drugih krajev, kjer se zbira večje število ljudi). Ker je neprimerna uporaba pirotehničnih izdelkov problem vseh, policisti prosijo starše, skrbnike in učitelje, da z opozarjanjem na nevarnost in možne posledice takega početja ter s svojim zgledom pripomorejo k preprečevanju in zmanjševanju posledic.

Policija opozarja občane, da so previdni pri nakupu. Kupci in uporabniki pirotehničnih izdelkov naj ta sredstva, če se jim ne morejo

odreči, kupujejo v trgovinah, ki imajo za prodajo teh izdelkov dovoljenje ministrstva za notranje zadeve. Od prodajalca lahko kupec zahteva dokaz, da je izdelek vpisan v listo eksplozivnih snovi, ki so dovoljene za prodajo, in slovensko navodilo za uporabo. Upoštevat je treba tudi dejstvo, da se pirotehnični izdelek ne obnaša vedno tako, kot zagotavljajo navodila. Mladoletniki naj pirotehnična sredstva uporabljajo le pod nadzorom staršev in skrbnikov.

T. G.

UKRADLI IZPOSOJEN AVTO

OTOČEC - 25-letni P. P. iz Bosne in Hercegovine, ki začasno dela v Nemčiji, je 12. novembra v izposojalnici avtov v Avstriji najel osebni avto znamke Opel Sintra 2,2 l, registrske številke TA 22 GD (A), rdeče barve, in se z njim odpravil v Bosno. Ko se je 16. novembra vračal v Avstrijo, se je nekaj po enajsti uri zvečer ustavil na Otočcu pri hotelu Sport in tam prenočil. Zjutraj je ugotovil, da avta ni. UNZ Novo mesto prosi občane, ki bi morda videli ukradeno vozilo, da o tem obvestijo policiste na telefon 113.

Morali bomo razčistiti odnos do živali

Pred vstopom v EU

Države članice Evropske unije (EU), ki imajo že dalj časa z zakonom urejeno vprašanje varstva živali pred mučenjem, se močno zanimajo, kako daleč so s takim zakonom države kandidatke za vstop v Evropsko unijo. Med sedmimi kandidatkami, med katerimi je tudi Slovenija, imajo že vse posebne zakone proti mučenju živali, le Slovenija že peto leto caplja in ne sprejme tega prepotrebnega zakonskega akta.

V oktobru je Slovenijo obiskal David Bowles, višji funkcionar britanskega RSPCA-ja (kraljevo društvo proti mučenju živali). Čeprav sem visokega gosta najavila tudi pri Milanu Kučanu in dr. Janezu Drnovšku, nista imela niti minute časa za pogovor z njim. Osebeje Drnovškovega kabineta me je usmerilo kar na ministrstvo za kmetijstvo, kjer osnutek našega zakona gnije že vrsto let. Da bi g. Bowles (ki je tudi povezovalni člen v Eurgroup for animal welfare, kjer se odloča tudi o tem, če bo Slovenija sprejeta v Evropsko unijo) javno spregovoril preko nacionalne televizije, ni bilo možno, saj sem tudi tam naletela na blokado. RSPCA je pripravljena pomagati tudi nerazvitim državam, ki same niso sposobne spraviti odnos do živali na dostojno raven. Upam in želim, da bi se s tem seznanil tudi predsednik vlade dr. Drnovšek, ki svojega ministra ne spomni na njegovo dolžnost, ki jo je že večkrat javno obljubil, ta je, da bo osnutek zakona že zdavnaj poslan v državni zbor v drugo branje.

LEA EVA MÜLLER

OPREMIL SE JE

LOKVE - V noči na 18. november je nekdo na Lokvah vlomil v garažo, ki stoji v bližini stanovanjske hiše, in ukradel motorno kolo Tomos ATX, motorno kolo Husgvarna 125 CR, dve čeladi in varnostni oklep. S tem je lastnika P. Z. iz Ljubljane oškodoval za 600 tisoč tolarjev.

KADILEC NA DELU

NOVO MESTO - V četrtek, 19. novembra, je nekdo vlomil v trgovino Bršljinka in odnesel 149 zavojev cigaret različnih znamk, steklenico jagermaistra, iz blagajne pa je vzel 15 tisočakov. Trgovino je oškodoval za približno 350 tisoč tolarjev.

ZARADI ALKOHOLA TUDI OGOROMNA ŠKODA

Alkoholiziranost udeležencev v prometu je izjemno pomemben vzrok ali spremljevalec prometnih nesreč. Po podatkih ministrstva za notranje zadeve povzročijo pijani vozniki tretjino nesreč s smrtnim izidom, četrtno nesreč s telesnimi poškodbami in več kot desetino vseh nesreč z materialno škodo. Od leta 1991 do leta 1997 je na naših cestah umrlo 3111 ljudi. Po metodologiji Evropske unije pa smo imeli samo zaradi smrtnih žrtev v tem času za 578 milijard tolarjev družbene škode.

po dolenjski deželi

• *Ljubitelji zlahtne kapljice se dobro zavedajo presežkov letošnje obilne letine, zato tudi sami skrbijo za večjo porabo. To spoznavajo tudi policisti, ki so včasih nemalo presenečeni nad "čilostjo" pivcev. V četrtek popoldne so v Brežicah naleteli na veselega moža, ki je povzročil prometno nesrečo z materialno škodo. Ker so brežiški policisti spoznali, da z voznikom ni vse tako, kot bi moralo biti, so mu dali pihati, alkokest pa je pokazal kar 3,52 promila alkohola.*

• *Istega dne le dobro uro kasneje so krški policisti priskrbeli prenočišče v prostoru za pridržanje vozniku osebnega avtomobila, ki so ga okoli pol petih popoldne ustavili na lokalni cesti. Ne le da ni bil privezan in da ni imel opravljenega vozniškega dovoljenja: bil je tudi vinjen in alkokest je pokazal 1,88 promila alkohola. Policisti so mu prepovedali nadaljnjo vožnjo, vendar so ga ponovno zalotili uro kasneje in ga dali na toplo.*

• *Tistega nepridiprava, ki je v noči na 19. november vlomil v Postajno gostilno v Novem mestu, k nezakonitem početju očitno ni gnala žepa, prej kadilška strast in prazen žep, saj je odnesel več zavojčkov cigaret različnih znamk, kilogram kave in nekaj denarja. S seboj je odnesel tudi dva cilindrična vložka, ki ju je zlomil, da je prelozilo plena.*

O ukinjanju uprav za notranje zadeve še nič dorečenega

Minister pojasnjuje

V zadnjem času se je v javnosti pojavilo več ugibanj o bodoči regionalni organiziranosti policije, povezanih predvsem z morebitno ukinitvijo določenih uprav za notranje zadeve, med njimi se omenja tudi ukinitvev UNZ Krško. Zato je minister za notranje zadeve **Mirko Bandelj** pripravil izjavo za javnost, v kateri poudarja: "Na podlagi danih usmeritev, upoštevajoč nova strokovna spoznanja, načela racionalnosti in predvsem v interesu zagotavljanja visoke stopnje varnosti prebivalcev gredo strokovna razmišljanja v več smereh. Ena od teh je bila tudi nakazana možnost zmanjševanja števila uprav za notranje zadeve. Poudarjam pa, da ministrstvo oziroma policija v tem trenutku za končno odločitev ni pripravilo nobenega predloga o ukinitvi kate-rekoli uprave za notranje zadeve," pravi minister Bandelj in nadaljuje, da so najbližje odločitvi, da bodo vladi, ki bo v skladu z zakonom o policiji določila sedež in območje bodočih policijskih uprav, predlagali takšno regionalno organiziranost policije, ki ne bo odstopala od sedanjega. To pomeni, da bi se sedanje uprave za notranje zadeve preoblikovale v policijske uprave, ki pa se bodo glede na obseg dela in varnostno problematiko lahko razlikovale v organiziranosti in strukturiranosti.

Župan Hudoklin spet žrtev groženj dveh mladeničev

Oba sta bila pijana

ŠENTJERNEJ - Volilna nedelja je po državi minila večinoma mirno, tega pa ne moremo trditi za Šentjernejo, kjer se je zgodila ena najbolj grobih kršitev na letošnjih lokalnih volitvah. Groženj z ubojem je bil deležen kandidat za šentjernejskega župana - sicer stari in tudi novi župan - Franc Hudoklin, zaradi česar je posredovala policija, v igri pa sta bila stara znanca policistov in znanca Franca Hudoklina, saj sta ga napadla že letos poleti pri gasilskem domu v Orehovičih.

V nedeljo ob pol osmih zjutraj sta se 21-letni Jože Jordan in njegov sosed 32-letni Milan Turk v gostilni bahala, da bosta obracunala z županom Hudoklinom, češ da z njegovim županovanjem nista zadovoljna. Da njune besede niso samo natolcevanje, je eden od njiju okrepil tudi s tem, da je gostom pokazal pištolo in nož "metuljček", dejal pa je še, da bo z županom obracunel takrat, ko bo ta prišel na volišče. O grožnji so iz gostilne obvestili policiste. Ti so kmalu zatem na lokalni cesti Šentjerneje - Cerov Log ustavili traktor z obema mladeničema. Voznik Jordan je nاپihal 1,49, sopotnik Turk pa 2,66 promila alkohola. Policisti so Jordanu zasegli nož, sopotniku pa pištolo Walter kalibra 9 mm brez nabojnika v pištoli.

Na podlagi odredbe preiskovalne sodnice okrožnega sodišča v Novem mestu so policisti še istega dne pri njiju opravili hišno preiskavo. Pri Jordanu so našli vojaški nož in dva naboja za avtomatsko puško, pri Turku pa vojaški nož. Orožje so jima zasegli in ju bodo zaradi posedovanja brez ustreznih dovoljenj predlagali sodniku za prekrške, čaka pa ju tudi kazenska ovadba zaradi ogrožanja varnosti.

T. G.

"BALKANSKO" OBNAŠANJE

Lokalne volitve so za nami. Po demokratični poti so izvoljeni tisti kandidati, ki jim ljudstvo zaupa. Tako se je končala predvolilna kampanja, ki pa se je odvijala predvsem z nekakšno manjso nespodobnega trgiranja predvolilnih plakatov strank. Tako je veter raznašal raztrgane plakate po cestah, poteh in vaseh. K temu bi pripomnil, da smo mi še daleč od Evrope. Ko smo se pred leti vozili po Avstriji, Italiji in drugod, pred njihovimi volitvami tega nismo opazili. Vsakemu državljanu je dana pravica, da na volitvah izrazi svoj glas po svobodni presoji z nespodobnim obnašanjem, trganjem plakatov te ali one stranke, pa kažemo tudi tujcem, ki se vozijo po naši domovini, da se še nismo navadili na demokracijo, ampak smo v tem pogledu nekje v "balkanski" civilizaciji.

T. V.

Mladi tolerantni do legalnih drog

Raziskava o uporabi tobaka, alkohola in drugih drog med dijaki 1. letnikov srednjih šol nekoliko osvetlila sliko o uporabi drog med mladimi - Legalne droge močno prisotne

NOVO MESTO - "Skrb vzbuja dejstvo, da zelo velik delež dijakov prvih letnikov novomeških srednjih šol sploh ne obsoja rednega uživanja alkohola in rednega kajenja cigaret, kar kaže, kje bi morala preventiva več storiti; hkrati obsojajo vsako eksperimentiranje s prepovedano drogo, saj so očitno prestrašeni, to pa lahko vodi v obsojanje in stigmatiziranje uživalcev," pravi dr. medicine Peter Zajc, ki je aprila letos opravil raziskavo o uporabi tobaka, alkohola in drugih drog med dijaki.

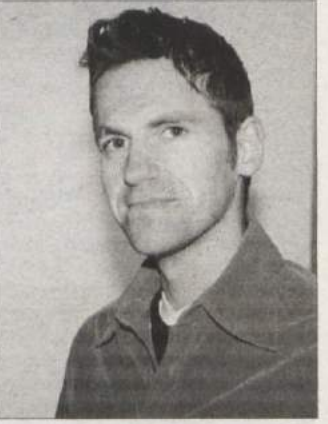
Raziskava je zajela 300 dijakov prvih letnikov iz 10 razredov različnih srednjih šol v Novem mestu, kar predstavlja petino vseh prvošolcev. Sicer pa prej omenjena ugotovitev o uporabi legalnih drog, tobaka in alkohola ni tako presenetljiva glede na veliko dostopnost le-teh. Skoraj vsi vprašani so odgovorili, da so že pili alkohol, več kot polovica je bila tudi pijana. Tri petine vprašanih je že kadilo cigarete, ena petina pa jih kadi vsak dan. Skrb vzbuja tudi podatek, da je kar četrtina vprašanih dobila alkohol zunaj - dosegljiv je vsepovsod ne glede na uro in kraj, hkrati pa je znana zakonska določba, ki pri nas 15-letnikom prepoveduje točiti alkoholne pijače. Skoraj polovica mladih se zadržuje v

družbi, kjer vsi kadijo ali pijejo alkohol, kar kaže na visoko obremenitev v sami populaciji, ki vpliva tudi na posameznika. Sicer pa več kot dve tretjini vprašanih živi v družinah, kjer se pije alkohol, 13 odstotkov vprašanih v družinah, kjer se en član vsaj enkrat na teden napije, in več kot polovica v družinah kadilcev.

Mladi prepovedane droge, predvsem "klasične", dobro poznajo, medtem ko je slabo poznavanje "klubskih" drog - spida in ecstasija. "Zanimivo je, da ecstasija poznajo slabše od heroina in kokaina, čeprav uporaba ecstasija v Sloveniji narašča. Očitno klubska scena v Novem mestu še ni tako razvita," ugotavlja dr. Zajc in dodaja, da bi bili rezultati verjetno drugačni, če bi v anketi sode-

lovali nekoliko starejši dijaki ali če bi bila anketa opravljena na primer v Brežicah. Sicer pa je 12 odstotkov vprašanih že kadilo marihuano, 3,3 odstotka je uživalo pomirjevala, ostale droge pa zanemarljivo malo. Kdor jo je užival, jo je dobil od prijateljev, nihče pa je ni kupil.

T. GAZVODA

dr. Peter Zajc

SKUPAJ ODPRIMO NOVI McDonald's!

V letu 1999 bomo odprli restavracijo McDonald's v Novem mestu. Iščemo več komunikativnih in prilagodljivih sodelavcev, ki nam bodo pri tem pomagali.

Če:

- ste zaključili srednjo šolo,
- radi delate z ljudmi in jih z veseljem vodite,
 - nimate več kot 35 let,
- radi pridobivate nova znanja in spretnosti ter
 - ste ambiciozni, potem lahko postanete

ČLAN VODSTVENE EKIPE RESTAVRACIJE McDonald's.

Delali boste v mladem, dinamičnem kolektivu, ki soustvarja najuspešnejšo blagovno znamko na svetu. Vključeni boste v program neprestanega treninga in izobraževanja. Dobro delo vam bo odprlo možnosti napredovanja.

Do 5. decembra pošljite fotokopijo spričevala in kratek življenjepis z razlogi, zakaj želite postati del našega kolektiva, na naslov:

McDonald's Slovenija d.o.o.
- za Novo mesto
Dunajska 22
1000 Ljubljana

Nadaljnje informacije boste prejeli po pošti do 15. decembra.

moja PRILOŽNOST

Čestitke

ter lepe želje poslovnim partnerjem in strankam ob koncu leta lahko naročite v

DOLENJSKEM LISTU

na telefon:

068/323-610 ali 041/623-116

Kandijska 9, Novo mesto
Tel. 068/321-115, 325-477

ZIMA V TOPLIH KRAJIH

- Kitajska-Peking, 7 dni - 170.000 SIT
- Egipt, 7 dni - 91.200 SIT
- Kanarski otoki, 7 dni - 74.500 SIT
- Bali, 15 dni - 167.000 SIT

SILVESTROVANJE

- Pariz, 5 dni, bus - 32.990 SIT
- Rim, 3 dni, bus - 23.590 SIT
- Budimpešta, 4 dni, bus - 18.900 SIT
- Praga, 4 dni, bus - 20.900 SIT

Mizarsko podjetje

TRELES Trebnje, d.o.o.

8210 Trebnje, Temeniška pot 4

redno zaposli

VODJO TEHNIČNE PRIPRAVE DELA

Pogoj:

- lesarski tehnik z najmanj 5 leti delovnih izkušenj na podobnih delih
- inženir lesarstva z najmanj 2 letoma delovnih izkušenj na podobnih delih.

Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na gornji naslov.

Za dodatna pojasnila pokličite na tel. številko 068/44-038!

Če delaš, kolikor hočeš,
in dobiš, kolikor narediš,

to pomeni,

da zaslužiš, kolikor hočeš.
In prav tako je pri nas.

Kaj vam ponujamo?

- zanimivo delo - svetovanje in trženje osebnih in premoženjskih zavarovanj;
- redno zaposlitev;
- strokovno usposabljanje;
- možnost dobrega zaslužka;
- ustvarjalno in prijazno delovno okolje.

In kaj od vas pričakujemo?

- vsaj 5. stopnjo strokovne izobrazbe;
- delovne izkušnje v prodaji;
- vozniški izpit B-kategorije;
- sposobnost dobrega komuniciranja.

Zavarovalne zastopnike iščemo na območjih:
Novega Mesta, Brežic in Sevnice.

Pisne prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh od objave na naslov:
Adriatic zavarovalna družba d.d.
PE Novo Mesto
Novi trg 1
8000 Novo Mesto

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas 1 leto s 3-mesečnim poskusnim delom in možnostjo zaposlitve za nedoločen čas.

Kandidati boste o odločitvi obveščeni v 15 dneh po izbiri.

SLOVENSKA KNJIGA

Zaposli REGIONALNEGA DIREKTORJA ZA DOLENJSKO OBMOČJE

Delo obsega:
organizacijo in vodenje regionalne zastopniške mreže za prodajo po domovih (priročniki, enciklopedije, atlas).

Od kandidatov pričakujemo:

- najmanj VI. stopnjo izobrazbe
- pretežno delo na terenu
- bogate izkušnje pri organiziranju zastopniške mreže
- vodstvene sposobnosti

Vaše ponudbe z življenjepisom pošljite v roku 8 dni na naslov:
Slovenska knjiga, PE Založništvo, Rožna dolina c. II / 7, Ljubljana

Zanesljiva. Varna. Ki prislubne.

SLOVENICA

zavarovalniška hiša d.d.

Za vas smo
na Ljubljanski cesti 27 v Novem mestu
odprli novo poslovalnico.

Prijazno vas vabimo, da nas obiščete!

Telefon: 068 316 189 in telefaks: 068 316 188

• Boj se sovražnika, ki ti prinaša darila. (Mark Aurelius)

DOLENJSKI LIST

GALERIJA KRALJ

NOVO MESTO, PREŠERNOV TRG 3 - OB KINU KRKA
TELEFON : 372-720

- PRODAJA UMETNIŠKIH SLIK
- OKVIRJANJE SLIK, FOTOGRAFIJ, GOBELINOV...
- UMETNIŠKE SLIKE PO NAROČILU
(ZIDANICE, DOMAČIJE, KRAJINE, PORTRETI...)

NAGRADNA AKCIJA V NOVEMBRU!

Za vsako sliko, fotografijo, gobelin itd., ki jo prineseš okviriti v Galerijo Kralj od 20. oktobra do 3. decembra, dobiš kupon, s katerim boste udeleženi v nagradnem žrebanju. Podeljenih bo **osem kvalitetnih in bogatih nagrad:**
tri umetniške krajinske slike - olja, **dva** akvarela in **tri** grafike.

Vse slike so okvirjene. **Avtorji so znani slovenski slikarji!**
Žrebanje bo v petek, 4. decembra, na televiziji "Vaš kanal".

Vljudno vabljeni!

VELIKA IZBIRA LETEV ZA OKVIRJE!

Spoštovani volilci in volilke!

Volitve so za nami in odlični uspeh, ki smo ga dosegli kot stranka SLS, Podružnica Šentjernej, v nedeljo, gre pripisati prav Vam. Zato se Vam za izkazano zaupanje iskreno zahvaljujemo in Vam obljublamo, da bomo še tesneje sodelovali, saj kot zmagovalna stranka v občini Šentjernej zasedamo kar šest mest v občinskem svetu. **Hvala!**

Slovenska ljudska stranka
Podružnica Šentjernej

Nuklearna elektrarna Krško, d.o.o.

objavlja prosta delovna mesta:

1. inženir za sekundarne komponente,
2. tehnik za strojno delavnico in varjenje,
3. tehnik za ventilacijo in ventile,
4. strojni vzdrževalec,
5. tehnik vzdrževanja elektro opreme,
6. elektro vzdrževalec,
7. tehnik vzdrževanja I&C opreme,
8. tehnik za radiološki nadzor.

Pogoji:

pod 1:

- dipl. inž. strojništva
- 30 mesecev delovnih izkušenj na vzdrževanju opreme v energetskih postrojenjih

pod 2:

- strojni tehnik ali VKV z delovodskim izpitom
- 18 mesecev delovnih izkušenj kot strugar na strojni obdelavi in vodenju vzdrževalnih del

pod 3:

- strojni tehnik
- 18 mesecev delovnih izkušenj na vzdrževanju energetske opreme, posebej ventilacijske opreme in ventilov

pod 4:

- strojni tehnik, VKV ali KV strojni ključavničar
- 15 mesecev delovnih izkušenj na vzdrževanju energetske opreme, posebej izolatersko-kleparska dela

pod 5:

- elektrotehnik-energetik
- 18 mesecev delovnih izkušenj na vzdrževanju elektroenergetske opreme

pod 6:

- elektrotehnik-energetik ali električar-energetik
- 15 mesecev delovnih izkušenj na vzdrževanju elektroenergetske opreme

pod 7:

- elektrotehnik-elektronik
- 18 mesecev delovnih izkušenj na vzdrževanju instrumentacijske opreme

pod 8:

- kemijski tehnik
- 18 mesecev delovnih izkušenj na radiološki zaščiti in kemiji

Za vsa delovna mesta se zahteva posebno zdravstveno sposobnost za delo v pogojih ionizirajočega sevanja.

Za delovna mesta pod št. 3 do 8 lahko pošljejo prijave tudi kandidati brez delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklone za določen čas 12 mesecev. Po uspešno končanem dodatnem usposabljanju za delo v NE Krško obstaja možnost zaposlitve za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite do 5.12.1998 na naslov:

Nuklearna elektrarna Krško, d.o.o., Vrbina 12, 8270 Krško.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa.

Industrijska prodajalna Novoteks-Tkanina

obvešča svoje cenjene kupce, da je glede na tržne razmere in gibanja cen surovin znižala cene artiklov iz svojega proizvodnega programa.

Tako vam od 26.11.1998 dalje nudimo ugoden nakup tkanin in pletenin tudi z 60-odstotnim popustom.

Prav tako lahko po zelo ugodni ceni dobite tkanine iz izvoznega programa.

Priporoča se industrijska prodajalna Novoteks-Tkanina v Bršljinu, Novem mestu in Metliki.

Vljudno vabljeni!

W.A.M. TRICOTS

Proizvodnja tekstila in trgovina, d.o.o.

Belokranjska 28 a

8340 ČRNOMELJ

Smo proizvodno podjetje s 45 zaposlenimi in letos beležimo že šesto leto poslovanja.

Pripravljamo razširitev proizvodnje - veliko serijsko izdelavo polo majic in bombažnih puloverjev.

K sodelovanju vabimo:

1. tehnologa - vodjo skupine

- zaželena srednja izobrazba tekstilne smeri in izkušnje pri šivanju trikotažnih izdelkov,

2. večje število šivilj

- zaželene delovne izkušnje.

Nudimo redno zaposlitev, ugodne delovne pogoje in stimulativen osebni dohodek.

Dodatne informacije dobite na sedežu podjetja na Belokranjski 28 a, 8340 Črnomelj (poleg AMZS - tehnični pregledi) ali na telefonu 068/53-286 - gospod Marjan Hutar.

Dragi občani in občanke!

Zahvaljujem se Vam za podporo pri ponovni izvolitvi na funkcijo župana. Ponosen sem, da me je velika večina podprla in da verjamete v moje delo in boljši jutri vaše in naše občine Šentjernej.

Hvala! Vaš župan

Franc Hudoklin

CENJENE VOLIVKE IN VOLIVCI NOVE OBČINE ŽUŽEMBERK!

Iskreno se Vam zahvaljujem za izkazano zaupanje in podporo moje kandidature za župana naše nove občine. Hkrati pa Vas pozivam, da na Miklavževo nedeljo zopet pridete na volišča in me podprete v še večjem številu!

Kandidat za župana
Franc Škufca

prodajalna "SEJALEC"
tel. 068/325-750

- semenski ČESEN in ČEBULČEK
- čebulnice rož: tulipani, irisi, krokusi...
- sadike: VRTNICE, magnolije, hibiskus, klematisi
- KIVI, AMERIŠKA BOROVNICA, RIBEZ, KOSMULJA, LIMONA, MANDARINA
- PVC POSODE ZA ZELJE od 20 do 200 l
- INOX POSODA ZA VINO od 30 do 2000 l
- ČRPALKE ZA PRETOK VINA

MESARSKA OPREMA:

- mesoreznice, mesarski noži "DICK" in "VICTORINOX",
- polnilke, mesarice, kavli...
- NARAVNA ČREVA, UMETNI OVITKI
- KOLOFONJA, SALAMURIN...

UGODNA PRODAJA
MOTORNH ŽAG
Stihl in Husqvarna
- rezervni deli

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

M KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 29.11.1998, objavlja javno licitacijo naslednjih rabljenih in poškodovanih vozil:

	letnik	izkl. cena v SIT
1. R-CLIO 1.4 RT	1995	400.000,00
2. FIAT UNO 1.0 IE	1998	400.000,00
3. R-CLIO 1.2 RN	1995	500.000,00
4. CITROEN AX 1.0 I	1997	250.000,00
5. R-TRAFIC kombi. vozilo s sedeži	1994	500.000,00
6. PEUGEOT 309 GL PROFIL	1991	300.000,00
7. AUDI 100 2.3 i	1993	1.200.000,00
8. Prikolica za prevoz vozil PA4	1991	360.000,00
9. Stroj za montažo gum	1989	80.000,00
10. Rezkalno-vrtalni stroj Metal HVG	1986	900.000,00
11. IVECO RIVAL 40.8 H	1992	600.000,00

Licitacija bo v nedeljo, 29.11.1998, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelčeva 2, Novo mesto. Oglede vozil bo v petek, 27.11.1998, od 8. do 15. ure ter eno uro pred začetkom licitacije. Vozili pod zaporedno številko 7 in 11 sta nepoškodovani. 10-odst. vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Na izlicitirano vrednost se plača 5-odst. prometni davek oz. pod zap. št. 8, 9, 10 je PD 20%.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA
KOORDINACIJSKI ODBOR
NOVO MESTO

Z velikim veseljem sporočamo optimizem ob doseženih rezultatih na nedavnih lokalnih volitvah.

Vsem iskrena hvala za vaš glas.

Obljujemo vam, da ga bomo znali ceniti in odgovorno zagovarjati.

Vabimo vas, da v nedeljo, 6. decembra, ponovno potrdite svojo voljo v korist združene moči županskemu kandidatu dr. Antonu Starcu.

Vse lepo vam želim.

SLS

predsednik koordinacijskega odbora:
Novo mesto
Tone Horvat

Prednost je v tehniki

Audi A3 Audi A4 Audi A6

IZKORISTITE PRILOŽNOST!
OMEJENA KOLIČINA VOZIL! UGODNO!
Vabljeni na preizkusne vožnje!

Vaš pooblaščen trgovec in serviser:

Avtohiša Berus

Novo mesto

Tel.: 068/342-360, 325-098

OBNOVA TELEFONIJE - V Orehoviči so v kratkem prišli do kar nekaj novih pridobitev. Občina Šentjernej je v skrbi za večjo varnost tamkajšnjih šolarjev dala pred šolo zgraditi avtobusno postajališče in dograditi pločnik. Prejšnji teden pa smo delavce Viasa zalotili pri gradnji javne razsvetljave pri orehovski šoli, nedaleč stran pa so delavci Telekomu polagali nove kable za telefonijo (na fotografiji). (Foto: J. D.)

Petrolovo kurilno olje naročite in dobite že za 45,30 SIT/liter.

- popust ob plačilu z gotovino in MAGNA kartico
- obročno plačilo na 3 ali 6 obrokov
- brezplačen prevoz
- plačilo ob dostavi
- darilo ob nakupu nad 1000 litrov

Vsem dosedanjim ugodnostim pri nakupu kurilnega olja smo dodali še zamik plačila!

Naročila:

Skladišča: BREŽICE 0608 / 61 188
NOVO MESTO 068 / 323 814

Bencinski servisi: ČRNOMELJ 068 / 56 070
KOČEVJE 061 / 851 461

PETROL

ZMAGA DOMAČINOV

ŠENTRUPERT - Šahovski klub Trebnje je v nedeljo, 15. novembra, organiziral ekipni in posamični šahovski turnir v počastitev otvoritve obnovljenega kulturnega doma v Šentrupertu. Na ekipnem turnirju je sodelovalo 8 ekip iz sosednjih šahovskih klubov in društev. Zmagala je prva ekipa šahovskega kluba Trebnje, druga je bila ekipa šahovskega društva Novo mesto, tretji pa so bili šahisti iz Sevnice. Po ekipnem turnirju so priredili še posamični turnir, na katerem je med petindvajsetimi šahisti zmagal mojstrski kandidat Marjan Kastelic iz Novega mesta, drugi je bil predstavnik domačega kluba FIDE mojster Miha Furlan, tretji pa novomeški prvokategorik Robert Rudman. (R. R.)

ZMAGA DOMAČINOV

ŠENTRUPERT - Šahovski klub Trebnje je v nedeljo, 15. novembra, organiziral ekipni in posamični šahovski turnir v počastitev otvoritve obnovljenega kulturnega doma v Šentrupertu. Na ekipnem turnirju je sodelovalo 8 ekip iz sosednjih šahovskih klubov in društev. Zmagala je prva ekipa šahovskega kluba Trebnje, druga je bila ekipa šahovskega društva Novo mesto, tretji pa so bili šahisti iz Sevnice. Po ekipnem turnirju so priredili še posamični turnir, na katerem je med petindvajsetimi šahisti zmagal mojstrski kandidat Marjan Kastelic iz Novega mesta, drugi je bil predstavnik domačega kluba FIDE mojster Miha Furlan, tretji pa novomeški prvokategorik Robert Rudman. (R. R.)

ZMAGA DOMAČINOV

ŠENTRUPERT - Šahovski klub Trebnje je v nedeljo, 15. novembra, organiziral ekipni in posamični šahovski turnir v počastitev otvoritve obnovljenega kulturnega doma v Šentrupertu. Na ekipnem turnirju je sodelovalo 8 ekip iz sosednjih šahovskih klubov in društev. Zmagala je prva ekipa šahovskega kluba Trebnje, druga je bila ekipa šahovskega društva Novo mesto, tretji pa so bili šahisti iz Sevnice. Po ekipnem turnirju so priredili še posamični turnir, na katerem je med petindvajsetimi šahisti zmagal mojstrski kandidat Marjan Kastelic iz Novega mesta, drugi je bil predstavnik domačega kluba FIDE mojster Miha Furlan, tretji pa novomeški prvokategorik Robert Rudman. (R. R.)

Šport iz Kočevja in Ribnice

- **RIBNICA** - V zaostali tekmi osmega kroga v 1. državni ligi so rokometarice Gramiza zamudile lepo priložnost, da premagajo ekipo Juteksa, tretjo najboljšo ekipo v ligi. Potem ko so gostje povedle z 18:11, so jih Kočevke z delnim izidom 7:0 ujele. V zadnjih desetih minutah sta se ekipi menjavali v vostvu. V 57. minuti sta morali iz igre Klonova in Dragičevića, a so se Kočevke ubranile, kar pa jim ni uspelo v zadnji minuti, ko so imele igralko manj. V zadnjem napadu bi lahko izenačile, a je Mihičeva naredila napako v korakih.
- **RIBNICA** - V sedmem krogu v 1. B državni rokometni ligi so igralci Ribnice v nezanimivi tekmi premagali Chio Besnico s 27:20. Gostom je uspelo v šesti minuti izid izenačiti na 3:3, v nadaljevanju pa jim je zmanjkalo moči, saj so bili zlasti v obrambi zelo šibki. V drugem polčasu so Ribničani povedli s osmimi zadetki razlike in obdržali prednost do konca tekme. Z 12 zadetki je bil najboljši strelca na tekmi Tomaž Lesar. Ribničani si z desetimi točkami delijo prvo mesto.
- **RIBNICA** - Rokometarice Grče iz Kočevja so v drugi ligi že šestič zmagali. Tokrat so brez večjih težav ugnali slabo ekipo Alpeša iz Železnikov, končni izid je bil 37:15, polčas pa se je končal z 20:4. Gostom je uspelo izid izenačiti na 2:2, v prvem polčasu pa

SMODIŠ RUŠI - Najboljši pravi novomeški košarkar Matjaz Smodiš, ki bo prihodnji mesec proslavil svoj 19. rojstni dan, kljub najstniškim letom igra vse bolj zrelo in odgovorno izpolnjuje naloge trenerja Živka Ljubojeviča, z odličnimi nastopi pa je nase opozoril tudi trenerja državne reprezentance Borisa Zrinski. Če telesno zelo dobro razviti nekdanji pionirski prvak v suvanju krogle ne bo imel težav s poškodbami, bo slej ko prej postal stalni član slovenske izbrane vrste. Na sliki: na tekmi s Hapoelom mu telesno šibkejši izraelski košarkarji v boju pod košem niso bili kos. (Foto: I. Vidmar)

Izraelci kot smetana na torti

Z zmago nad Hapoelom s 73:60 je Krka na domačem igrišču uspešno zaključila tekmovanje v skupini M pokala Radivoja Korača - Ivo Nakić v evropski peterki tedna

NOVO MESTO - Košarkarji novomeške Krke so prejšnjo sredo, čeprav tekma z izraelskim moštvom Hapoel Galil Elyon ni več odločala o vrstnem redu, dosegli še peto zaporedno mednarodno zmago in tekmovanje v skupini M pokala Radivoja Korača končali na drugem mestu, kar je vsekakor največji mednarodni uspeh kateregakoli moštva v kolektivnih športnih panogah v zgodovini novomeškega športa.

Skupina M je bila v letošnjem pokalu Radivoja Korača zagotovo ena izmed najtežjih, saj imajo Jugoslavija, Izrael in Italija v evropskih klubskih košarkarskih tekmovanjih izjemno uspešno tradicijo, zato je celo med poznalci košarke le malokdo pričakoval tako ugoden razplet. Le hud poraz Krke ob njenem krstu na mednarodni košarkarski sceni v Rimu je Novomeščanom

preprečil, da bi v skupini M osvojili celo prvo mesto in si s tem v šestnajstini finala zagotovili eno izmed drugovrstičenih moštev, ki bi ga bilo nedvomno lažje premagati kot slovitno Barcelono, ki že leta igra izjemno pomembno vlogo v evropski klubski košarki. Preseneča velika razlika med štirimi predvidoma izenačenimi moštvoma v Krkini skupini. Krka in rimski

Aeroporti so tekmovanje v skupini končali le z enim porazom, medtem ko sta moštvo iz dežele svetovnih prvakov - cetinjski Lovčen je predstavnik Jugoslavije - in v evropski košarki znani in uveljavljeni izraelski Hapoel edini zmagi dosegla le v medsebojnih srečanjih, sicer pa sta bila po petkrat poražena.

• **Krkinе uspešne igre niso sprejeli domači ne tuji strokovnjaki.** Najmlajši mož Krkinе prve postave 18-letni Matjaz Smodiš je med 16 igralci, ki jih je trener slovenske reprezentance Boris Zrinski poklical v moštvo za drugi del kvalifikacij za Evropsko prvenstvo. Drugi poklon je Krka dobila iz Italije, kjer je tamkajšnja košarkarska revija Superbasket v peterko minulega tedna kot najboljšega krilnega igralca uvrstila Ivo Nakića, ki je med petimi izbranci tudi edini košarkar iz moštva, ki ne nastopa v evropski ligi, ampak v precej manj cenjenem pokalu Radivoja Korača.

Tako Krkini kot Hapoelovi košarkarji so se očitno zavedali nepomembnosti sredinega srečanja, zato je bila igra v prvem polčasu dokaj nezanimiva. Igra je bila vse do sredine drugega polčasa izenačena, tedaj pa so se vzpodbujeni od okoli tisoč novomeških ljubiteljev košarke, domačini le prebudili in zadnjo tekmo pred srečanjem z Barcelono dobili v velikem slogu. I. V.

Celulozar na mednarodni sceni

Dobre uvrstitve krških plavalcev na mednarodnih mitingih v Celju in Zagrebu - Slapškova zmagala z rekordom

KRŠKO - Minuli konec tedna je na mednarodnem plavalnem mitingu v Celju nastopilo tudi osem plavalcev krškega Celulozarja. Med 279 tekmovalci iz 34 klubov iz šestih držav se je od Krčanov najbolje odrezal Rok Kerin, ki je s časom 2:20,50 na 200 m mešano v kategoriji do 17. leta zasedel tretje mesto.

Izkazala sta se tudi Tomaž Jevnik s šestim mestom na 100 prostom (58,13) in Jaka Marušič s šestim mestom na 100 m prsno (1:13,12), ki nsta nastopila v isti starostni skupini kot Rok Kerin. Člani Celulozarja v absolutni konkurenci nimajo plavalca, ki bi lahko dosegel vidnejše uvrstitve, a Krško v tej kategoriji vseeno blesti. Krčanka Urška Slapšak, nekdanja plavalka Celulozarja, ki zdaj tekmuje za Radovljico, je z odličnim časom 56,70 zmagala na 100 m prostu, s čimer je postavila tudi nov rekord mitinga. Pred celjskim mitingom so Krčani nastopili v Zagrebu na mednarodnem mitingu Mladost 98. V 27-članski odpravi Celulozarja sta s tretjima mestoma v kategoriji do 12. leta najvišje posegla Dolores Žičkar na 200 m prsno (3:06,88) in Sara Hojski na 100 m delfin (1:24,74). Med kadeti (do 16. leta) je bil Rok Kerin četrti na 200 m mešano (2:21,31), na 200 m hrbtno pa peti (2:22,96), medtem ko je v isti starostni skupini Jaka Marušič osvojil četrto mesto na 100 m prsno (1:12,30) in šesto mesto na 200 m prsno (2:41,82). S petim mestom sta se v svojih disciplinah izkazala tudi Nina Pirc (50 m prsno - 32,89) in Peter Rostohar (100 m delfin - 1:26,20). Glede na to, da so imeli Krčani oktobra velike težave z bazeni, je njihova pripravljenost na zimsko sezono odlična. V soboto bodo krški plavalci nastopili na mednarodnem mitingu za Špelin memorial v Kranju. S. P.

Šport iz Kočevja in Ribnice

- so skupaj dosegli le štiri zadetke. Za Grčo je Mare Hojč dosegel 13 zadetkov in Gregor Malnar 7. Grča je z 12 točkami na prvem mestu prvenstvene lestvice.
- **KOČEVJE** - V sedmem krogu v 1. državni ligi so kegljačice Kočevja na srečanju proti Postojnski jami iztržile točko, izid je bil 4:4. Čeprav so bile gostiteljice na dobri poti do prve zmage, se je Kočevkam v končnici odprlo in so si tako v borbi za obstanek zagotovile točko. V drugi ligi so kegljači Kočevja izgubili proti Prosolu z 1:7, Ribnica pa je z enakim izidom premagala Lokomotivo.
- **KOČEVJE** - Odbojkarji Kočevja so v šestem krogu v 2. ligi drugič zapored zmagali, prvič pred svojimi gledalci. S 3:0 so premagali moštvo Hoteli Simonov zaliv iz Izole. Čeprav so Kočevci zmagali, je bila igra negotova, zlasti v drugem nizu, ki so ga gostitelji dobili na razliko.
- **KOČEVJE** - Košarkarji kočevskega Snežnika so v sedmem krogu v 2. ligi klonili proti vodilni ekipi lige Ježici, končni izid pa je bil 67:81. Gostitelji so povedli z 11:1, a so jih gostje ujele in povedli s osmimi točkami. Domačini so izenačili na 38:38, kar je bil izid prvega polčasa. V končnici je Snežniku zmanjkalo moči, tako da niso mogli slediti hitri igri gostov. M. GLAVONJČ

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

Pokal Radivoja Korača, skupina M, 6. kolo - KRKA : HAPOEL GALIL ELYON 73:60 (34:32); KRKA: Jevtović 10, Petrov 5, Smodiš 6 (2:4), Grum 12 (1:2), Meluš 13 (3:5), Nakić 19 (2:4), Ščekić 8 (1:2). Prosti meti: Krka 9:17, Hapoel Galil Elyon 14:19; met za tri točke: Krka 8:19 (Nakić 3, Jevtović 2, Petrov, Grum, Ščekić), Hapoel Galil Elyon 6:11; osebne napake: Krka 18, Hapoel Galil Elyon 18; pet osebni: Smodiš (35. minuta), Krka je v skupini M s petimi zmagami in enim porazom osvojila 2. mesto in bo v šestnajstini finala v sredo, 9. decembra, doma igrala z Barcelono.

1. B SKL, 8. kolo - UNION OLIMPIJA MLADI : KRŠKO 80:84 (31:43); KRŠKO: Mešič 12, Puntar 2, Ogorevc 8, Božič 2, Zaturški 5, Rozman 16, Avsenak 24, Hočevar 15. 1. Zagorje 13, 2. Rogla Atras 13, 3. Kemoplast 12, 4. Elektra 12, 5. Krško 12, 6. Ilirija 11, 7. Union Olimpija ml. 11, 8. GD Hrastnik 11, 9. Banex 11, 10. Radenska 10, 11. Radovljica 10, 12. Nova Gorica 9. V naslednjem kolu, ki bo 28. novembra, bo Krško igralo doma z Gradincem Radovljico.

nje prav tako doma s škofjeloskim Termom.

ODBOJKA

1. DOL, ženske, 7. kolo - TPV NOVO MESTO : KEMIPLAS KOPER 3:1 (8, -12, 7, 5); Lestvica: 1. Infond Maltal 12, 2. TPV Novo mesto 12, 3. HIT Gorica 10, 4. Marsel Ptuj 8, 5. Kemiplas Koper 6, 6. Špecerija Bled 4, 7. ZM Ljutomer 2, 8. Krim 2, 9. Šentvid 2. Tekmo 8. kola s Špecerijo Bledom je TPV zaradi turnirja pokala CEV odigral vnaprej.

1. DOL, moški, 7. kolo - KRKA NOVO MESTO : TITAN KAMNIK 0:3 (-3, -11, -0); ŽUŽEMBERK : STAVBAR IGM MARIBOR 0:3 (-12, -4, -10); Lestvica: 1. Titan Kamnik 12, 2. Pomgrad 10, 3. Fužinar 10, 4. Stavbar IGM 8, 5. ELVO Bled 8, 6. Salonit Anhovo 8, 7. Olimpija 8, 8. Šoštanj Topolšica 2, 9. Žužemberk 2, 10. Krka Novo mesto 0. V osmem kolu bo Krka v soboto, 28. novembra, igrala v gosteh z Olimpijo, Žužemberk pa doma z ELVO Bledom.

2. DOL, moški, 7. kolo - KOVINAR KOČEVJE : HOTELI SIMONOV ZALIV IZOLA 3:0. LESTVICA: 1. IGM Hoče 14... 9. Kovinar Kočevje 4. V 8. kolu bo Kočevje igralo doma s Termom Lubnikom.

3. DOL, zahod, ženske, 7. kolo - TPV NOVO MESTO II : BRESTANICA 2:3 (2, -12, 13, -10, -13); ELVO BLED II : KOČEVJE 0:3; LESTVICA: 1. Asics Kamnik 14... 6. Kočevje 8... 10. TPV Novo mesto 2, 11. Brestanica 2. V sedmem kolu bo TPV Novo mesto II igral v gosteh z vodilnim Asicsom Kamnikom, Brestanica doma z drugovrstičnim Bohinjem in Kočevje doma z ekipo Mladi Jesenice.

3. DOL, zahod, moški, 7. kolo - PNEUMA CENTER MOKRONOG : GOSTILNA JARM KROPA 3:1; LESTVICA: 1. Prvačina 10, 2. Elvo Bled II 10, 3. Salonit Anhovo II 10, 4. Pnuma center Mokronog 10. V osmem kolu bodo Mokronožani prosti.

ROKOMET

1. SRL, 8. kolo - AFP DOBOVA : TREBNJE 24:31 (10:9); AFP DOBOVA: Bilušič, Begovič, Simonovič 8 (3), Bogovič 2, Deržič 5, Urbanč 3 (1), Vučić 2 (1), Kukavica 4, Škof, Keše, Kranjc; TREBNJE: Torlo, Mežnaršič, Stojakovič 2, Teržan 4, Blagojevič 7 (3), Šavrič 3, Bregant 6, Podbregar 2, Hribar, Gradišek 5, Likavec 2, Zupančič. Sedemmetrovke: AFP Dobova 6 (4), Trebnje 5 (3); izključitve: AFP Dobova 4 minute, Trebnje 10; rdeči karton: Stojakovič (32. minuta).

ANDOR : KRŠKO 29:17 (14:7); KRŠKO: Medved, German 4 (2), G. Božič 1, Potočnik, Martinčič 6, Pintarič, Levičar 1, Brili, Deržič 3, Šebek, Belak 2. Sedemmetrovke: Andor 1:1, Krško 2:5; izključitve: Andor 12 minut, Krško 10. **OSTALI IZIDI:** Celje P. Laško - Slovan 34:28; Prevent - Izola 33:18; Prule 67 - Radeče 31:22; Termo - Gorenje 23:28; LESTVICA: 1. Celje P. Laško 14, 2. Prevent 13, 3. Trebnje 12, 4. Gorenje 12, 5. Prule 67, 6. AFP Dobova 7, 7. Termo Š. Loka 6, 8. Radeče 6, 9. Slovan 6, 10. Krško 3, 11. Izola 3, 12. Andor 2. V 9. kolu bo 5. decembra Krško igralo doma z AFP Dobovo in Treb-

NOGOMET

2. SNL, 15. kolo - ESOTECH ŠMARTNO : ELAN 2:2 (1:1); Strelci: 1:0 - Mujanovič (8), 1:1 - Žagar (22), 2:1 - Javornik (54), 2:2 - Žagar (75). Lestvica: 1. Pohorje 35, 2. Dravograd 34, 3. Tabor Sežana 30, 4. Esotech Šmartno 23... 8. Elan 22 itd. V 16. kolu se bo Elan 14. marca v gosteh pomeril s Šentjurjem.

KEGLJAŠKI IZIDI

Dolenjske keljaške ekipe so v okviru ligaških tekmovanj v minulem tednu dosegle naslednje izide: 1. liga, ženske - Postojnska jama : Kočevje 4:4; 2. liga zahod, ženske - Brest : Trebnje 8:0; vzhod: Komeel Hermi : Sremič Krško 5:3; moški, zahod - Prosol Stiking II : Kočevje 7:1, Ribnica : Lokomotiva 6:2; vzhod - Rudar Črnomelj : Sinet Hrastnik 6:2; 3. liga, moški, vzhod - Miklavž : Sremič : Krško 6:2, Brežice : Rudnik Hrastnik 6:2. (N. G.)

PRVIČ LUZAR

NOVO MESTO - Šahovski društvo Novo mesto je v torek, 17. novembra, organiziralo redni mesečni hitropotezni turnir. Na njem se je zbralo kar 23 igralcev, saj turnir sodi v sklop priprav na tekmovanje v prvi slovenski šahovski ligi, ki novomeške šahiste čaka ob koncu meseca. Tokrat so bili na vrhu trije mojstrski kandidati iz Novega mesta. Z devetimi točkami in pol je prvič letos zmagal Emil Luzar, s točko zaostanka je bil drugi Marjan Kastelic, na tretje mesto pa se je uvrstil Jože Pucelj. (R. R.)

Dobovčani po odmoru popustili

Dobovčani so bili v prvem polčasu dolensko - posavskega derbija uspešnejši, a so jih Trebanjci v drugem polčasu povozili - Krčani visoko izgubili z zadnjevrščenim Andorjem

Dolensko - posavski derbi je svoje ime zaslužil le v prvem polčasu tekme v Dobovi, medtem ko obramba domačega moštva v nadaljevanju srečanja ni mogla več zdržati pritiska trebanjskih ostrostrelcev. Čeprav so Krčani pred tednom dni nakazali, da prihajajo v boljšo formo, so v Hrpeljah na tekmi z zadnjevrščenim Andorjem doživeli pravo katastrofo.

Tekma v Dobovi med domačim AFP-jem in Trebnjem je imela dva popolnoma različna dela. V prvem polčasu so oboji igrali zelo previdno in disciplinirano tako v napadu kot obrambi. Domačini so v 26. minuti povedli z 9:6 in ob odhodu na odmor se vodili z 10:9. Ko sta sodnika na začetku drugega polčasa izključila prvega moža trebanjske obrambe, bivšega člana dobovskega moštva in državnega reprezentanta Nenada Stojakoviča, so se njegovim nekdanjim soigralcem odprla vrata na poti do zmage, a so na veliko presenečenje, namesto da bi še močneje poprijeli v napadu, popustili in gostje so v 42. minuti prvič vodili z dvema zadetkoma prednosti (16:14), in z Dobovčani je krenilo navzdol.

Krčani so imeli minuli petek na tekmi z zadnjevrščenim Andorjem lepo priložnost, da se z drugo zmago povzpnejo še za kakšno mesto

na lestvici in vsaj za nekaj časa ubežijo najhujšim tekmečem v boju za obstanek, a je niso izkoristili, nasprotno, doživeli so pravo katastrofo, ki jih je pahnila na rob obstanka. K sreči se je rokometna sezona šele dobro začela, tako da je dovolj časa, da se Krška ekipa bolje pripravi in reši svoj prvotnega status, ki ga pred leti ni bilo lahko doseči.

V naslednjem kolu Trebanjci ne bi smeli imeti težav s sedmouvrščenim Termom iz Škofje Loke, s katerim se bodo po 14-dnevem odmoru pomerili doma, še posebej ne, ker se je Jani Likavec po poškodbi rame vrnil na igrišče in bi 5. decembra že lahko igral na polno. Zanimivo bo najbrž tudi na posavskem derbiju v Krškem, ko se bodo Krčani poskusili oddolžiti za poraz z Andorjem, Dobovčani, ki imajo letos močnejše moštvo od sosedov, pa tudi računajo na zanesljiv uspeh.

Prvi mož trebanjskega moštva Jani Likavec je po poškodbi rame, ki jo je staknil na tekmi s Pivovarno Laško, v Dobovi že stopil na igrišče pa tudi reprezentančni dres zanj so že pripravili, tako da bo do naslednjega kola že povsem nared. (Foto: I. V.)

SMUČARSKI SEJEM V NOVO MESTU

NOVO MESTO - Smučarsko društvo Krka Rog bo v soboto in nedeljo, 5. in 6. decembra, v športni dvorani v Novem mestu pripravilo 20. smučarski sejem, na katerem bodo, kot je že v navadi, pripravili komisijsko prodajo rabljene smučarske opreme, predstavili delo vseh klubskih selekcij, vpisovali nove člane in pobirali letno članarino, trgovci bodo prodajali tudi novo smučarsko in drugo športno opremo, kupcem bo na voljo tudi smučarski servis, kjer vam bodo kupljeno opremo montirali, nastavili vezi ali obnovili drsno ploskev smuči. Za obiskovalce s hazardersko žilico bodo novomeški smučarji pripravili bogat srečlov. Vstopnine ne bo, prav tako pa ne bo individualne prodaje rabljene smučarske opreme, ki ni dovoljena niti pred dvorano. Sprejem rabljene opreme v komisijski prodajo bo v soboto ob 7.30. V soboto bo sejem odprt od 9. do 19. ure, v nedeljo pa od 9. do 16. ure.

BRČAR OB SEVNIŠKEM OBČINSKEM PRAZNIKU

SEVNICA - Na šahovskem turnirju v počastitev sevnškega občinskega praznika je nastopilo 37 posameznikov in osem štiričlanskih ekip. Med posamezniki je zmagal Trebanjec Andrej Brčar, med ekipami pa šahovski klub Milana Majcna iz Sevnice. (J. B.)

Regrčani po jeseni prvi na travi

V štirih novomeških rekreativnih nogometnih ligah nastopa 42 moštev - Končan jesenski del - Dragan Bubnjič kar 23-krat zatresel mrežo - Po delitvi občine skupaj do konca sezone

NOVO MESTO - Kar 42 rekreativnih nogometnih moštev letos nastopa v štirih travnih malonogometnih ligah, ki jih organizira novomeška agencija za šport. V desetčlanski prvi travni ligi je po končanem jesenskem delu tekmovalnja najuspešnejše igralo moštvo Regrče vasi, ki je s šestimi zmagami, enim neodločenim izidom in dvema porazoma na vrhu lestvice. Med strelici se je v jesenskem najbolj izkazal Boštjan Učman, nogometaš zadnjeverščenega moštva v prvi ligi Kluba Vida, ki je desetkrat zatresel mrežo nasprotnikovih vratarjev, vsi njegovi soigralci pa so skupaj na devetih tekmah dosegli le še štiri gole.

Na listi strelcev prve lige je z 8 zadetki drugi Jože Medle (Kaval Brusnice), tretji pa Marjan Mohar (Regrča vas). Med drugoligaši je z 10 zadetki najboljši strellec Anton Radešček (Krka vas), v 3. A ligi je bil strelsko najbolj razpoložen Silvo Turk (Motoroil), v 3. B ligi pa Dragan Bubnjič (Pajper Seličanec), ki je z 23 zadetki tudi daleč najboljši strellec v vseh ligah.

Lestvice po jesenskem delu, 1. liga - 1. Regrča vas 19, 2. Elfis Elektroinstalacije 17, 3. Parketarstvo

7. Družinska vas 11, 8. Gruntarjev hram, 11, 9. Santos 7, 10. Zajčji Vrh 6, 11. Radovlja 0; 3. B liga - 1. Eldorado 22, 2. Elektro Muhič 20, 3.

• Čeprav se bodo od novomeške mestne občine odcepili Žužemberk, Mirna peč in Dolenjske Toplice, bodo rekreativne nogometne lige do konca pomladanskega dela sezone 1998/99 ostale enotne, za naslednjo sezono pa na novomeški agenciji nameravajo pripravljati tekmovalje le z moštvi iz domače občine, čeprav po besedah Mirana Jermana, ki tekmovalje vodi, ne izključuje dogovora o skupnih med-občinskih ligah.

Košence 19, 4. Mladost 17, 5. Pajper Seličanec 16, 6. Avto-moto Novo mesto 16, 7. K.N.E. 98 16, 8. Stavča vas 11, 9. Breza 8, 10. Gotna vas 7, 11. Veselček. I. V.

25 LET DELOVANJA KPA NOVO MESTO

Četrto stoletja potapljanja v Novem mestu

Novomeški potapljači proslavljajo za ta šport kar lepo obletnico - 25 let delovanja Kluba za podvodne aktivnosti Novo mesto - Klub ima v tem času kaj pokazati, od izvrstnih tekmovalnih uspehov do močne ekološke dejavnosti

Klub za podvodne aktivnosti Novo mesto, kot se novomeško potapljaško društvo imenuje že od vsega začetka, je pred četrto stoletje ustanovila skupina Novomeščanov, ki jih je združila ljubezen do narave in želja pogledati tudi globlje pod vodno gladino. Krog Novomeščanov z opravljenim izpitom za športnega potapljača se je hitro širil, razvoj kluba pa je oviralo pomanjkanje opreme, ki jo je bilo takrat prvi nas zelo težko kupiti pa še draga je bila.

Tako so v klubu prišli na misel, da bi iz občinskega proračuna lahko dobili kar nekaj športu namenjenega denarja, če bi se začeli ukvarjati s tekmovalnim športom. Z odprtim olimpijskim bazenom v Dolenjskih Toplicah in pokritima bazenoma na grmski osnovni šoli in na Otočcu je imel klub dobre pogoje za vadbo pletanja s plavutmi in hitrostnega potapljanja, ki se je takrat hitro širil predvsem v obmorskih krajih pa tudi v številnih krajih na celini, v Sloveniji predvsem v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kranju in Trbovljah. Prvo ekipo je KPA sestavil že kmalu po ustanovitvi kluba, v njej pa so bili predvsem mladi iz Dolenjskih Toplic in nekoli stariji plavalci iz Krškega, ki je edino na Dolenjskem imelo razvit plavalni šport.

Prvi uspehi so opogumili tedanjega predsednika Draga Lesa, da se je zaveze resneje lotiti in leta 1976 se je na preizkusu znanja pletanja pred vpisom v plavalno šolo KPA-javilo več kot petsto otrok. Rezultati resnega dela so bili kmalu vidni, saj so Novomeščani osvojili preko 100

Člani KPA Novo mesto so se poskusili tudi v drugih potapljaških športih, a razen naslova slovenskega prvaka v podvodni orientaciji, ki ga je leta 1984 v disciplini nevidni orientirji M kurs na Bledu osvojil Igor Vidmar, niso dosegli opaznejših uspehov.

Državno prvenstvo v Beogradu leta 1988 je bilo zadnje tekmovalje v plavanju s plavutmi in hitrostnem potapljanju, na katerem so nastopili tudi Novomeščani. Kljub šestim zlatim medaljam na tem tekmovalju je tekmovalna dejavnost potem zamrla, saj klub ni imel trenerja, kmalu zatem pa so otoški bazen preuredili v igralnico, tako da bi bilo nesmiselno obujati nekaj, za kar ni pogojev.

Čeprav je bila v teh letih v središču medijske pozornosti izjemno uspešna tekmovalna dejavnost članov KPA, pa se je vzporedno z njo razvijalo tudi rekreativno potapljanje. Prav iz vrst plavalcev so leto za letom prihajali tudi najboljši potapljači, klub pa je vsako leto na tečaju za mlajše in starejše potapljače dobil tudi do 20 novih članov.

Za današnje čase skromna, za tedaj pa odlična klubska oprema je novomeško potapljače silila k udeležbam na skupnih akcijah. Ker opreme ni bilo dovolj za vse, da bi si jo posamezniki kupili sami, pa je bilo zaradi visokih cen skoraj nemo-

goče, je bilo članstvo, ki se je želelo potapljeti in opraviti obveznih 10 stažnih potopov za obdržanje kategorije, prisiljeno udeležiti se vsakoletnih potapljaških taborov, ki so bili do leta 1980 na različnih krajih, od leta 1980 do 1990 pa na Otoku Mljetu.

Denar za nakup drage opreme so člani kluba poleg z dotacijami občine zbirali tudi s pomočjo rednih podvodnih del na črpalnišči industrijske vode za tovarno združil Krka v Ločni in s številnimi priložnostnimi deli pri gradnji mostov, vodovodov in kanalizacije preko reke Krke, pa tudi na morje so šli delat. Precejkrat je bilo treba v vodo tudi zaradi neprijetne opravila, poiskati utopljenca, a tudi pri tem so bili člani KPA ponavadi uspešni. Pri nakupu opreme je od vsega začetka pomagal občinski štab civilne zaščite pa tudi tedanja zveza organizacij za tehnično kulturo je znala pomagati. Sistem financiranja je bil precej drugačen od današnjega, ko razen potapljaških del večino denarja prispevajo pokrovitelji, do katerih pa ni enostavno priti.

V devetdesetih letih so bili uspehi plavalcev tako rekoče že pozabljeni, klub pa se je afirmiral s prvo slovensko podvodno ekološko akcijo Krka izvir, ki jo je KPA letos pripravil že šestič.

Tri dni evropske odbojke pri nas

Novomeščanke bodo od jutri do nedelje gostiteljice turnirja prvega kroga evropskega pokala CEV - Z Rusinjami, Špankami in Bosankami - Cilj domačih je ena zmag

NOVO MESTO - Odbojkarice novomeškega TPV-ja so si z drugim mestom v minuli sezoni priigrale pravico do nastopa v pokalu CEV, turnir prvega kroga tega evropskega tekmovanja pa bodo prizadevni člani kluba tako kot pred dvema letoma spet pripravili v Novem mestu, ki bo od petka, 27. novembra, pa do nedelje gostilo odbojkarice sarajevskega Željezničarja, španske ekipe Albacente in drugouvršene ruske ekipe Čeljabinsk. Želja domačin je vsaj ena zmag na turnirju, prvo mesto in napredovanje v osmino finala pa je bolj utopijska kot realna možnost.

Po mnenju trenerja novomeških odbojkaric Bojana Verniga je prvi favorit turnirja španska ekipa Albacente, za katero igra kar pet tujk - tri Nizozemke, Kitajka in Ukrajinka - v prvi postavi pa je le ena španska odbojkarica. Rusinje bodo prišle v Novo mesto z mlajšo ekipo,

DEKLETA NEOBREMENJENA Z IZIDOM - Kot sta na novinarski konferenci pred turnirjem CEV v Novem mestu povedala trener novomeških odbojkaric Bojan Vernig in njegova pomočnica Eva Jožef, domačin ne obremenjuje z uvrstitvijo, pomembnejše je, da dobro igrajo in s tem dokažejo, da se lahko tudi slovenska odbojka kosa z boljšimi evropskimi ekipami. Želijo pa, da bi si tekmice ogledalo čimveč gledalcev kot pred leti, ko so ženske odbojkarice tekme do zadnjega kotička napolnile staro tribuno novomeške športne dvorane. (Foto: I. V.)

kot je bila tista, ki je letos osvojila drugo mesto na ruskem prvenstvu. Kljub temu ne gre podcenjevati moči in znanja odbojkaric Čeljabinske, saj je ruska ženska reprezentanca prva v Evropi in tretja na svetu. Jutrišnja tekma med tema dvema ekipama bo prava poslastica za poznavalce odbojkarice igre in je ne gre izpustiti.

Sarajevski Željezničar je precej bolj po meri domačih deklet, ki si prav od jutrišnjega srečanja z Bosankami obetajo zmago, do katere pa ne bo enostavno priti. Prva dama Željezničarja je nekdanja odbojka-

• Turnir pokala CEV se bo v Novem mestu začel jutri, v petek, 27. novembra, ko se bosta ob 17. uri pomerili španska ekipa Albacente in Meter Čeljabinsk iz Rusije, ob 19. uri pa domači TPV in sarajevski Željezničar. V soboto bo ob 17. uri tekma med Čeljabinskom in Željezničarjem in ob 19. uri tekma med TPV-jem in Albacentejem. Turnir se bo končal v nedeljo, ko se bosta ob 16. uri pomerila Željezničar in Albacente in ob 18. uri TPV in Čeljabinsk. Cena dnevni vstopnic, ki veljajo za obe tekmi, je 400 tolarjev za odrasle in 200 za otroke.

rica Bleda Erna Adžović, ki je edina za naše znana igralka, ostale pa so za TPV-jev strokovni štab še uganka. K sreči bodo Sarajevčanke prišle v Novo mesto že dva dni pred turnirjem in si jih bodo Novomeščanke lahko ogledale že na treningu.

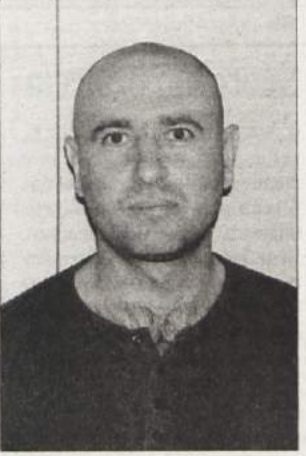
Predračun organizacije turnirja znaša 4 milijone tolarjev, v kar so poleg najema dvorane in plačila dela sodnikov, ki bodo prišli iz Izraela, Grčije, Nemčije in Hrvaške, vključeni tudi potni stroški sodnikov in delni stroški bivanja gostujočih ekip. V ruski delegaciji je poleg 8 igralk še sedem spremljevalcev, iz Sarajeva pa bo prišla kar 20-članska delegacija. Organizator je imel kar precej težav z namestitvijo, saj so vse bližnje hotele zasedli udeleženci Natove vojaške vaje. Španke bodo tako stanovale v Piceriji Račka v Dolenjskih Toplicah, Rusinje in Bosanke pa v motelih na Otočcu. I. V.

MIKLAVŽEV TURNIR

MIRNA - Nogometni klub Mirna bo v soboto in nedeljo, 28. in 29. novembra, v športni dvorani Trebnje pripravil tradicionalni malonogometni Miklavžev turnir. Prijave zbirajo še danes po telefonu 372 930 do žrebanja, ki bo ob 18. uri v prostorih gostilne Meglič v Trebnju.

Uspešen povsod, česar se loti

Neutrudni semiški športni pedagog Sašo Miroslavljevič

Sašo Miroslavljevič

SEMIČ - Med letošnjimi dobitniki diplom, ki so jih podelili ob semiškem občinskem prazniku, je bil tudi Sašo Miroslavljevič, uspešni športni pedagog, ki že deveto leto poučuje športno vzgojo v tukajšnji osnovni šoli. Zavzema se, da bi otroci pridobili splošno izobrazbo v vseh športih, hkrati pa uspešno povezuje šport z naravoslovjem, ekologijo in zdravim življenjem. Zato ni čudno, da je z učenci požel že toliko uspehov.

Geslo Saša Miroslavljeviča je "Šport za vse življenje!" Nedvomno bo veliko učencev prav po njegovi zaslugi ostalo zvestih športu tudi potem, ko bodo zapustili osnovnošolske klopi. Vendar mu za sluzug za razvoj športne dejavnosti ne priznava le v šoli in občini, temveč tudi v državi, saj se je v lanskem šolskem letu v akciji "Ura olimpijskega v vsako osnovno šolo!" znašel med tremi najboljšimi športnimi pedagogi v državi.

Miroslavljevič je v osnovni šoli Semič ustanovil mladinski gorniški odsek Ruševec, ki ima plezalno in gorniško sekcijo. Slednja opravi na leto 5 do 7 tur, že peto leto pa izdaja bilten. Sašo je bil tudi eden od pobudnikov za ustanovitev odbojkarkega kluba Semič in športnega društva Orel, kjer trenira mlade nogometaše. Semiški šolarji so bili v preteklem šolskem letu po njegovi zaslugi še posebej uspešni v

košarki, kjer so fantje v trojkah osvojili 2. mesto v državi, druge v Sloveniji pa so bile tudi deklice v nogometu. Bili so tudi najboljši v Beli krajini v vseh igrah z žogo razen v košarki. V lanskem šolskem letu je bila ekipa semiške šole pod njegovim vodstvom državni viceprvak v športni orientaciji, medtem ko je letos zasedla 3. mesto.

Miroslavljevič je pričel z raftingom na Krupi in Kolpi, uči učence plavati, poleti pa je pripravil pohod od Semiča do Ankarana. Pravi, da ima srečo, ker otroke vse zanima, česar se spomni. In navdušiti jih je potrebno, in to mu gre čisto dobro od rok. M. B.-J.

DOBRO ZNANJE

NOVO MESTO - V petek, 20. novembra, je bilo na OŠ Center Novo mesto občinsko posamezno šahovsko prvenstvo za starejše dečke in deklice. Na prvenstvu je sodelovalo 36 šahistov in 14 šahistk rojenih leta 1984. in mlajših, kar je solidna udeležba. Mladi šahisti so pokazali dobro šahovsko znanje, zato se za nadaljnje uspehe ni bati. Zmagala sta Milan Rodomir (center) in Simona Bobnar (Mirna Peč) v Dolenjskih Toplicah, Rusinje in Bosanke pa v motelih na Otočcu. (R. R.)

SMUČARSKI SEJEM

KRŠKO - Smučarsko društvo bo v soboto in v nedeljo, 28. in 29. novembra, v telovadnici osnovne šole v Leskovcu pripravilo smučarski sejem rabljene in nove opreme. Rabljeno opremo bodo člani kluba sprejemali v komisijski prodajo v petek od 17. do 20. ure v osnovni šoli Leskovec. Sejem bo v soboto odprt od 8. do 17. ure, v nedeljo pa od 8. do 14. ure.

PO TREH TRI S TREMI

METLIKA - V 3. kolu metliške rekreativne zimske malonogometne lige so bili doseženi naslednji izidi: Big Boss : Radovica 1:0, Grabrovec Suhor 5:1, Kolpa : Pinot 3:0, Gradac Kompare : Hami 5:1, Okrepčevalnica Kučar : Rosalnica 3:1, Lokvica : Slamna vas Svip 6:2. Po treh kolih so s po tremi zmagami na vrhu lestvice tri moštva, Okrepčevalnica Kučar, Big Boss in Pinot.

IZLET V NEZNANO

NOVO MESTO - Planinsko društvo Intel Servis bo v soboto in nedeljo, 28. in 29. novembra, pripravilo tradicionalni izlet v neznano. Odhod avtobusa s postajališča nasproti novomeške avtobusne postaje bo v soboto ob 6.30. Prijave sprejemata in dodatna pojasnila dajeta Marko Rems po telefonu 0609 652 426 in Tone Progar po telefonu 22 182.

ČISTUO KRKO - V zadnjih šestih letih so se potapljači novomeškega KPA-ja osredotočili predvsem na čiščenje dna reke Krke, sodelujejo pa tudi na vseh drugih ekoloških akcijah, ki jih prirejajo drugi slovenski potapljaški klubi. (Foto: I. Vidmar)

Že vrsto let deluje v okvirih kluba izvrstno usposobljena podvodna reševalna služba in bilo je veliko primerov pomoči pri iskanju in reševanju. Kot edino društvo v Novem mestu, vezano na dejavnosti v in na vodi, se je KPA zadnja leta lotil tudi čolnarskega športa na reki Krki. Omeniti velja tudi podvodno fotografijo. Čeprav klubske podvodne fotoaparate, ki je v društvu že dvajset let, ni bil izkoriščen, kot bi lahko bil, so člani vseeno napravili

nekaj dobrih posnetkov. V klubu so se nekateri posamezniki poskusili tudi s podvodnim ribolovom, a jih je ob izropnem morju veselju kmalu minilo.

Danes šteje klub petdeset članov. Klubska dejavnost je smotrno razdeljena na pet med seboj tesno povezanih področij: izobraževanje, podvodna reševalna služba, ekološka, rekreativno potapljanje in čolnarjenje. R. R.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Ribniški zobotrebci

Dol. list št. 46, 19. novembra

Rada bi obšla ribniški zobotrebci, ki v ospredje postavlja občinsko glasilo Rešeto, a zakaj, sem si rekla. Zakaj bi si nekdo v imenu svobodnega izražanja mnenja lahko kadarkoli vzel pravico pisati o nečem zato, ker je prisiljen zapolniti stolpec v svojem časopisu? Tako gospa Leskovec-Svete z novinarsko povsem nesprejemljivo dvomešno zamudo piše o nečem, česar verjetno po tehtnem premisleku sploh ne bi napisala.

Navsezadnje, kako lahko ravno vas zbode stavek, da bralci Rešeto pojmujejo kot "edini pravi vir informacij"? Ravno vi na isti strani Dol. lista kar dve novici neposredno uporabite iz ribniškega glasila. Le kako, če se vam zdi sporno, da naj bi bilo Rešeto pravi vir informacij? Če bi res imeli takšne pomisleke proti njemu, bi naredili to, kar mora narediti vsak pravi novinar: vir preveriti pri osnovnem viru informacij.

Očitno vas tudi moti besedica "edini pravi vir" od dogajanja v Ribniški dolini." Gospa Leskovec-Svete, žal smo zaenkrat edini ribniški informacijski medij in neselektivno pišemo o vsem. Čudila pa bi se, če ste mi mislili ob bok postaviti Dolenjski list. Ravno vi ste javno povedali, da je ta časopis na našem področju malo bran in da se tudi sicer v Ribnici skoraj nič ne dogaja.

Potem pa bi se radi spustili še v polemiko o neodvisnosti in samostojnosti časopisov... Rešeto naj bi po vašem mnenju svojo odvisnost od občinske politike izkazovalo s tem, da je moralo rezultate ankete še pred objavo predstaviti izdajatelju, ki naj bi se na podlagi le-teh odločil, ali bo še plačeval glasilo ali ne. Gospa Leskovec-Svete, saj to je normalna poslovna komunikacija! Še to, pa naj se sliši še tako nenavadno: Doslej se ne občinski svet ne župan nista v ničemer vtikala v vsebino glasila. In zakaj bi ravno vi radi umetno sproducirali ali pa ponovno uveljavljali nek kliše o prepričevanju nejevernih?

Zal mi je, da javno sodite o zadevah ravno vi, ki ste tako malo prisotni na našem terenu in ki venomer govorite, kako malo se pri nas dogaja. Ne bo držalo, je pač treba nekaj več kot samo sprejemati vabila na dom in brati Rešeto. Predvsem pa se odvaditi nekritično, brez argumentov in s predsodki pisati o zadevah, pri katerih niste priča dogajanja.

ALENKA PAHULJE
odgovorna urednica Rešeta

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Dol. list št. 46, 19. novembra

Dragi Ivan iz Črnomlja!

Na tvoje očitke o mojem sodelovanju z Martino Vrhovnik in SLS odgovarjam, da sem vedno spoštljivo govoril o svoji mami, ženi, tašči, šefinji in ne nazadnje tudi o svoji predsednici, Martini Vrhovnik je predsednica ZNK Radio Krka, čigar tehnični direktor sem.

Dve leti sem iskal ljudi, s katerimi bi mladim in manj mladim omogočil smotno izrabo prostega časa. Z gospodom Zadravcem sva uspela za ženski nogomet navdušiti gospoda Pirša iz Radia Krka, gospoda

Stara naloga za nove župane

Državna cesta Metlika-Novo mesto-Celje-Dravograd je projekt, ki bi nas lahko združil

Prometna povezava Dolenjske in Bele krajine s Štajersko in Koroško je izredno slaba, kar katastrofalna. Še v sedemdesetih letih, tedaj cestni promet ni bil še niti približno tolikšen kot danes, je bila cestna povezava med Dolenjsko in Štajersko oz. Koroško med prednostnimi nalogami pri izgradnji prometne infrastrukture države oz. republike. Tedaj se je poleg o gradnji avtocest Slovenike in Ilirike ter obvoznice okoli Ljubljane govorilo celo o boljši cestni povezavi med Dolenjsko in Notranjsko čez Suho Krajino in Bloke. Toda to so danes že skoraj sanje.

Tudi v Nacionalnem programu izgradnje avtocest v RS iz leta 1996 je med ostalimi zapisana težnja po notranjem povezovanju Slovenije, povezovanju med regijami, kar ima seveda tudi druge posledice: večjo varnost v prometu, manjšanje transportnih stroškov, večanje konkurenčne sposobnosti gospodarstva in njegov zagon. Seveda bodoče slovensko avtocestno omrežje temu cilju, torej povezovanju med regijami, niti slučajno ne bo zadostno ugodilo, Štajerska in Dolenjska pa si sploh ne bosta kaj bližje. Tako ta povezava ostaja cilj v prihodnosti, zdi se, da predvsem naš cilj, torej Bele krajine in Dolenjske.

Danes že obstajajo predlogi za pričetek snovanja Nacionalnega programa izgradnje državnih cest. To bi se lahko zgodilo že v prihodnjih letih in zagotovo je tudi dolžnost bodočih dolenjskih, belokranjskih in zasavskih županov, da zastavijo besedo, da bo državna cesta med Metliko in Celjem ter naprej do Dravograda - njen pomen je ne le medregionalen, temveč tudi mednarodni - postala prednostna naloga Slovenije pri gradnji državnih cest in da se bo uredničenje te naloge začelo najkasneje po zaključku izgradnje slovenskega avtocestnega programa, torej okoli leta 2005, ter investicija zaključila nekako do leta 2010.

Novomeška občina in Novo mesto bosta, z izgradnjo te državne ceste bo postalo pomembnejše prometno križišče. Zato bi se morali postaviti na čelo teh aktivnosti tudi zaradi lastnih interesov in skupaj z ostalimi zainteresiranimi občinami, tukajšnjim gospodarstvom ter drugimi državnimi organi in institucijami zahtevati čimprejšnji začetek potrebnih priprav pred izgradnjo cestne povezave med Metliko in Dravogradom, torej med Belo Krajino in Koroško. Poleg ostalega je državna cesta za Novo mesto zanimiva tudi s

stališča izgradnje nove vzhodne obvoznice ob mestu, ki se bo že kmalu pokazala kot nujna, ne le kot primerna. Vzhodna obvoznica, ki bo Novo mesto, predvsem pa sedanjo Vzhodno in Belokranjsko cesto lahko razbremenila tranzita s ciljem ali izvorom v Beli Krajini in Hrvaški, bo za mesto ogromen finančni zalogaj, ki bi postal precej sprejemljivejši, če bi postal del hitre oz. državne ceste Metlika-Dravograd in s tem predan tudi v odgovornost in financiranje države.

Doslej je bilo Novo mesto od strokovnjakov že večkrat opozorjeno na potrebo po izgradnji te hitre ceste, toda žal se ideja še ni uresnila v zavest tukajšnjih političnih veljakov, ki se mnogokrat raje pripravijo za oslovo senco, kot pa da bi združili svoje sposobnosti in moči za promoviranje za mesto in regijo pomembnega cilja, ki ga tudi osnutek Urbanistične zasnovne Novega mesta opredeljuje kot

potencialno "eno od pomembnih slovenskih prometnih (in razvojnih) transverzal, ki se navezujejo na mednarodna prometna omrežja" in izraža potrebo po izboljšanju povezav med regijskima centroma Celjem in Novim mestom ter lokalnimi središči.

TOMAŽ LEVIČAR
Novo mesto

IZDELAVA ADVENTNEGA VENCA

SEMIČ - Kulturno društvo Orel Semič organizira v petek, 27. novembra, ob 15.30 delavnico izdelave adventnega venca. Delavnica bo potekala v veroučni delavnici župnišča. Če želite izdelati lasten venec, prinesite s seboj potrebni material: obroč, zelenje, tanko žico, pentlje, štiri sveče.

VABILO NA USTVARJALNICO

ČRNOMELJ - ZIK - Knjižnica Črnomelj vabi v soboto, 28. novembra, ob 10. uri v prostore knjižnice na ustvarjalnico. Obiskovalci bodo lahko izdelali adventni venček. S seboj je treba prinesiti razne pisane trakove, okraske, štiri sveče in škarje za obrezovanje sadja. Ostali material bo mogoče dobiti v knjižnici.

MOTNJE NA TV

TREBNJE - V četrtek je Mobil na občinsko stavbo montiral nekakšno anteno ali oddajnik in od takrat imamo občani Trebnjega in okolice motnje pri gledanju televizije, predvsem tisti, ki so vezani na oddajnik na Krimu. Na televizijskem ekranu se ne glede na program pojavljajo svetle črte, včasih se zasliši celo zvok mobitela. Marija Hribar je poklicala na Telekom in želela pojasniti, tam pa so ji dejali, da so vse uredili po zakonih, krivi pa smo mi, ker nimamo ozemljenih anten. Nad Telekomom smo razočarani.

NACE BUKOVEC
Trebnje

OBISK GASILSKE ZVEZE SLOVENIJE

ŠTREKLJEVEC - Na Martinovo soboto je gasilce s Štrekljeveca obiskala dvajsetčlanska delegacija Gasilske zveze Slovenije (GZS) pod vodstvom poveljnika Matjaža Klariča in člana sveta mednarodne gasilske organizacije Maska Lešnika. Po ogledu društvenih objektov so pričeli z delovno sejo. Najprej je potekala analiza minule tekmovalne sezone, za katero je prevladovalo mnenje, da so bili doseženi rezultati v pokalni ligi vrhunski. Poveljnik Klarič je v imenu vse prisotnih čestital tekmovalni desetini PGD Štrekljevec ob zmagi v skupnem seštevku točk za pokal GZS. Iste čestitke so v ženski konkurenci veljale desetini PGD Hajdoše. Na seji so predstavili tudi smernice za prihodnjo tekmovalno sezono, eni izmed organizatorjev pokalnih tekmovanj bodo tudi štrekljevski gasilci. Poveljnik PGD Štrekljevec Anton Malnarič se je ob koncu vsem zahvalil za obisk in sodelovanje.

J. M.

NERESNIČNA IZJAVA

Vodstvo Gimnazije Novo mesto opozarja na netočne izjave g. Francija Koncilija v petkovi predvolivni predstavitvi na Vašem kanalu, v katerih je predstavil Mestno občino Novo mesto kot največjega sponzorja pri obnovi oz. opremljanju novomeške gimnazije. Te trditve ne držijo, saj je znatno večja sredstva za šolo prispevala Krka, tovarna zdravil, d.d.. S tem sicer ne želimo zanikati pomembne vloge, ki jo je pri zbiranju sredstev za opremo imela Mestna občina Novo mesto oz. občinski svet, res pa je, da je največji sponzor pri obnovi in opremljanju novomeške gimnazije bila Krka, tovarna zdravil, d.d.

HELENA ZALOKAR
ravnateljica

RAZSTAVA V TOVARNI ZDRAVIL KRKA

NOVO MESTO - Že nekaj let je sponzor glasbenega vrta Ringa Raja tovarna zdravil Krka, ki nam je omogočila nakup dragih instrumentov in igrač. V zahvalo za sodelovanje smo letos pripravili razstavo otroških risbic in drugih likovnih izdelkov iz naravnega materiala. Naš vrtec se je predstavil s plakati, na katerih smo prikazali naše glasbene dejavnosti, zloženske in glasbila iz naravnega in drugega materiala. Za sodelovanje pri izvedbi razstave se zahvalujemo gospoda Bojki Kmet in Darji Colarič.

ANGELCA MURKO

ODPRLI JAVNI ZAVOD BOGENŠPERK

ŠMARTNO PRI LITJI - V okviru praznovanja krajevne praznika in zaključku tridnevnega martinovanja so v centru Šmartna slovesno odprli prostore Javnega zavoda Bogenšperk in Turistično-informativnega centra, za katerega bo delo opravljal javni zavod. Zavod bo skrbel za celotno podobo gradu Bogenšperk, varovanje kulturne dediščine v litijski občini in za promocijo turizma. Vse zbrane so pozdravili predsednik sveta zavoda Simon Pikovnik, poslanec v Državnem zboru RS Franci Rokavec, ki je v svojem govoru poudaril pomen odprtja zavoda in centra, nove prostore pa je odprl predsednik Državnega zbora RS in slavnostni gost Janez Podobnik. "Javni zavod Bogenšperk bo postal žarišče, v katerem se bodo odvijale dejavnosti na področju turizma, informacijskih zadev in kulture. S tem pa bo kraj samo pridobil," je dejal. V kulturnem programu so nastopili: Litijška godba na pihala, kvartet Šmartin in narodne noše iz folklorne skupine Javorje.

K. ŠUŠTERŠIČ

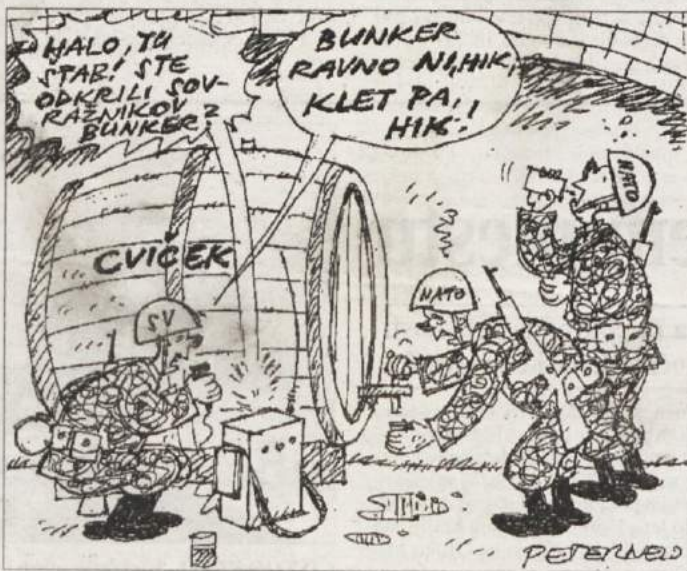
PETROV VRTEC NA OTOČCU - V župniji Šentpeter - Otočec smo v nedeljo, 15. novembra, na zahvalno nedeljo odprli prvi krščanski vrtec na Dolenjskem, ki se bo imenoval Petrov vrtec. Gostili smo tudi ljubljanskega nadškofa in metropolita Franca Rodeta, ki je Petrov vrtec blagoslovil. V bogatem kulturnem programu so sodelovali tamkajšnji otroci z recitacijami in župnijski otroški zborček pod vodstvom Bernarde Vrtačič. Zbrana sta nagovorila novomeški župan Franci Koncilija in predsednik KS Otočec Andrej Blažič. Zasluge za ustanovitev vrta ima domači župnik Blaž Gregor, ki se je ob odprtju zahvalil vsem donatorjem za pomoč pri gradnji. Petrov vrtec bo sprejel okrog 45 otrok od prvega leta starosti do vstopa v vrtec. Za malčke pa bo odprl svoja vrata po novem letu. (Foto: Helena Murgelj)

KRUH JE RAZREZAL ŽUPAN - Za krajane zaselka Travnj Dol v uršenski krajevni skupnosti je bil v petek praznik. Odprli so zanje tako pomembno pridobitev, to je asfaltirano cesto v vas. Ob tej priložnosti je za pogostitev spekla velik hlebec kruha krajanka Berta Hrovat, razrezati pa ga je moral novomeški župan Franci Koncilija. (Foto: J. Domiž)

KRESLIN IN BELTIŃŠKA BANDA NAVDUŠILA - Na povabilo Festivala Novo mesto je v četrtek, 12. novembra, v Kulturnem centru Janeza Trdine gostoval priljubljeni glasbenik Vlado Kreslin z Beltinško bando Polna dvorana navdušenih obiskovalcev, ki so z gosti z veseljem tudi zapeli kakšno prekmursko ljudsko, je dokaz, da se dostikrat na pol prazno dvorano le da napolniti, pomembno je pač, kdo je gost. Vlado Kreslin na koncertu sicer ni predstavil novega albuma z naslovom Muzika, pač pa je s svojimi muzikanti, med katerimi sta tudi njegova mama in oče, odpel veliko svojih starih uspešnic. (Foto: L. Murn)

Romi več vredni kot Slovenci?

Kdo je od koga pozabljen, je trebanjski občini največji dokaz zaprtje več šol, na primer na Čatežu. Tamkajšnji starši morajo svoje otroke pošiljati v Trebnje že v vrtec in malo šolo, namesto da bi nekaj učiteljev hodilo poučevati otroke tja. Te družine so zdravstveno, čustveno in materialno ogrožene, nad čemer se nihče ne zamisli. Mnogi morajo svoje otroke zbužati že ob štirih jutraj, ker so tako oddaljeni od avtobusa. Torej so drugo, če ne tretje-razredni državljanji, ki pa morajo ravno tako plačevati vse dajatve! Kar imajo, so si morali ustvariti z veliko truda. Mnogi živijo bolj ponižani kot Romi, saj nimajo časa, da bi šli prosjati. Žene se morajo zaščititi pred nosečnostjo, če hočejo uživati v spolnosti, ker se ne upajo rojevati otrok. Vpra-

šajmo se, koliko časa bomo še Slovenci?

Nihče, razen Romov samih, ni kriv, da živijo v takih razmerah. Znajo tudi tuje jezike (romščina je za nas tuj jezik), potovanja iz kraja v kraj so izobrazba, ki je marsikateri Slovenec nima. Romi dobijo za svoje otroke več dajatev kot druge družine, kar vedo vsi pametni ljudje. Sedem otrok pomeni sedem otroških dodatkov, ki jih je treba javno objaviti s številkami, da bodo vsi vedeli, da so Romi mnogo več vredni kot delavni in pošteni Slovenci. Ogromna je razlika v socialnih dajatvah. Želim, da bi tudi na vasi pogledali v revne družine in jim pomagali, čeprav se sramujemo svoje revščine in je ne priznamo.

A. S.
Trebnje

Majhna zastopanost žensk v politiki

Slovensko ekološko gibanje predstavilo mednarodni projekt graditve enakopravnega odnosa med ženskami in moškimi - Cilj: doseči vsaj 30 odst. zastopanost žensk, sedaj je le 7 odst.

LJUBLJANA - Slovensko ekološko gibanje je pred kratkim predstavilo mednarodni projekt graditve enakopravnega odnosa med ženskami in moškimi, ki ga podpira Evropska komisija, z izobraževalnimi programi pa tudi druge organizacije v Evropi, kot sta Britanski svet in Phare.

"Project Parity" je neprofitna, nestranska in nevladna organizacija, ki jo podpira Evropska komisija. Organizirajo seminarje in delavnice za potencialne voditeljice na vseh ravneh življenja, na začetku novembra pa so pod vodstvom ustanoviteljice Lesley Abdela organizirali takšen seminar tudi v Ljubljani. Med cilji, ki so si jih zastavili pri "Project Parity" je, da bi v nacionalnih parlamentih in lokalnih svetih srednjeevropskih držav dosegli vsaj 30 odst. zastopanost žensk. Enak cilj velja tudi pri zastopanosti žensk med županji v teh državah. Tretjinska zastopanost pomeni

namreč kritično mejo, ko že lahko postopoma govorimo o približevanju h kulturi enakosti v političnem življenju. Ta projekt je še posebej pomemben za Slovenijo. V 50. državah Evrope dosega povprečni delež žensk v nacionalnih parlamentih 13,2 odst., pri nas pa zaostajamo skoraj za polovico, žensk je v parlamentu le za dobrih 7 odst., medtem ko se v skandinavskih državah zastopanost žensk v nacionalnih parlamentih približuje 50 odst.

Po izkušnjah strokovnjakov "Project Parity" pomeni partnerstvo med moškimi in ženskami na vseh ravneh političnega odločanja večjo

možnost za ustvarjanje stabilne in napredne demokratične družbe. Tudi rezultati javnomnenjskih raziskav kažejo, da bi ljudje volili ženske kandidatke in da ne nasprotujejo ženskam v politiki.

J. D.

3. MEDOBČINSKA REVIJA

DOBREPOLJE - Zveza kulturnih društev občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica vabi v soboto, 28. novembra, ob 19. uri v Jakličev dom na 3. medobčinsko revijo manjših vokalnih skupin. Nastopilo bo šest skupin, revijo pa bo strokovno spremljal Igor Teršar.

OTROŠKE PRSTNE IGRE

METLIKA - Prstne igre so prva pripovedna, pesniška in gledališka oblika, s katero se srečamo že v najnežnejši mladosti. Igor Cvetko jih je zbral v knjigi Slovenske otroške prstne igre in z njegovo pomočjo ter s pomočjo Jelene Šitar, avtorice dodatka v omenjeni knjigi (o prstni igri kot lutkovnem gledališču) bodo otroci v sredo, 2. decembra, ob 18. uri v Ljudski knjižnici Metlika izvedli miniaturne lutkovne predstave s prstki in tako igraje spoznali najmanjšo in morda najstarejšo obliko gledališča.

IMV in Revoz ob Renaultovi stoletnici

Iz življenja in tehnike

NOVO MESTO - Oktobrska številka mesečne revije za poljudno znanost Življenje in tehnika, ki jo izdaja Tehniška založba Slovenije, objavlja zanimiv daljši sestavek Moč idej že sto let, ki ga je napisal Sašo Avsec.

Avtor razmišlja, kako je bilo dolenjski okrožje po drugi svetovni vojni gospodarsko nerazvito in opustošeno. Predstavi nam rojstvo novomeške podjetja Agroservis za vzdrževanje in popravila kmetijskih strojev ter začetek montaže osebnih vozil nemške znamke DKW, ki so jih sestavljali po pogodbi s podjetjem Auto-Union (današnji Audi). V septembru 1955 je 34 delavcev postavilo temelje podjetij Agroservis in Motomontaža, skupina mladih inženirjev pod vodstvom prizadega strokovnjaka Martina Severja pa se je lotila sestavljanja lastnega dostavnega vozila. Februarja 1959 sta se podjetji združili in preimenovali v Industrijo motornih vozil. Že leta 1960 je v IMV stekla proizvodnja dostavnih vozil, ki so jih leta 1962 začeli tudi izvažati na trg Zahodne Evrope.

Dvotaktni motor so leta 1967 zamenjali z angleškim štiriatktnim s prostornino 1600 cm³ podjetja BLMC. Iz Novega mesta so prihajali zdaj na trg avtomobili mini in austin. Gospodarske težave in takratna jugoslovanska zakonodaja so prekinile sodelovanje z Angleži, IMV pa je v jeseni 1972 prevzel sestavljanje Renaultovih avtomobilov od Litostruja. Leta 1973 so začeli izdelovati znameniti model R4, hkrati pa so izvažali iz Novega mesta v Renaultove tovarne pri nas izdelane dele za R4, R12 in R16. Sodelovanje z Renaultom je Novega mesto omogočilo tudi izredno dobro prodajo prikolic znamke Adria, s katerimi je IMV zaslovel na zahodnem evropskem trgu.

Leta 1988 so se Francozi odločili za proizvodnjo vozila R5, 1. januarja 1989 pa je v Novega mestu začelo podjetje Revoz. Projektu R5 je sledilo novo vozilo: clio. Renault ga je razvil za devetdeseta leta, proizvodnja clia pa je stekla v Novega mestu. Odločilna za tako potezo tujih investitorjev je bila predvsem kvaliteta dela naših delavcev. Bila pa je hkrati, kot trdi Sašo Avsec, visoko priznanje in potrditev zaupanja, hkrati pa tudi kopica trdega garanja za prenovo tovarne v Novega mestu.

Avtor nato predstavi vse prednosti novega avtomobila clio II, ki od letošnjega maja osvaja kupca po vsej Evropi. Tako je Revoz postal edino slovensko podjetje za proizvodnjo in komercializacijo osebnih avtomobilov v Sloveniji.

Tg

Jože Jurančič (1902 -1998)

Sredi novembra letos je v 97. letu starosti umrl Maistrov borec, učitelj in osnovnošolski upravitelj, sestavljalce čitank za osnovno šolo, partizan in komisar Rabske brigade, organizator šolstva med vojno in v povojnem času, politik in spomeničar ter dobitnik Žagarjeve nagrade Jože Jurančič. Rodil se je 1902. leta v Drbetincih. Kot dijak mariborskega učiteljskega se je, star 16 let, pridružil Maistrovemu borcu za socialne ideje Ivana Cankarja, pod vplivom oktobrske revolucije pa za tekste marksističnih teoretikov. Prvega maja 1925 ga je v partijo sprejel Prežihov Voranc.

Pobude za iskanje novih zamisli in poti v vzgoji in izobraževanju je dobil zlasti v knjigi Problemi vzgoje najširših plasti našega naroda avtorja dr. Franc Žgeca. V pedagoški praksi je uveljavljal tako imenovano delovno šolo. Viden je postal tudi kot pedagoški pisec, zlasti o težkih socialnih razmerah šoloobveznih otrok v gospodarsko nesposodnih kmečkih okoljih. Leta 1937 je npr. v Ljubljanskem zvonu objavil v rubriki Socialni obzorik kar štiri take prispevke.

Preden je bil leta 1936 skupaj z ženo Leopoldino (tudi učiteljica) kazensko premeščen na Telče pri Trzinu na Dolenjskem, je učiteljeval v Markovcih pri Ptuj, Slovenj Gradcu, na Remšniku in spet v Markovcih. Na Telčah je dosegel prav nasprotno, kot je pričakovala šolska oblast. Učenci so radi prihajali k pouku (tudi 80 jih je bilo v oddelku), saj je bila palica zamenjana z delom, starši otrok in drugi krajanji pa so sprejeli njegove predloge za razvoj šole in kraja. Tudi 100 staršev je prišlo na roditeljski sestanek. "Krajevni šolski odbor nabavlja šolske potrebščine za vse otroke", piše v telški šolski kroniki tistega časa. Jože Jurančič je postal v kra-

ju tako močan vzgojitelj, učitelj in prosvetitelj, da mu Prežihov Voranc, ki se je 1940. leta odšel spet srečal s tem naprednjakom, pravi v potopisu od Mokronoga do Pijane gore kar telški "bog". V začetku leta 1942 je bil z družino premeščen na šolo v Šmarjeti pri Novega mestu. Zaradi aktivnosti v OF so ga že aprila aretirali. Okusil je novomeške in ljubljanske zapore ter trpljenje in stradanje na Rabu. Ženo pa so Italijani obsodili na smrt in jo ustrelili. Tako so bili štirje otroci prepušteni sami sebi.

Z Raba se je po kapitulaciji Italije vrnil kot komisar Rabske brigade. Nato je organiziral šolstvo na osvobojenem ozemlju, bil politični komisar na Štajerskem, 5. maja 1945 pa je pristvoval ustanovitvi prve slovenske vlade v Ajdovščini.

Nato se je kot pomočnik ministra za prosveto ukvarjal s pospeševanjem šolstva in kasneje z organizacijo združništva po novem. Toda zgodilo se je nepričakovano in nezasišeno dejanje. Informbirojevske razmere so ga za dve leti in pol pahnil v preiskovalni zapor, ki ga je prebil v samici, ter mu dodelile še leto zopora v Bileci in leto Golega otoka. Po vrnitvi iz teh neznosnih mučenj duha in telesa je bil do upokojitve prodajalec gradbenega materiala in tajnik na dveh šolah v Ljubljani.

Izrčen intervju z njim je objavljen v 39 - 40 številki Nove revije 1985.

Leta 1972 je prejel Žagarjevo nagrado, takrat najpomembnejše republiško priznanje za delo na vzgojno-izobraževalnem področju. Ta nagrada in spomenica 1941 pa sta dokaz, da se je Jože Jurančič skladno s svojim poklicnim, političnim in življenjskim prepričanjem dostojno potrdil kot šolnik širokega profila ter kot borec za svobodo, človekove pravice in človeško dostojanstvo.

JOŽE ŠKUFCJA

Francu Jevnikarju v spomin

Ob nedavnem 80. rojstnem dnevu Franca Jevnikarja smo ga na predvečer osebnega praznika obiskali pevci DU Trebnje, kjer je prepeval tudi on, ter župan Alojzij Metelko, ki mu je izrekel še posebno priznanje. Še preden je bil zapis o tem srečanju objavljen, je slavljenec nepričakovano umrl, to slavnje pa je postalo hkrati tudi nekrolog.

Rodil se je leta 1918 v Lukovku na veliki hriboviti kmetiji. Za tiste čase je bilo razumljivo, da so morali vsi otroci samo delati. Razen dveh najmlajših nihče od 12 otrok ni imel možnosti šolanja. "O tem, kaj se dogajalo v tako številni družini, bi lahko napisal knjigo," je dejal in poudaril, da so živeli skromno in složno. Pogosto so se po najtežjih delih zadovoljno posedli v mraku po travi pred hišo in zapeli. Čas je tekel, drug za drugim so zapuščali dom. France je leta 1939 prvič zapustil dom za dlje časa, ko je odšel k vojakom. S prijatelji iz vojske se je še srečeval in obujal spomine, na primer z Lojzeto Strmcem iz Breze in Ludvikom Bizjakom iz Mrzle Luže. Na pragu 2. svetovne vojne ni bil deležen niti trohice tega, kar ima današnja mladina. Kot zaveden Slovenec je ubral pot sodelavca NOB. Po vojni se mu je nabralo nekaj zdravstvenih težav in nadlog, toda treba je bilo živeti naprej. Sprejel je službo tajnika KLO v Lukovku. Oženil se je na srednje

ZADNJE PRIZNANJE - Franca Jevnikarja je ob 80-letnici obiskal tudi trebanjski župan Lojze Metelko in mu izročil priložnostno darilo.

veliko urejeno kmetijo. Povedal je, da sta z ženo garala kot črna živina. Rodili so se jima trije sinovi, ki sta jih šolala in vzgojila v poštene državljane.

O vojni je še povedal, da ni bil nikoli pristaš popularizacije ali hvalisanja, priznal pa je, da so ga razne funkcije ovirale za gospodarskem napredku doma. Delal je v zadrugi, na sodišču, v občinski skupščini, sodeloval pri rojevanju zdravstvenega in starostnega zavarovanja kmetov itd. Zelzel je kaj storiti za kmečkega človeka. Posebno poglavje v njegovem delu so prizadevanja za izboljšanje življenjskih razmer v vasi. Ni bilo elektrike, vodovoda, sodobne poti, telefona. "Vse to smo postopoma uredili z združnimi močmi, seveda ne brez težav," je povedal. Bil je pobudnik in vodja vseh takšnih akcij, seveda pa je bil ob tem deležen ne le pohval, temveč tudi očitkov in kritike.

Ob srečanju je France povedal, da ga je natanko pred 30 leti za njegov 50. rojstni dan obiskal sedanji urednik Dolenjskega lista Marjan Legan, takrat še novinar iz Trebnje, in o njem med drugim napisal, da ne pozna kmeta, ki bi zmoget ali hotel toliko storiti kot on, in to vsem brezplačno. To o njegovem liku veliko pove. Zdajšnja generacija tega ne pozna in ga, kot je dejal, močno boli, ko od mladih včasih ni deležen niti preprostega pozdrava. Toda mladi sovaščani so ga lani prijetno presenetili s priznanjem v obliki velike stenске ure, na katero so napisali: "Na svetu lepše ni vasi, kot je ta, kjer živimo mi! Največ zaslug za to, pa imaš, France, ti!". Te lepe besede so mu veliko pomenile.

R. MAJER

Pozabljeni ali odrinjeni?

Zaselek Vrhi je pristal v drugi krajevni skupnosti in tudi v drugi občini - Trebanjci so jih pozabili

Ob zadnjih lokalnih volitvah sem razmišljala, kako smo čisto pozabljeni v nanovo dodeljeni nam občini Trebnje. Edini, ki ve, da smo sedaj tudi mi njegovi potencialni volilci, je bil g. Kastelic. Skupaj s tulipančki se je predstavil tudi na pozabljeni strani vasi Mali Cirknjak pri Sentjanžu. Zaselek se imenuje Vrhi, po dolensko pa rečemo Vrhe.

Pred zadnjim kupčkanjem, ki mu pravimo tudi lokalna samouprava, so se zbirali podpisi, ali smo za novo občino Sentrupert. Seveda smo bili za to, a z novo občino ni bilo nič. Šli smo na referendum in od takrat naprej spada naša vas (prej občina Sevnica) v občino Trebnje. Naša pošta je Sentjanž, zato od tam dobivamo vabila na prireditve in vsak dan so prihajale tudi reklame za kandidate iz Sevnice. Ko sem prišla na volišče, so mi bili kandidati popolnoma neznani razen enega, seveda. Spraševala sem se, ali so stranke na tej strani tako varčne, da niso imele nobene reklame, ali pa jim sploh ni mar za naše glavo.

Vsako leto dobimo tudi iz bivše KS Sentjanž njihov časopis. Letos sem ga z žalostjo prebrala, ko sem videla, koliko so postorili po vsej KS. Če bi bili še pri njih, bi bili že prav gotovo na vrsti za tisti kilometer asfalta in za pomoč pri ureditvi vodovoda. Žal smo v novi KS in zopet zadnji v vrsti. Včasih že kaj poprosimo in positarimo,

a meni je vedno neprijetno. V mislih se opravičujem: "Oprostite, saj nisem kriva, da smo sedaj na vaši grbi!"

JULIJANA RUGELJ
Mali Cirknjak

PRENOVLJENA CESTA

TREBNJE - Med ceste, ki bi si že zdavnaj zaslužila temejito prenovu, sodi gotovo zelo prometna cesta Trebnje - Mirna. Posodabljajo jo že šesto leto in ravno pred snegom jim jo je uspelo dokončati. Utrditi bo treba še bankine. Najprej so obnovili odsek pred Mirno, lani kilometer ceste pri Gomili, te dni pa so delavci Cestnega podjetja Novo mesto hoteli z asfaltiranjem 1,3 kilometra cestnega odseka pri Dolu pri Trebnjem. Cesto so razširili, na novo asfaltirali, z delno spremembo trase pa so odpravili tudi največji ovinek na tem odseku.

"MOŽ MOJE ŽENE"

GRADAC - Ljudska knjižnica Metlika in KUD Oton Župančič iz Gradca vabita v soboto, 28. novembra, ob 19. uri v gradski kulturni dom na ogled gledališke predstave. S komedijo Mira Gavrana Mož moje žene se bosta predstavila igralca Izток Valič in Ivo Ban. Vstopni- na je 700 tolarjev.

KNJIŽNIČNA GRAŠČINA - Gradnja prizidka Knjižnice Mirana Jarca v Novega mestu lepo napreduje in vse kaže, da se bo prihodnje leto v novi stavbi in v prenovljenih prostorih le začelo novo obdobje naše pokrajinske knjižnice, na kar uporabniki in delavci v knjižnici že (pre) dolgo čakajo. Prizidek ima zdaj že prepoznavno obliko z elementi grajske arhitekture, ki jih njegov avtor arhitekt Marko Mušič rad uporablja pri snovanju svojih novomeških projektov. (Foto: M. Markelj)

KRITIČNO O MEDIJH - Vsi predstavniki učencev osnovnih šol novomeške regije so ugotavljali, da mladi preveč gledajo televizijo, še posebej pa nanje slabo vpliva vse preveč nasilja, ki ga prikazuje. Predlagali so več otroških in mladinskih oddaj, ki pa bi jih želeli tudi soustvarjati. (Foto: J. D.)

Jože Kolenc

Krvodajalstvo iz roda v rod

Jože Kolenc je kri daroval že 70-krat

ŠKOCJAN - V Sloveniji letos mineva 45 let, odkar je organizacijo krvodajalstva prevzel Rdeči križ Slovenije. V tem času je kri darovalo več kot 3 milijone 800 tisoč krvodajalcev, med njimi so nekateri, ki so kri darovali več kot 50-krat. Jože Kolenc iz Zaloga pri Škocjanu je eden tistih. Minuli torek je prejel priznanje za 70-krat darovano kri.

Prvič je šel na odvzem krvi v novomeško bolnišnico leta 1963, ko je bil star 18 let. "Kar nekajkrat sem se peljal na odvzem tudi s kolesom," se spominja Jože. Ko je bil mlajši, je kri daroval tudi po 4-krat na leto, sedaj pa gre na odvzem bolj poredko. Sicer pa pravi, da se po odvzemu počuti veliko bolje, spominja se tudi, da mu je v mladosti pogosto tekla kri iz nosa, odkar pa se je pridružil krvodajalcem, se mu to ne dogaja več.

"Na odvzem krvi se odpravim, ko sem prost, da ne bremnim drugih," pove Jože, ki že skoraj 20-let dela pri Varnosti, predtem pa je delal v IMV-ju. Pravi, da je krvodajalec iz solidarnosti, saj se zaveda, kako pomembna je kri za tistega, ki jo potrebuje, kljub temu pa bi po njegovem mnenju država krvodajalcem lahko priznala več popusta pri prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju, kot ga. Pri Kolencovih v Zalogu pri Škocjanu gre krvodajalstvo iz roda v rod, že nekaj časa je krvodajalec tudi Jožetov sin.

J. D.

Otroci odraščajo pred televizorjem

Otroški parlament o mladih in medijih

NOVO MESTO - Otroški parlament, ki že nekaj let potekajo pod okriljem Društva prijateljev mladine, so že ustaljena oblika izražanja kritičnega odnosa učencev do vprašanj, ki jih zadevajo. Temo letošnjega parlamenta so predlagali udeleženci osmega nacionalnega otroškega parlamenta lani, in sicer Mladi in mediji. Na to temo so se minuli četrtek na osnovni šoli Center v Novega mestu pogovarjali tudi predstavniki učencev osnovnih šol novomeškega območja.

Vsi so ugotavljali, da učenci prekomerno gledajo televizijo, saj nekateri pred televizorjem preživijo tudi po 7 ur na dan, okrog uro in pol pa pri računalniku. Učenci šmarješke osnovne šole so iz ankete ugotovili, da 62 odst. učencev preživijo prosti čas pred televizorjem, nekateri učenci pa pišejo naloge kar med reklamami. Vsi so tudi opozorili, da je na televiziji preveč nasilja in da starši pogosto nimajo nadzora nad tem, kaj otroci gledajo. Nasprotno, celo veseli so, da se jim ni treba posvečati. Učence moti tudi preveč reklam, radi jih pogledajo in jim prisluhnejo le, če so hudomušne. Po drugi strani pa pogrešajo več otroških in mladinskih oddaj ter dokumentarnih filmov. Na smihelski šoli, kjer imajo že eno leto tudi svoj radio Šmihlec, so učencem predlagali, da bi v družini en dan preživeli brez gledanja televizije.

Medtem ko je televizija povsem okupirala današnjo mladež, pa je med njimi vse manj tistih, ki še nežejo po knjigi. Zelo malo berejo tudi časopise in revije, če pa je jih, potem so to predvsem sestavki s tračasto vsebino. Zanimiv je tudi odgovor bršljskih osnovnošolcev na vprašanje, kateri medij bi izbrali, če bi lahko izbrali samo enega, večina bi jih namreč izbrala računalnik.

J. D.

ANTON IN NJEGOVA PRAVICA

Iz hotelske sobe št. 107 vodi boj s sodno oblastjo

Anton Rubin, 60 letni upokojenec iz Kočevja, je že več kot štirideset dni začasni stanovalec hotela Valentin v mestu ob Rinži. Šestega oktobra je bil po sklepu okrajnega sodišča v Kočevju deložiran iz trisobnega stanovanja, ki mu ga je občina Kočevje dodelila ob koncu leta 1965. Anton je nekaj manj kot trideset let delal v Gotenici, po zamenjavi oblasti 1991 pa so ga v 52. letu upokojili. Kot nekdanji vodja gradbene skupine, ki je v Gotenici delal pomembne strateške objekte za potrebe takratne oblasti, se zdaj iz časovnega bivališča hotelske sobe št. 107 "bojuje" proti, kot pravi, "nezakonitemu ravnanju sodne oblasti". V Gotenico je s podpisano izjavo o desetletni molčečnosti prišel 1962 iz gradbenega podjetja Megrad Ljubljana. Staro delovno mesto z normalnim delovnim časom je tako zamenjal za dvanaesturno delo na dan; največ na vrtnanju številnih tunelov, ki se prepletajo pod Goteniškim Snežnikom.

Anton pripoveduje: "Nasploh so bila takrat v Gotenici čudna pravila. Med delom smo držali jezike za zobmi, saj nismo smeli niti vprašati, za koga gradimo tunele in bunkerje, kajti ves čas so nam za hrbtom stali miličniki in varnostniki. Jaz sem vodil gradbeno skupino, ki je z vso vno delala tudi največji tunel, ki je bil po odprtju pokazan javnosti, druga dva pa so zamolčali in ga še skrivajo." V Gotenici so delali civilisti, saj od leta 1962 naprej ni bilo več kaznjencev. Anton je eden rekih, ki je ostal v Gotenici skoraj tri desetletja. Ko so ga upokojili, stikov z nekdanjo službo ni pretrgal tudi zaradi stanovanja, ki ga je hotel odkupiti, čeprav sploh ni vedel, kdo je lastnik. Vodstvo Vadbno-oskrbnega centra (VOC) policije v Gotenici - tako se imenuje nekdanja Mačkova utrdba od leta 1991 - ga je "tolažilo", naj počaka, saj niso vedeli, kdaj bodo razdelili premoženje. Ko je nekdanjega direktorja zamenjal novi, Rubin pa je - kot se sklicuje - zaradi nevednosti

Anton Rubin

zamudil vložiti prošnjo za odkup stanovanja, ga je 12. novembra 1996 poklical, da bi podpisal novo najemno pogodbo, in sicer za stanovanje, ki je prej merilo 54,63 kvadratnih metrov, po novem pa 56,78 kvadratnih metrov(!).

"Direktorju Milanu Ovniču sem odklonil podpis, tudi zaradi tega, ker mi lastnik stanovanja, to je MNZ, v pogodbi ne dovoli, da bi vanj pripeljal drugo žensko, saj sam ne morem živeti, pred tremi leti me je namreč žena zapustila. Od takrat stanarine nisem več plačeval, vse druge stroške pa sem redno poravnal." Pritožuje se nad ravnanjem sodnice okrajnega sodišča v Kočevju Ladislave Lunder, češ da ga prej ni poklicala(!), redno pa mu je pošiljala odločbe, mu ne dovoli pristopa v skladišče za osebne stvari, prej pa ga ni obvestila o deložaciji.

"Rubin pri deložaciji ni bil pripravljen sodelovati, čeprav je bil o tem pravočasno obveščen. Sicer pa niti upnik niti dolžnik nista predlagala odloga izvršbe deložacije, kar bi po zakonu lahko", je povedala sodnica Lunderova. Rubin je bil 4. februarja lani od sodišča opozorjen, da se lahko začne postopek za izselitev stanovanja. Predtem se namreč dvakrat ni odzval vabilu, naj podpiše novo najemno pogodbo, kar po zakonu pomeni, "da ga nezakonito zaseda in se lahko skladno s stanovanjskim zakonom prične postopek za izselitev". Lastnik stanovanja in sodna oblast sta torej svoje hitro dosegli. Pri oktobrski pokojnini so mu brez predhodnega obvestila odtrgali 37.000 tolarjev. Boji se, da to ni edini račun, ki ga bo moral v prihodnje plačati.

MILAN GLAVONJIČ

ALTERNATIVNA MEDICINA

Kiropraktik z "zlatimi rokami"

"V klasični medicini se lokomotorni sistem zdravi na dva načina: z zdravili ali s kirurškim posegom. A obstaja še ena smer zdravljenja - z manualno terapijo, kiropraktiko," pravi dr. Drago Smiljanič, znani terapevt, doktor kiropraktike in bioenergetik, ki je s svojimi "zlatimi rokami", kakor jih imenujejo njegovi bolniki, in s svojo močjo pomagal že več desetletjem.

Veščin kiropraktike in akupunkture se je naučil v Sri Lanki, kjer je bil osebni bioterapevt predsednice Sirimavo Bandaranaike, in na Kitajskem. Je zagovornik alternativnega zdravljenja, ki skuša prodreti do vzroka in zdraviti na naraven način.

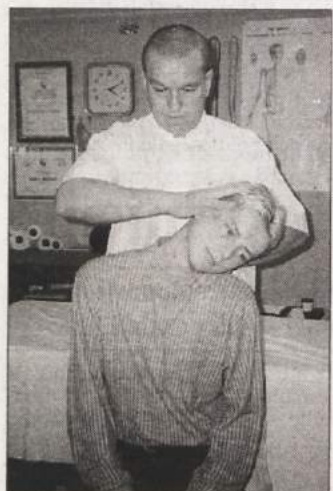
Že knjiga z zahvalami in številna pisma, ki prihajajo k dr. Smiljaniču z vseh koncev sveta, odkrivajo številne človeške usode, ki jih je z bioenergijo in kiropraktiko speljal na lepša pota. Zgodbe, ki včasih spominjajo na čudeže: invalidi, ki so shodili, ozdravljeni rakavi bolniki, pozdravljena božjast, plešavost, neplodnost, glavoboli, mravljinčenje...

Po rodu je sicer Rečan, a v Sloveniji živi dve desetletji in pol. Zadnji dve leti sta si z ženo dom in ordinacijo uredila v Šmarjeti, k njemu pa prihajajo ljudje iz cele države in tudi iz tujine, ljudje vseh starosti in poklicev.

Že stara znanost

"Čeprav imamo kiropraktiko za sorazmerno mlado znanost o zdravju, ni tako, saj njene korenine segajo več tisočletij nazaj. Sama beseda kiropraktika izvira iz grščine in pomeni delati z rokami. Lahko rečem, da je kiropraktika znanost o zdravju v nasprotju s

sodobno medicino zahoda, ki je večinoma znanost o bolezni in zdravljenju. Ker je kiropraktika naravno zdravljenje, namerno ne uporablja zdravil, niti kirurških posegov, ker lahko zdravilo le ublaži bolečino, največkrat pa ne vpliva na vzrok nastanka le-te. Kirurški poseg je lahko zelo nujen

KIROPRAKTIKA ZA BOLJŠE POČUTJE - Kiropraktika je naravna terapija, pri kateri s pomočjo rok v telesu ponovno vzpostavimo harmonično ravnotežje.

za odstranitev obolelega organa, ne more pa razložiti, zakaj je ta organ prenehal delovati, zato kiropraktično zdravljenje ne opreka zdravilom in kirurgiji, ker so lahko nujno potrebni," pravi dr. Smiljanič in dodaja, da je smoter kiropraktike odpravljanje mehanske vzroke, ki so porušili žilno, živčno in sklepno ravnotežje ter tako izzvali funkcionalne motnje. Gre

torej za naravno terapijo, pri kateri s pomočjo rok v telesu ponovno vzpostavi harmonično ravnovesje.

Tako Dr. Smiljanič najprej s polaganjem rok ugotovi, kje ima človek največ blokad in kje so najbolj ranljiva mesta. Bolečine skuša najprej odpraviti z akupunkturo, bioenergijo in čiščenjem aure ter s tem vzpostaviti ravnovesje telesa. "S poravnavanjem vretenc v naravno oziroma pravilno lego zmanjšamo pritisk na hrbtenične živce in s tem odpravimo bolečine. S tem vplivamo tudi na živčni sistem in sprostim dotok življenjske energije. Ko kiropraktik vpliva na živčni sistem, ki preko možganov - le-ti nadzirajo vse dele našega telesa - sproži samozdravitev telesa kot celote," pravi dr. Smiljanič.

Dr. Smiljanič se je veččin kiropraktike in akupunkture naučil, a za bioenergijo je že v mladosti spoznal, da mu je prirojena. Prvič jo je preizkusil na nepokretni sosedu, ki je očitno tudi z njegovo pomočjo shodila. "Vsak človek ima svojo lastno bioenergijo, zato vsakemu najprej izmerim, kolikšen je njegov energetski potencial. A človek je tudi edino živo bitje, ki lahko samo aktivira svojo bioenergijo. Z vajo in meditacijo na primer," pravi. Prav zato je zdrav način življenja velikega pomena.

Zato vsak prosti trenutek izkoristi za polnjenje moči v naravi - družbo mu dela njegov pes - za zdravo prehranjevanje, pri katerem je najpomembnejša zmernost (sam v primerjavi z nekaterimi alternativnimi medicinci ni vegetarijanec), kajti "če se v nas poruši ravnovesje energije, nastopijo blokade in te nas naredijo bolne. V sebi moramo poiskati ravnovesje in misliti pozitivno".

Dr. Drago Smiljanič je prepričan, da sonce sije vsem enako. Vsi imamo enake možnosti za zdravljenje, a tega ne moremo dobiti na recept, zanj se moramo sami potruditi. Na primer s tem, da naredimo svoje življenje polno in mu damo smisel, kajti, kot pravi dr. Smiljanič, "življenje niso dnevi, ki smo jih živeli, temveč so dnevi, ki smo si jih zapomnili po dobrem".

TANJA GAZVODA

- Najbolj divji žrebički postanejo najboljši konji. (Nemški pregovor)
- Človek je nesrečen, ker ne pozna narave. (Holbach)
- Denar sicer ne prinaša sreče, toda ob njem si lahko vsaj spodobno nesrečen. (Wilde)
- Mnogi so pripravljivi storiti kaj modrega, še več, kaj zvitega, zelo redko pa kaj plemenitega. (Pope)

NOV DOM V ŠMARJETI - Dr. Drago Smiljanič, kiropraktik in bioenergetik, si je z ženo pred dvema letoma uredil dom v Šmarjeti, kjer ima tudi ordinacijo.

BIOENERGIJA, KIROPRAKTIKA - dr. DRAGO SMILJANIČ

S pomočjo kiropraktike, akupunkture in bio-energije zdravi mo bolezni hrbtenice in odpravljamo bolečine v rokah, nogah in glavi, vrtoglavice, psihosomatska obolenja, depresije, neplodnost in potenco, prekomerno težo in ostale težave. Tel. 068/73-719, od 8. do 15. ure.

POMISLEKI OB GRADNJI SAVSKIH ELEKTRARN

Ničesar o življenju, ki ga bo vzela voda

Vodne elektrarne na Savi so razvojna priložnost Posavja, za katero se energetiki, regionalna politika in različne profinane organizacije prizadevno potiljo že nekaj desetletij. Razumljivo, kdo ne želi omogočati novih zaposlitev, nove infrastrukture in denarnih tokov, ki začno skozi različne pipe cureti v zapostavljeno regijo. Vendar - ali je to za Posavje res tako usodna priložnost, ki jo je potrebno zagrabiti z vsemi štirimi, na horuk in za vsako ceno?

Gradnja verige hidro elektrarn (HE) na Savi pomeni kljub svoji sorazmerni investicijski skromnosti globalen poseg v posavski prostor, ki bo usodno zaznamoval in spremenil njegovo naravno podobo. Napredek je vedno palica z dvema koncema. Predstavniki posavskih občin, prostorski načrtovalci in energetiki pa so me z radijsko oddajo Studio 4. novembra ob 17.00 (razgovor je vodila Irena Majce) prepričali, da so njihovi pogledi enostranski in omejeni s kratkoročnimi ekonomskimi cilji.

Kot naravovarstvenik gledam na pomen in razvojne možnosti Posavja drugače, zato želim opozoriti na naravoslovni pomen reke in obrežnega prostora ter usodnost pričakovanih sprememb s stališča varstva narave. Prav ta pogled je bil do sedaj prezrt (ignoriran?), zato je zadnji čas, da se ga vsaj zavemo.

Načrtovanje verige HE na Savi ima zaznavne časovne razsežnosti. Komur spomin in starost omogočata, se je iz različnih študij, jav-

nih razprav in časopisnih polemik lahko prepričal, da so načrtovalci natančno raziskali različne vidike in vplive investicije na gospodarstvo regije, razvoj strojne industrije in tehnologije, pridobljeno število delovnih mest, odškodnino... Nikjer pa še nisem zasledil študije o vplivih na okolje, ki jo zahteva zakon o varstvu okolja. Pred nekaj leti izdelana študija ranljivosti okolja za gradnjo spodnjeseavske verige HE je jasno izpostavila problematičnost obeh spodnjih objektov in akumulacij (HE Brežice in HE Mokrice), vendar kljub temu ni nihče podvomil o njuni sprejemljivosti ali uvajanju drugačnih izvedbenih in tehnoloških rešitev!

Ogrožen biotop

Tako ni še nihče odgovoril, kaj se bo zgodilo z ogroženimi vrstami ptic, dvoživk, plazilcev in sesalcev in njihovimi življenjskimi prostori, ki jih bodo zalile akumulacije. Ob zelo dorečeni naložbeni vrednosti bi bilo treba ovrednotiti tudi ekološko škodo in jo prišteti k celotni investiciji.

Z vidika varstva narave sta najbolj sporni HE Brežice in Mokrice, ki sta v nasprotju z drugimi akumulacijami načrtovani v ravninskem, poplavnem svetu reke Save. Akumulaciji bosta zalili ekološko pester obrežni prostor s še zadnjimi ohranjenimi savskimi prodišči, visokimi rečnimi brežinami, mrtvimi rokavi, poplavnimi logi in obrežnimi lokami. Jezerski

površini bosta za uravnanimi nasispi prehajali v obdajajoče meliorirane površine, ki so skupaj z reguliranimi pritoki Save že pred desetletjem izgubili velik del nekdanje ekološke pestrosti. S tem bo dokončno pohabljen edini (zadnji!) nižinski odsek reke Save v Sloveniji, z njo pa tudi najpomembnejši ekosistem Krško-brežjkega polja. Vplivi gradnje HE na vodni in obvodni svet bodo spremenili značaj in ekološko vrednost Save in pritokov ter obvodnega prostora, česar ne bo mogoče ublažiti na noben način, niti z vzpostavljanjem obljubljenih nadomestnih biotopov niti s sanacijami reguliranih pritokov Save na tem odseku.

Odpovedal tudi uradni zaščitnik narave

Po podeljeni koncesiji je sedaj jasno, da je tudi uradni zaščitnik narave - Ministrstvo za okolje in prostor - dal zeleno luč za poseg. Prav bi bilo, da zato pojasni, na podlagi katerih in čigavih strokovnih mnenj je prišlo do podelitve koncesije tudi na naravovarstveno najbolj vprašljivih lokacijah (HE Brežice in Mokrice). Podelitev koncesije v fazi, ko še ni prostorske dokumentacije in ko tehnologija še ni dorečena, prav tako pa tudi ne njene posledice med gradnjo in obratovanjem, je bila strokovno in tudi politično neodgovorna odločitev!

Opozoriti je treba, da so načrti za gradnjo verige elektrarn stari

že dobro desetletje in več, zato bi bilo treba preveriti njihovo sedanjost in primernost. V zadnjih letih se je namreč spremenila tudi zakonodaja (Zakon o varstvu okolja), Slovenija je ratificirala Ramsarsko konvencijo o mokriščih in na svetovnem vrhu v Rio de Janeiru sprejela Agendo 21, ki daje smernice za vzdržni razvoj. Najpomembnejše pa je, da se spreminja - izboljšuje tudi stopnja zavedanja o pomenu narave in okolja nasploh.

Zadnji čas za temeljito preverbo

Ob naravovarstvenih dilemah pa ostaja odprt tudi cel niz vprašanj v državnem energetskem razvojnem programu: ne ve se, katera HE so najbolj ekonomične, katere ekološko najbolj sporne in katere varčevalne dejavnosti bi bile boljše od gradnje HE. Glede na značaj energetske izrabe vode in njene posledice v prostoru bi moral biti vsak energetski razvojni program podrobno pretehtan tudi z vidika vplivov na okolje. Ob tako pomankljivih naravovarstvenih (in očitno še katerih) rešitvah v zvezi z verigo HE na spodnji Savi, bi bilo od vlade najbolj modro, če bi si vzela še malo časa za razmislek o teh temah. Menim, da je glede na pričakovane posledice že čas, da temeljito preveri sprejemljivost načrtovanih posegov in da razčisti, kako bodo zagotovljeni tudi interesi varstva narave, pa naj si gre za antropocen-

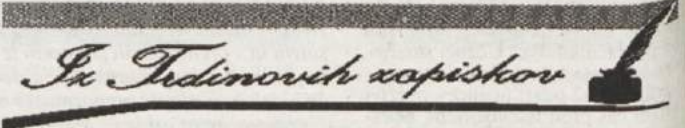
trične cilje ali pa za naravo samo po sebi (ohranjanje fenomena spodnje Save). Vsekakor so dopustni in smiselni le nujni posegi v prostor, torej v obsegu, ki bodo dopuščali možnost za odločanje tudi generacijam, ki še pridejo.

Glede na razvoj dogodkov in interese se bojim, da bodo naravovarstveni pogledi preglaheni s političnimi odločitvami in kratko-

ročnimi ekonomskimi interesi in dolgoročnimi posledicami. Vide ti je, da narava v Posavju ob nuklearki, rastoči urbanizaciji, prometni infrastrukturi, izvedenih hidromelioracijah, regulacijah, močno onesnaženi reki Savi ob načrtovanih HE očitno nima nikakršne prihodnosti. Ali pač?

S prispevkom s podobno vsebinsko zasnovano sem se pred dobrim letom vključil v polemiko v Delu, prav tako so izpostavljena vprašanja našla pot do Ministrstva za varstvo okolja. Vprašanja in dileme še vedno ostajajo aktualne, saj nanje še nisem dobil odgovorov!

ANDREJ HUDOKLIN
ZVNKD Novo mesto

• **Gaudia dolenskega učitelja** - V Šentjerneju Simonič opravlja vestno svoje dolžnosti - ali to mu ne pomaga. Ko je prišel na kor, mu kmetovski zastopnik jo pot in kažejo obrnivi se fige. Ko si naredi nejevoljen prostor do orgel, ga bučne zarobljenec s šivanko v stegno. Zelo mu se zamerilo, da ga je prijel in treščil jezen ob zid. Brez pravega vzroka sovraži Simoniča zdaj ne le ta in uni - ampak cela fara, da mu ni ostati. Naš prosti narod pozna žali bog malo priljudnosti, razun proti tistemu, kogar potrebuje. Takemu pa se zopet servilno priklanja in prilizuje prav po pasje. To je tista slavna kultura, katero je sprejel naš kmet od dunajske vlade švabskega sultelja in njegovih organov. Proh dolor!

• **Ne smili se jim živina** - Sejmarji gnali so v Mirno peč in gonijo kamor koli sila živine na prodaj v naj grji čobodri. Ne smili se jim nič, še na misel jim ne pride, da bi lahko obolela na takem in dostikrat po več ur dolgem potu Ti sejmarji so šli domu večidel natrkani - obirali so me po navadi kar se je dalo. Enim bil sem prisma radi očal, drugim ni bila všeč sukrija brez zavih. ovratnika, tretjim ne sive hlače, četrtim škornje, petim kosmatu kapa.

• **Surovost** - Kdor da komu kaj spraviti, misli, da skaže s tem dobroto - kajti ne prosi za to in tudi ne obeta nič obresti - z osorno besedo mu sprebrino etc ponudi in posili in na odhodu trdo opominja: Pa varuj da mi ne izgubiš ali ne poškodiš kaj, da ne bova imela potem potov etc.

SREČANJE STAREJŠIH - KO RK Majde Šilc je prejšnji petek pripravila na grmski osnovni šoli tradicionalne prednovoletno srečanje starejših krajanov iz KS Majde Šilc. Pred leti, ko jih je bilo manj, so imeli srečanja v prostorih nekdanje SDK. Od 175 povabljenih je na srečanje prišlo 110 ljudi, najstarejša med njimi je bila 94-letna Marija Zupančič, ki ji je market Dolenjka z Ragske poklonil tudi darilo. Vse prisotne so pozdravili: predsednica KO RK Majde Šilc Avguštna Lah, v imenu šole Sonja Simčič, v imenu upokojencev Zvonč Šuštaršič in predsednik KS Majde Šilc Slavko More. Organizacijo so speljale predane aktivistke ob pomoči nekaterih že stalnih sponzorjev. Za prijeten kulturni program so poskrbeli otroci iz vrtca Rauch, kasneje pa sta za prijetno razpoloženje skrbela Slavko Rauch in Jure. (Foto: J. Dornič)

ZLATARSTVO GROS V ŠENTJERNEJU - Od začetka novembra je na Trubarjevi cesti 3 v Šentjerneju odprla svoja vrata nova poslovalnica Zlatarstva Gros, v kateri je mogoče kupiti zlat in srebrni nakit ter ure. Grosovi, ki imajo poslovalnico še v Trebnjem in Grosupljem, tako nadaljujejo 12-letno zlatarsko tradicijo. Kot pravi lastnik Andrej Gros, je pri njih možna tudi predelava nakita. (EPS)

MEHIŠKA KUHINJA - Pred začetkom dnevov mehiških jedi so v gostilni Rog pripravili "seminar", na katerem sta Peter Kotar in glavna kuharica Berta Grmek kuharjem in natakarjem predstavila vsako od jedi z jedilnika, da bodo znali gostom povedati, iz česa in kako je pripravljena, ter jim svetovati. (Foto: A. B.)

Mehika v gostilni Rog

Dnevi mehiških jedi v Dolenjskih Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE - Od danes do Miklavževe nedelje, 6. decembra, bo v priljubljeni gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah gostovala Mehika. Pravzaprav najslastnejši del te zanimive južnoameriške države - mehiška kuhinja.

"Dneve mehiških jedi tokrat prifejamo prvič, doslej teh jedi ni bilo moč naročiti daleč naokoli, čeprav mehiška kuhinja po svetu slovi kot nekaj posebnega in izvirnega," pravi Peter Kotar, vodja gostinstva v Zdravilišču Dolenjske Toplice in z glavno kuharico Berto Grmek avtor vseh kulinarčnih dnevov v gostilni Rog.

Za mehiško kuhinjo so značilne bogate začimbe iz paprike, paradiznika in druge zelenjave, nepogrešljiv je fižol, tudi poseben črn fižol, prav tako divji črni riž. Seveda ne gre brez tortilj, to so nekakšne palačinke iz bele koruzne moke in brez jajc. Od mesa,

ki je največkrat pečeno na žaru, uporablja ta kuhinja največ junčino, svinino, tudi teletino pa perutnino in ribe. Za to priložnost so nabavili začimbe in druge specialnosti znane ameriške firme Rosarita, tako čili zelenjavo in čili zeleno papriko pa pikantno jalapeno papriko, nacho sirovo omako itd.

"Mehiške jedi so prijetno pikantne, k njim se poda kozarec močnejšega rdečega vina, na primer merlota, frankinje, tudi kakšen barrique," pravi Kotar. Osvežilna je tipična mehiška pijača - ohlajena limonada s tequilom.

Bogati jedilnik nudi res veliko izbire, od hladnih predjedí do sladice, od zelenjavne tortilje, juhe iz črnega fižola do chimichangasa (tortilje nadevane z junečjim mesom in fižolom), mehiškega medaljona in mesne štruče s črnim rižem.

A. B.

GODEC IN GRAŠIČ PRI SLONU

NOVO MESTO - V kava baru Pri slonu se v soboto, 28. novembra, ob osmih zvečer obeta zanimivo glasbeno doživetje. Nastopila bosta pevka Alenka Godec in kitarist Primož Grašič z jazzovskim programom.

BAROČNI KVARTET

NOVO MESTO - Zveza kulturnih društev in Društvo novomeških študentov bosta pripravila v torek, 1. decembra, ob 19.30 v frančiškanski cerkvi koncert Baročnega kvarteta iz Ljubljane. Vstopnina je 1000 tolarjev, za dijake in študente 500.

Slovenija uvaja

DDV

DAVEK NA DODANO VREDNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za finance

V okviru Projekta uvajanja davka na dodano vrednost v R Sloveniji (v nadaljevanju DDV) nadaljujemo z objavami informacijskih koticikov. Za uvod v novo serijo koticikov bi želeli najprej na kratko povzeti vsebino prvih petih, objavljenih v mesecu juniju in juliju.

Slovenija uvaja davek na dodano vrednost

Davek na dodano vrednost je sprejet kot obvezna davčna oblika v državah EU in tudi kot prevladujoča davčna oblika v državah OECD, uvedle so ga tudi številne države vzhodne in centralne Evrope (Madžarska, Poljska, Češka, Slovaška, Romunija, Litva, Estonija itd.). DDV je tako uveljavljen v več kot stotih državah in v sredini prihodnjega leta naj bi jim pridružila tudi Republika Slovenija.

V davčni praksi obstajajo trije bistveni razlogi za uvedbo davka na dodano vrednost, ki izhajajo iz njegovih temeljnih značilnosti in jih lahko povzamemo v naslednjih sklopih: neutralnost obdavčevanja, učinkovitost pobiranja davka in njegova finančna učinkovitost.

Predmet obdavčitve

Predmet obdavčitve je obdavčitev končne potrošnje. DDV se plačuje od vsakega prometa oziroma nabave blaga in od vsakega prometa storitev, ki se opravi za plačilo. DDV pa se zaračunava tudi ob uvozu blaga. DDV se torej nanaša na vsakovrstno dejavnost, ki se opravlja v Sloveniji ne glede na namen in rezultat opravljanja dejavnosti. Dejavnost pa pomeni vsako proizvodno, predelovalno, trgovsko in storitveno dejavnost, vključno s premogovniško, kmetijsko in poklicno dejavnostjo, kot tudi izkoriščanje premoženja in premoženjskih pravic, z namenom pridobivanja dohodkov. DDV pa se ne plačuje od tistega prometa blaga in storitev, za katerega je predpisana davčna oprostitve.

Davčni zavezanci in davčna osnova

Davčni zavezanec je vsaka oseba, ki na samostojen način izvaja neko ekonomsko dejavnost oziroma promet blaga ali storitev, opravljen za plačilo in ne glede na pravni status in v višini, ki v zadnjih dvanajstih mesecih preseže 5.000.000 SIT. Davčni zavezanec je lahko tudi vsaka druga oseba, ki opravlja promet blaga ali storitev, ki pa v zadnjih dvanajstih mesecih ne preseže 5.000.000 SIT, če se prostovoljno odloči, da bo vstopila v sistem DDV.

Davčna osnova

Za DDV je značilna široka davčna osnova. Načelno je obdavčen ves promet blaga in storitev. Osnovno načelo davčne osnove je, da je to vse, kar mora prejemnik blaga ali storitev ali druga oseba dati, storiti ali plačati za dobavljeno blago ali opravljene storitve. Vključuje tudi posredne stroške kot so provizija in stroške pakiranja - embalaža ter stroške prevoza in zavarovanja. Če se davčna osnova naknadno spremeni zaradi vračila, popustov ali nezmožnosti poplačila, lahko davčni zavezanec, ki je opravil promet blaga oziroma storitev, popravi (zmanjša) znesek DDV.

Davčne stopnje

Na podlagi teoretičnih izhodišč za DDV je najprimernejša uporaba ene same davčne stopnje, saj se z eno samo stopnjo ohranja neutralnost DDV kot transakcijskega davka, ki zato ne vpliva na odločitve ekonomskih subjektov in na odločitve potrošnikov. Z eno samo davčno stopnjo so tudi stroški pobiranja davka zmanjšujejo in sicer tako pri nadzornih organih kot tudi pri zavezancih. Uporaba dveh stopenj (višje in nižje) izhaja iz argumentacije, da se z eno samo stopnjo povečujejo obremenitve prebivalstva v nižjih dohodkovnih razredih. Vendar je potrebno poudariti, da tudi nižja stopnja ne povečuje koristi prebivalstva v nižjih dohodkovnih razredih, saj zaradi večjega povečanja cen pri proizvodih, ki so obdavčeni z višjimi stopnjami, pride do navzkrižnega subvencioniranja porabe

proizvodov, obdavčenih z nižjimi stopnjami. Predloga zakona predvideva dve davčni stopnji - splošna 19% in znižana 8%. Predlagatelj zakona o DDV je v predlogu predvidel dva davčni stopnji. Splošna stopnja je v višini 19%. Po tej stopnji se DDV obračunava in plačuje od vsakega prometa blaga in storitev in uvoza blaga, razen od prometa blaga in storitev, za katerega je v predlogu zakona določeno, da se ne obračunava in plačuje DDV ter od prometa blaga, storitev in uvoza blaga, za katerega je predpisana nižja davčna stopnja. Ob določitvi prometa blaga in storitev, ki so obdavčeni po znižani - 8% davčni stopnji, je predlagatelj zakona izhajal iz dodatka k šesti smernici EU, ki določa katero blago oziroma storitev se lahko obdavčuje z znižano davčno stopnjo. Pri tem je bilo osnovno izhodišče, da se z znižano davčno stopnjo obdavčujejo dobave blaga in storitev, ki se v načelu štejejo za življenjske potrebščine v širšem smislu.

Oprostitve plačila DDV

Oprostitve plačila DDV so določene v skladu s smernicami EU in se delijo na oprostitev predpisane znotraj Slovenije, na oprostitve pri uvozu blaga in na oprostitve pri izvozu blaga. Davčni zavezanec, ki bo opravljal promet blaga oziroma storitev, za katerega velja oprostitve, pri tem prometu ne bo obračunaval DDV, po drugi strani pa ne bo imel pravice do odbitka vstopnega davka, ki ga bo plačal v predhodnih fazah prometa. Oprostitve plačila DDV torej pomeni zmanjšanje davčne osnove le v eni fazi prometa, oziroma to, da se plačilo davka prenese v naslednjo fazo prometa. Vse česar davčni zavezanec ni plačal v prejšnji fazi, plača davčni zavezanec v naslednji fazi prometa. Zaradi tega so v predlogu zakona o DDV predvidene predvsem oprostitve za blago in storitve, ki se opravijo v zadnji fazi prometa - med davčnimi zavezanci in končnimi potrošniki. *Opomba:* ker je lista oprostitve predolga, da bi jo lahko v celoti objavili v tem članku, vas želimo obvestiti, da so vse predlagane oprostitve zajete v predlogu zakona o DDV in sicer v členih 26, 27, 28, 29, 30, 31, in 32)

Prihodnjič: Odbitek vstopnega davka in vračilo

SREČANJE UPOKOJENCEV NA DVORU - V gostišču Štupar na Dvoru sta v nedeljo, 22. novembra, pripravila krajevni odbor RK Dvor in društvo upokojencev Dvor prijetno srečanje upokojencev in starostnikov. Številne zbrane je pozdravila predsednica KORK Dvor Slavka Andrejčič in jim zaželela še veliko zdravja in prijetnih trenutkov. Mladi solarji osnovne šole Žužemberk, podružnične šole Dvor in Ajdovce pa so pripravili lep kulturni program. Organizatorji so se spomnili na vse, ki štejejo čez 70 let, obdarili pa so tudi Marijo Bradač (87 let) iz Trebče vasi in Mirka Reparja (85 let) z Dvora, ki sta bila najstarejša na tem srečanju. (Foto: S. Mirtič)

IVANINIH 92 LET - "Nisem si mislila, da bom dočakala toliko let. Če bo šlo tako naprej, bom dohitela Leona Stuklja," se je pošalila slavljenska, 92-letna Ivana Plavec s Postaje pri Mirni Peči (druga z desne), ki ji moči in energije res ne manjka. Tudi zdravje ji še kar dobro služi. Prav zgovorna je bila ob obisku župana nove mimopeške občine Zvoneta Laha, Sonje Žagar (prva z leve) in Slavke Kolenc (druga z leve) z Rdečega križa, Majde Grandlič in Draga Sajeta iz Društva upokojencev, ki so jo razveselili z darili in lepimi željami za v prihodnje. Ivana, ki se je na Dolenjsko pridožila iz Kuželjevca pri Zagradcu v Suhi krajini, je vdova že 55 let. Mož ji je padel v vojni, imela pa sta pet otrok. V življenju ji ni bilo lahko in morda ji je najboljše prav zdaj, ko zanjo lepo skrbita hčerka in vnukinja. "Drugo leto pa se spet vidimo, ne?" je zaklicala ob odhodu. (Foto: L. Murn)

ZAHVALA

Ob slovesu naše drage mame, babice in prababice

ANGELE VIDMAR

roj. Tramte

iz Birčne vasi

se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavcem in sodelavkam, sosedom, gospodu kaplanu, pevcem... Hvala tudi vsem, ki ste s prijazno mislijo počastili njen spomin, jo spoštljivo pospremili na zadnji poti, jo obdarili s svečami in cvetjem ter sočustvovali z nami.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra, teta in vujna

JOŽEFA RAMUTA

iz Kloštra 8, Gradac v Beli krajini

Iskreno se zahvalujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dobrim sosedom za nesebično pomoč pri negi in pomoč v času boleznih, govornicam za poslovilne besede, sodelavcem Iskre Semic, organizaciji ZB, Društvu upokojencev, Društvu invalidov, sestri Veri iz Zdravstvenega doma Metlika, g. župniku za lepo opravljen obred ter gospodu Kukarju iz Semic za opravljene pogrebne storitve.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 86. letu nas je prezgodaj zapustila mama, stara mama in tašča

MARIJA ZUPANČIČ

roj. Bojanc

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se za lep poslovilni govor, pevcem in župniku za opravljen pogreb.

Vsi njeni

Manj gnilobe

Z dnevov oralnega zdravja

KRŠKO - S sistematičnim preventivnim delom se je stanje zobnega kariesa v zadnjem desetletju bistveno izboljšalo.

Kot je na nedavnih dnevih oralnega zdravja v Krškem povedal

prof. Vito Vrbič, nacionalni koordinator za oralno zdravje, se je povprečno število karioznih, ekstrahiranih in plombiranih zob (KEP) pri 12-letnih otrocih zmanjšalo na 1,8, kar nas uvršča v skupino držav z zelo nizkim KEP.

Drugi kazalec, ki potrjuje zmanjšanje pogostnosti kariеса, je odstotek populacije brez kariеса. Pred leti take populacije ni bilo, v leto-

šnjem letu pa znaša pri otrocih v omenjeni starosti 40 odstotkov. Občutno se je zmanjšal tudi odstotek oseb, ki imajo enega ali več izdrtih zob. Upadanje kariеса v Sloveniji je posledica sistematičnega izvajanja različnih zaščitnih ukrepov.

T. G.

• Če bi se morala opravičiti za napisano resnico, takoj neham delati kot novinarka.
(Zlata Krašovec, Kmečki glas)

• Nič ni dogovorjenega, dokler ni vse dogovorjeno. (Zunanji minister Frlec o vključitvi Slovenije v EZ)

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

Veliko prezgodaj nas je v 41. letu starosti zapustil naš brat in stric

STANE MIKLIČ

Lukovek 1, Trebnje

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebno zahvalo izrekamo Zdravilišču Dolenjske Toplice, govornikoma g. Kotarju in g. Megliču za poslovilne besede, pevcem, g. župniku za lepo opravljen obred, osebju Nevrološkega oddelka novomeške bolnišnice, posebno dr. Kapšu, Pogrebnemu zavodu Oklešen in vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Iz dneva v dan neurudno si garala, za svoje in za druge se razdala. Trpela mnogo si, se žrtvovala, le redki so ti znali reči hvala. Čeprav v hladni gomili boš odslej počivala, tvoja ljubezen in dobrota bo v nas ostala.

V 87. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

JOŽEFA BARTOLJ

roj. Jenič
iz Dol. Lakovnic 7

iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem za izraze sožalja, podarjene vence, cvetje in sveče. Zahvala g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevcem z Ruperčvrha, Domu starejših občanov, patronažni sestri Aniti, Pogrebni službi Komunala ter vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 86. letu zapustil dragi mož, oče, stari oče, praded in tast

JOVO RADOJČIČ

Bojanci 22

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, znancem za darovano cvetje, sveče ter izraze sožalja. Govorniku hvala za besede slovesa, g. župniku za lepo opravljen obred ter Pogrebni službi Flajnik. Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Tišine bi rad, velike tišine neba pod jesen. Da čujem zreli molk utrujenih bilk in omagajoča srca molčočih dreves in spokojno lesketanje voda, ki se jim nikamor več ne mudi.
(Ivan Minatti)

V 69. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, stric in brat

MARTIN UHERNIK

iz Otočca

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče in izraze sožalja. Iskrena zahvala zdravstvenemu osebju Hematološkega oddelka Interne bolnišnice Novo mesto, še posebej dr. Čehovi. Zahvaljujemo se govornikom in članom PGD Otočec, Zdrženja šoferjev in avtomehnikov Novo mesto ter lovcem LD Otočec za slovo od pokojnika. Hvala pevcem moškega pevskega zbora Šmihel, Pogrebni službi Novak in patru Marjanu Čuku za opravljen obred. Hvala vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti. Njegova vedrina nam bo vedno vzor za premagovanje življenjskih težav.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustil dragi mož, ata in stari ata

JOŽE KRANJC - RIS

iz Malih Brusnic

upokojeni polkovnik, borec Tomšičeve, Cankarjeve in Gubčeve brigade, nosilec številnih odlikovanj NOB in povojnih odlikovanj JLA - zaslug za narod. Zahvaljujemo se borcem Gubčeve brigade, ZB Novo mesto, ZB Brusnice, častnikom Slovenske vojske, LD Brusnice in ostalim članom lovskih družin, govornikom, pevcem in godbi ter vsem, ki so darovali cvetje in sveče ter pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom za nesebično pomoč in izraze sožalja v teh težkih trenutkih.

Žalujoči: žena Marija, sinovi Jože, Slavko in Ludvik z družinami

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, tast in stric

VID ZUPANČIČ

Slepšek pri Mokronogu

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, govornikoma, gasilcem, g. župniku in vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Tvoje truplo zemlja krije, v temnem grobu mirno spiš, tvoje srce več ne bije, bolečin več ne trpiš.

Nam pa žalost srce trga, solze lijejo iz oči, svet bolj prazen je, ker te med nami ni.

V 50. letu starosti nas je nenadoma zapustil dragi oče, sin, brat in stric

MARJAN PIRC

iz Jakčeve 22, Novo mesto

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, učencem 4. c Gimnazije Novo mesto in razredničarki prof. Alojziji Hržici ter vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in nam kakorkoli drugače pomagali. Posebno se zahvaljujemo proštu Lapu za izredno lepo opravljen obred ter sodelavcem trgovine Novoteks za ganljive poslovilne besede ob uri slovesa.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Delo, skromnost in poštenje Tvoje je bilo življenje, a za teboj je vsepovsod ostalo delo tvojih pridnih rok.

Nepričakovano in prezgodaj nas je v 81. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, svak in stric

FRANCE JEVNIKAR

iz Dola pri Trebnjem 8

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, (med njimi še posebej g. C. Lahu), prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebno zahvalo izrekamo zaposlenim v družbah Mercator, Dolenjska banka, d.d., M - Kmetijska zadruga Trebnje, Občini Trebnje, KS Trebnje, Zvezi borcev Trebnje, Društvu upokojencev, Rdečemu križu, trebanjski godbi, trebanjskemu oktetu, g. župniku za opravljen obred, obema govornikoma in vinogradnikom Gradišča, Stare gore in Dolge njive. Posebej smo hvaležni dr. Munkovi in asistentu mag. dr. Viktorju Videčniku za večletno spremljanje pokojnikovega zdravja.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Draga mama ni te več, spomin na tebe je boleč, je solza grenka na srce krenila, ostala nam je bolečina.

Življenje je eno, nam vsem dodeljeno in smrt je le ena, ki nas reši trpljenja.

V 95. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in praprababica

JOŽEFA GRUBAR

Dolenje Vrhpolje 18

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom in sodelavcem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in vsem, ki ste našo drago mamo pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala dr. Gorenčevi enako patronažni sestri Klari, za pogrebne storitve Pogrebnemu zavodu Novak, pevcem za zapete žalostinke, organizaciji ZB, g. Verbiču in g. Kušlanu za lepe poslovilne besede ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Globoko žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

Prazen je dom, prazno vse, ni več tvojega smehljaja, le trud tvojih rok in lep spomin nate nam ostaja.

30. novembra bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga mama

FRANČIŠKA JORDAN

Jakševa mama

iz Malenc 14 pri Kostanjevici na Krki

Ob letu dni, ki je prineslo veliko bolečin in žalosti, se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem. Hvala vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu, ji prižigate sveče in postojite ob njenem grobu.

Žalujoči: vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 26. novembra - Konrad
Petek, 27. novembra - Vigil
Sobota, 28. novembra - Jakob
Nedelja, 29. novembra - Nina
Ponedeljek, 30. novembra - Andrej
Torek, 1. decembra - Marijan
Sreda, 2. decembra - Blanka

LUNINE MENE
28. novembra ob 1.23 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 25. do 29.11. (ob 18. in 20. uri) ter 30.11. (ob 20. uri) drama Trumanov show. 27. in 28.11. (ob 16.30) risani film Čarobni meč. 2.12. komedija Poročiva se.

ČRNOMELJ: 27. in 28.11. (ob 20. uri) slovenski film Blues za Saro. 29.11. (ob 18. uri) film Čarobni meč. 29.11. (ob 20. uri) ljubezenski film Let bele golobice.

DOBREPOLJE: 27.11. (ob 19.30) akcijski film Policaji. 29.11. (ob 15. uri in 19.30) ameriški kriminalni film Krik 2.

film

ŽIVLJENJE, KOT GA SANJAJO ANGELI

Na LIFF-u oziroma Mednarodnem filmskem festivalu Ljubljana tudi devetici ni bilo vse sanjsko, kaj šele angelsko. Tak je bil istoimenski zmagovalni film francoskega režiserja Erika Zonce, ki je v tekmovalni sekciji Perspektive požel največ simpatij občinstva, stekleno skulpturo vodomca ter 10.000 Mobilitelovih nemški mark.

Odločitev organizatorja, Cankarjevega doma (CD), da nagrado najbolj svežemu filmu novih oziroma mlajših, še neveljavljenih avtorjev podelijo gledalci z vsakokratnim ocenjevanjem od 1 do 5, se je pokazala kot nad vse pravilna. S tem je do nadaljnega zagotovljeno, da zmagovalec ne bo več zatežen, občinstvo pa lahko končno aktivno sodeluje pri določanju festival-skega okusa. Žal pa je to tudi skoraj vse. Festival se je tudi letos ubadal s klasičnim pomanjkanjem svoje prisotnosti vsaj v utripu Ljubljane, da o Sloveniji sploh ne govorimo. Cas med 5.

in 19. novembrom si mediji niso zapomnili kot čas, ko ima širna Slovenija edino vsakoletno priložnost za ogled vrhov svetovne kinematografije. Kot da v CD-ju ne bi imeli službe za marketing. Ob projekcijah, ki so bile tokrat resda terminsko zelo lepo usklajene in humano razporejene, se prav tako ni dogajalo nič, kar bi LIFF naredilo za dogodek, ki ga ne moreš in ne smeš spregledati, četudi si doma iz Murske Sobote ali Novega mesta. Tudi prodaja vstopnic bi nujno morala postati fleksibilnejša.

Toda festivalu se kljub že ponavljajočim se kritikam vendarle vedrijo vremena, kar kaže tudi podatek o rekordnih dobrih 19.000-ih obiskovalcih, kar je za četrtno več kot lani. Resda pa še nikoli ni bilo na voljo kar 80 naslovov in toliko ponovitev projekcij. Tako se samo od vsiljuje vprašanje, zakaj ne bi CD tudi med letom skrbel za film art festivalski spored in tako sproti animiral občinstvo. In še: zakaj ne bi razen v Celju, kjer te dni vrtijo balkansko kinematografijo s festa, in v Mariboru, kjer bodo slavne Predpremiere zrolali v decembru in januarju, tudi drugod pripravili Festa po festu? Za srce, glavo in vzgojo kvalitetnih gledalcev. Naslednjič pa nekaj o festivalskih kometih in meteorjih.

TOMAŽ BRATOŽ

PBS.

Poštna banka Slovenije, d.d.

Novo!

Mladinski tekoči račun

s kartico Activa/Maestro za osnovnošolce od 13. leta naprej, za dijake in študente.

Informacije na tel. št.: 063/425 27 15, 425 27 19.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Pere in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.330 tolarjev, za upokojence 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojence 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tujino letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 2.900 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 5.800 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006.

Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si
Nenaročniški rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

GROSUPLJE: 27.11. (ob 19. uri) kriminalni film Krik 2.

IVANČNA GORICA: 28.11. (ob 19. uri) akcijski film Policaji.

KOČEVJE: 26.11. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Policaji. 30.11. (ob 18. in 20. uri) kriminalni film Krik 2.

KRŠKO: 26. in 27.11. (ob 20. uri) in 29.11. (ob 18. uri) komedija Riba po imenu Šaron. 28.11. (ob 10.30) komedija Babe - galantni pujs.

METLIKA: 27.11. (ob 17. uri) film čarobni meč. 27.11. (ob 19. uri) ljubezenski film Let bele golobice. 29.11. (ob 20. uri) slovenski film Blues za Saro.

NOVO MESTO: Od 26.11. do 2.12. (ob 16.30 in 20. uri) vojna drama Reševanje vojaka Ryana.

RIBNICA: 28.11. (ob 21. uri) kriminalni film Krik 2. 29.11. (ob 17. uri) akcijski film Policaji.

SEMIČ: 28.11. (ob 18. uri) slovenski film Blues za Saro.

TREBNJE: 27.11. (ob 20. uri) in 29.11. (ob 17. uri) akcijski film Smrtonosno orožje 4.

VELIKE LAŠČE: 28.11. (ob 19. uri) kriminalni film Krik 2. 29.11. (ob 19. uri) akcijski film Policaji.

BELA TEHNIKA

ŠTEDILNIK Calorex s pečico prodam. ☎ (068)75-024. 4555

ŠTEDILNIK na trda goriva in prašica po izbiri prodam. ☎ (068)85-692. 4559

MALO RABLJEN štedilnik na drva prodam. ☎ (068)42-073. 4570

KMETIJSKI STROJI

TRAKTOR UNIVERZAL 445, letnik 1986, 800 delovnih ur, ter prikolico domače izdelave prodam. ☎ (068)24-303. 4553

TRAKTORSKE GUME Barum vseh dimenzij, rezervne dele za popravilo motorja na vašem traktorju Zetor, Ursus, Tomo Vinkovič, Fiat, Univerzal, kosilnico BCS in akumulatorje nudi ugodno AGROIZBIRA PROSEN, KRANJ. Pokličite nas na ☎ (064)324-802. 4556

TRAKTOR, 35 do 50 KM, kupim. ☎ (068)89-670. 4572

TROSILEC hlevskega gnoja, odjemalec silaže, tribrazdni plug in prašice, 120 kg, prodam. ☎ (068)21-143. 4582

KV AVTOMEHANIKA s prakso za popravilo vozil Citroen in Daewo zaposlimo. Avto-hit, d.o.o., Podbevškova 4, Novo mesto, ☎ (068)344-077. 4592

TRAKTOR ZETOR 6911 in enoosno prikolico Tehnostroj, 3 t, prodam. ☎ (068)58-213. 4589

SILOKOMBAJN SK 80, pihalnik Grič s cevmi, gumi voz (15 col) ter mlaitnico, vse odlično ohranjeno prodam. ☎ (068)78-364. 4597

KUPIM

PREDVOJNI radijski aparat ali detektor kupim. ☎ (061)312-406 ali 317-618. 4516

KOZOLEC ne pero, 3 polja, v dobrem stanju, kupim. ☎ (0608)66-670. 4360

MOTORNA VOZILA

ŠKODO FELICIO LXI, letnik 1995, prodam. ☎ (068)326-329. 4546

JUGO KORAL 55, letnik 1989, ugodno prodam. ☎ (068)81-071. 4567

SUZUKI BALENO 1.3, letnik 1997, vsa oprema, ugodno prodam. ☎ (041)623-116. 4590

GOLF TD, R 19, Passat TDI karavan, Seat Inca, A 8 TDI, nov, prodam. ☎ (041)720-038. 4600

R 5 FIVE, letnik 1994, registriran do 20.6.1998, prodam. ☎ (068)85-618, po 13. uri. 4601

GOLF III 1.9 GL TD, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)89-687. 4605

VECTRO 1.6 i, letnik 1992, prodam. ☎ (068)81-187. 4612

JUGO KORAL 55, rdeč, ugodno prodam. ☎ (068)75-151. 4615

ŠKODO FAVORIT 136 LS, letnik 1992, dobro ohranjen, z dodatno opremo, prodam. ☎ (068)87-486. 4616

SUZUKI ALTO, letnik 5/97, bel, prodam. ☎ (068)27-307. 4575

TAM 80, letnik 1992, kiper, TAM 60, letnik 1977, kiper, brez kasona, lado nivo, letnik 1993, prodam, oddam pa poslovna prostora, 70 in 30 m2. ☎ (068)323-575. 4604

GOLF II D 1.6, letnik 12/86, ugodno prodam. ☎ (068)87-615. 4610

R CLIO RL, letnik 1989, bel, 3V, prva lastnica, prodam. ☎ (068)75-512, po 15. uri. 4576

R LAGUNA 1.8 RT, letnik 1997, 25.000 km, kovinsko moder, zelo lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)84-140. 4593

LADO SAMARO, letnik 1995, registrirano do 11/99, prodam. ☎ (068)66-512. 4622

R LAGUNA 1.8 RT, letnik 1995, temno rdečo, prodam. ☎ (068)49-695, do 15. ure. 4541

SUZUKI

AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791

PRODAJA in SERVIS

Jimny 4 x 4
2,495.000 tolarjev

VW POLO 60, letnik 96, ugodno prodam. Tel. 068/24-346

Splača se varčevati!

RENTNO VARČEVANJE

Doba varčevanja od 5 do 20 let	Najnižji znesek	Obrestna mera
Tolarsko rentno varčevanje:		
SIT		
• tolarski depozit	500.000 SIT	TOM + 5 %
• tolarski depozit z valutno klavzulo	5.500 DEM	TOM + 4,5 %
• mesečni obroki	5.000 SIT	TOM + 4,8 %
Devizno rentno varčevanje:		
DEM		
• devizni depozit	5.500 DEM	3,45 %
• mesečni pologi	55 DEM	3,45 %

Rentno varčevanje možno tudi v naslednjih valutah: ATS, ITL, CHF in USD.

DOLENJSKA BANKA

Banka, kjer ne boste ostali pred zaprtimi vrati!

Prodamo rabljeno trgovsko opremo:

- zamrzovalna skrinja
 - delikatesni pult
 - salamoreznica
 - računalnik
 - police tipa Alpem
- DINO, d.o.o., Novo mesto, Dol. Kamence, tel.: 324-482

OPAŽ, bruna ter balkonske ograje izdelujemo in prodajamo po konkurenčnih cenah. ☎ (068)71-787. 4557

BRIKETE za kurjavo iz čistega bukovega lesa, brez kakršnihkoli primesi, v PVC vrečah, prodajamo po 12.000 SIT/t. Možnost obročnega odplačevanja in brezplačna dostava na dom do 100 km. ☎ (068)52-979 ali 53-771. 4594

NOTRANJA vratna krila, leva, desna, širine 75 in 85 cm, hrastov furnir, prodam. ☎ (068)83-616. 4608

1000 KG koruze v strokih, letnik 1997, brezplačno oddam. ☎ (068)75-125. 4618

PVC CISTERNE, 1000-l, 1500-l ali 2000-l, za kurilno olje, rabljene, prodam. ☎ (041) ali (0609)630-068. 4623

ČRNINO gamejo prodam. ☎ (068)50-336, po 15. uri. 4602

LES ZA OSTREŠJE, obžagan na željeno dimenzijo, plohe, deske, prodam. ☎ (068)78-105 ali (041)740-221. 4574

SIT masažni aparat, še v garanciji, ugodno prodam. ☎ (068)79-552, popoldan. 4550

BUKOVE BRIKETE prodajamo po zelo ugodni ceni. Na zalogi! ☎ (068)83-124. 4483

KVALITETNO VINO frankinje, primerno za barvanje cvička, prodam. ☎ (068)45-388.

OBVESTILA

OBVEŠČAMO cenjene stranke, da se podjete Elfis, d.o.o., v petek, 27.11., seli na novo lokacijo in sicer na Ragoško 7 a, Novo mesto. Novi telefonis: (068)374-800, 374-810, fax: 374-812. 4562

POHIŠTVO

MALO RABLJENO kuhinjo s štedilnikom, hrast, prodam. ☎ (068)42-612. 4595

POSEST

ŠTIRIČLANSKA DRUŽINA vzame v najem hišo ali vsaj 4 sobe v hiši s kuhinjo in kopalnico in CK na relaciji Trebnje z okolico, Novo mesto z okolico in Krško z okolico. ☎ (068)21-311, od 16. do 21. ure. 4537

V TRIBUČAH ugodno prodam več parcel njih ter gozd. ☎ (068)60-158. 4545

V NOVEM MESTU, Šmihel, prodamo novejšo hišo in nedokončano hišo. ☎ (068)325-449 ali (041)636-746, nepremičnišne Media. 4579

V NOVEM MESTU prodamo stanovanja. ☎ (068)325-449 ali (041)636-746, nepremičnišne Media. 4580

VIKEND v Orešju pri Šmarjeških Toplicah prodam. Betka Zihrel, jakčeva 32, Ljubljana. 4598

PREKLICI

MARJAN VIRANT, Stara vas 24, se opravičujem LJUBU TADIČU iz Škocjana 24 za žalivite in grožnje, istočasno zahtevam tudi njegovo opravičilo zaradi napada na mojega mladoletnega sina v njegovem lokalu. 4599

PRODAM

OPAŽ, smrekov, suh, z dostavo, II. klasa 540 SIT, I. klasa 720 SIT, in talni pod po 1250 SIT prodajamo. ☎ (063)451-082. 2826

JEKLENKE za avtoogno varjenje, komplet, prodam. ☎ (068)73-176. 4544

BUKOVA DRVA, 15 m3, prodam. Franc Kukman, Jablan 23, ☎ (068)82-311. 4547

PEČ za CK, na trda goriva, in črpalko, 24 KW, prodam za 40.000 SIT. ☎ (068)64-333. 4551

RAZNO

DREVESA - višinsko obrezovanje, obžagovanje, podiranje, odvoz! ☎ (068)65-630 ali (041)691-129. 4506

ŽENSKO ali zakonski par, ki bi se za nedoločen čas preselila v Istrsko primorje k starejšima zakoncem, za pomoč in oskrbo iščem. ☎ (068)23-137, zvečer. 4542

V NAJEM oddam opremljen frizerski salon v TPC Metlika. ☎ (068)59-496 ali 59-384.

POMOČ v gospodinjstvu in varstvo za otroka iščem. ☎ (068)341-788 ali 323-059, po 19. uri. 4549

V NAJEM oddam opremljen poslovni prostor v Metliki, 18 m2. ☎ (068)59-432. 4565

IŠČEM IVANA KERINA, rojenega okolic leta 1940, iz območja Kostanjevice na Krki, Krškega ali okolice, ki naj bi živel v Ameriki. Prosim vse, ki bi kaj vedeli o njem, iz katerega kraja je, če mi lahko sporočijo na ☎ (061)146-2332. 4578

HLADILNIKE in zamrzovalnike popravljamo na domu. Menjamo izolacijo na skrinjah, ki pušajo vodo. ☎ (041)698-055. 4607

POSLOVNI PROSTOR, 35 m², na Seidlovih, oddam v najem. ☎ (068)324-447. 4614

PRIJETNO, mlajšo upokojenko za varstvo otrok na našem domu iščemo. Nudimo stanovanje in hrano. ☎ (068)71-787. 4564

POZOR! S pomočjo kristalov vam pomagam pri težavah in natančno napovem prihodnost. Pokličite na ☎ (061)342-202. Mery. 3695

SLUŽBO DOBI

TAKOJ ZAPOSILIMO dekle za delo v stregbi. ☎ (068)316-118. 4539

Cvetličarna TRATA, s.p., iz Novega mesta nudi redno zaposlitev cvetličarki z ustrezno izobrazbo (cvetličarska šola Celje). Tel.: 041/720-065 (med 8. in 16. uro).

Krojiljo in tapetnika zaposlimo. Možnost pričitve. Provel, d.o.o., Šentpeter 5, Otočec

DEKLE za delo v strežbi iščemo v Baru Silvija. ☎ (068)341-788. 4548

POTNIKA za prodajo učnih pripomočkov in knjig iščemo. Bookmark, ☎ (064)564-123. 4568

ZASTOPNIKE z lastnim prevozom zaposlimo za trženje oglasov - popis v občinski telefonski imenik v Novem mestu, okolici, Sevnici, Krškem. Slovenska knjiga, PE PIRS, Lidijška c. 38, 1119 Ljubljana. 4569

DELAVCA z znanjem rezkanja in struženja zaposlimo. ☎ (068)81-235, dopoldan, 374 380, popoldan. 4603

MIZARJA s prakso zaposlimo. ☎ (068)75-374 ali (041)682-512. 4611

VOZNIKA VLAČILCA kiperja z večletnimi izkušnjami zaposlim. ☎ (068)42-350 ali (041)616-306, zvečer. 4624

STANOVANJA

TRISOBNO STANOVANJE v Novem mestu, CK, telefon, oddam. ☎ (068)341-008. 4372

ŠTUDENTKI oddam v Ljubljani s 1.12. ogrevano sobo s souporabo kopalnice in delno kuhinje. ☎ (061)551-831, popoldan. 4554

GARSONJERO, opremljeno, na Slavku Gruma v Novem mestu oddamo. ☎ (0609)621-636. 4584

V NOVEM MESTU, blizu središča, prodam večje stanovanje. ☎ (068)22-997, od 17. do 20. ure. 4596

STANOVANJE v bivalni hiši v Krškem oddam. ☎ (068)325-270. 4606

ŽIVALI

KRAVO s teličkom, staro 6 let, prodam. Matja Cemič, Dolga Raka 17, 8274 Raka, ☎ (0608)75-203. 4566

PRAŠIČA, 200 kg, prodam. ☎ (0608)75-400.

PRAŠIČA, 120 kg, R 4 GTL, 126 P za dele ter smrekove plohe, 8 cm, prodam. ☎ (068)78-428. 4591

TELIČKA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)30-274. 4621

PRAŠIČA, 110 do 120 kg, prodam. ☎ (068)85-852. 4586

VEČ 100-KG prašičev za zakol ali nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)78-203. 4588

PRAŠIČE, težke 100 do 120 kg, prodam. ☎ (068)78-353. 4536

VEČ PRAŠIČEV, do 150 kg, prodam. ☎ (068)78-091. 4538

KRAVO za zakol prodam. ☎ (068)28-198.

PRAŠIČA, 170 kg, prodam. ☎ (068)20-552.

TELIČKO, rjavo, težko 140 kg, prodam. ☎ (068)26-059. 4587

PRAŠIČE, težke 120 in 250 kg, prodam. ☎ (068)75-405. 4625

VEČ PRAŠIČEV, težkih 130 do 170 kg, prodam. ☎ (068)42-747. 4577

PRAŠIČE, težke 160 do 200 kg, domača krma, prodam. ☎ (068)42-594. 4571

PRAŠIČE, težke cca 180 kg, domača krma, prodam. ☎ (068)82-287. 4609

PRAŠIČA prodam. ☎ (068)42-191. 4620

PUJSKE, stare 8 tednov, duraki, rdeči, prodam. ☎ (068)81-649. 4560

3 PRAŠIČE, težke od 150 kg dalje, prodam. ☎ (068)76-571. 4585

PRAŠIČE, težke 100 do 130 kg, in žrebico, staro 3 leta, brejo 7 mesecev, prodam. ☎ (068)73-613. 4573

PRAŠIČE, težke 140 do 150 kg, prodam. ☎ (068)73-623. 4581

PRAŠIČE za zakol, težke 100 do 160 kg, prodam. ☎ (068)73-242. 4613

PRAŠIČA, 140 kg, domača hrana, prodam. ☎ (068)42-215. 4561

ROČNA MASAŽA SOLARIJ

Ergoline

TENIŠKI CENTER OTOČEC

Naročila po tel. **068/75-458**

NOVO MESTO - Žabja vas

- stanovanjski blok, novogradnja
- predvidena vselitev: marec 2000
- ugodne cene, popust pri predplačilu
- zagotovljene cene ob podpisu predpogodbe

informacije: NESK nepremičnine, Ljubljana

tel.: **061/131-0283**
GSM: **041/731-981**

RADIO MAX

88,9 MHz
87,6 MHz

RADIO SRAKA

94,6 MHz

DOLENJSKI LIST

TILIA

VADLEŠIČIH KONČNO MRLIŠKA VEŽICA - Letošnjo jesen so začeli ob cerkvi sv. Nikolaja v Adlešičih graditi mrliško vežico. Na gradnjo so se pripravljali dlje časa in tudi zbirali denar pri krajanih. Celotna naložba bo veljala 11 milijonov tolarjev, do strehe, ki jo postavljajo te dni, pa 4 milijone tolarjev. Denar so prispevali občina pa krajanji, za gradnjo pa so ga namenili tudi iz redne dotacije za vzdrževanje pokopališč. Prihodnje leto bodo z deli nadaljevali, ob njih pa verjetno tudi zbiralno akcijo med krajanji. Denar bodo iskali tudi drugje. (Foto: M. B.-J.)

RADIO UNIVOX

107.5 MHz UKV

Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

Salon za pse

Budjota - Ul. talcev 12 - Novo mesto
☎ 068/324-377

Vi uganete - mi nagradimo!

Odgovor na šestindvajseto nagradno vprašanje je bil pravilen, če ste zapisali, da na 1. strani Dolenjskega lista oglašujeta borzni hiši **DBD** ali **BPH**. Srečo pri žrebanju za darilni bon je imela **Mihelca Saje** iz Novomeške ceste 16 v Sentejnerju, za knjigo (*J. Dularja Smeč na prepihu*) pa je bila izžrebana **Ivanka Staraha** iz Semiča 56. Med rednimi plačniki naročnine je žreb določil, da knjigo (*T. Jakšeta Dolenjske obraze*) prejme **Franc Dobovšek** iz Smarčne 9 pri Boštanju.

Izpolnite pravilno sedemindvajseti nagradni kupon in prilepljenega na dopisnici pošljite na naslov uredništva v **Novem mestu, Glavni trg 24, p.p. 212**, in sicer do torka, 1. decembra, ko bomo izžrebali dobitnike **treh nagrad - dveh knjig** (ene bo deležen nekdo od rednih plačnikov naročnine) in **darilnega bona Kovinotehne za 5.000 tolarjev**.

NAGRADNI KUPON št. 27

Vprašanje: *Navedite ime županskega kandidata, ki se na 1. strani Dolenjskega lista volilcem zahvaljuje za zaupanje!*

Odgovor:

Moj naslov:

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 28. novembra, bodo odprte naslednje prodajalne žvili:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Blagovnica Žabja vas
- od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos
- od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
- od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
- od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 21. ure: trgovina Žepke, Ragovska
- od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 16. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
- od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
- od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas
- od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njive
- od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Uršna sela: od 8. do 16. ure: Urška
- Sentjerne: od 7. do 17. ure: Market Sentjerne
- od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Sentjerneju
- od 7. do 18. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje

V nedeljo, 29. novembra, bodo odprte naslednje prodajalne žvili:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Market Seidlova
- od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos
- od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku
- od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
- od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 19. ure: trgovina Žepke, Ragovska
- od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
- od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter
- od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas
- od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njive
- od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Uršna sela: od 8. do 12. ure: Urška
- Straža: od 8. do 11. ure: Market Straža
- Sentjerne: od 8. do 11. ure: Market Sentjerne
- od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Sentjerneju
- od 7. do 12. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje
- Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- Semič: od 7.30 do 10. ure: Market

Novi simbol nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE
http://www.posta.si
e-mail: info@posta.si

Verjemite ali ne...

RADIO OGNJIŠČE

Krvavec 104,5
Kum 105,9

STUDIO

103.0 MHz

BISTRO A

Novi trg, Novo mesto
☎ 322-765

vam poleg pijače nudi tudi več vrst pizz, hamburgerje, cheeseburgerje, sardele, lignje, pomfrit ...

Hrano vam pripeljemo tudi na dom ali v službo.

Pridite, poskusite in se prepričajte, da vse najboljše za pizzo dobite pri **PARTNERTRADING, d.o.o.**, iz Novega mesta!

MIRA

frizerski salon

Sabina Zakšek, s.p.
Marjana Kozine 3
Novo mesto

Od 15. oktobra dalje vsak dan (razen ponedeljka) od 15. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

Naročila po ☎ 068/373-461

VELIKA NAGRADNA AKCIJA za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

V veliki "družini" naročnikov in bralcev Dolenjskega lista ni nikoli nihče preveč. Da bi vsak četrtek v letu prejelo vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, še več naročnikov, smo spet pripravili veliko nagradno akcijo.

Kdor se bo s spodnjo naročilnico (pošlje naj jo na naslov *Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, p.p. 212*) pridružil številnim naročnikom, bo do novega leta časopis prejemal brezplačno, po plačilu naročnine za naslednje leto pa mu bomo poslali knjigo in koledar, ki si ju bo izbral na naročilnici.

S tem akcije kajpak še ne bo konec, najbolj "vroče" bo po novem letu, ko bomo med novimi naročniki izžrebali dobitnika **štedilnika**, med starimi naročniki, ki bodo imeli plačano naročnino za letos, pa se bo nekdo razveselil **barvnega televizorja**.

Ena nagrada ni nobena, poreče kdo, zato smo za nove in stare naročnike že pripravili še več manjših nagrad. Komu bodo pripadle, bo določil žreb.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

ime in priimek: _____ upokojenec: da ne

naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

pošta: _____

Izjavljam, da naročilo res velja zame, in sicer najmanj za eno leto, nato pa dokler naročnine ne bom odpovedal. Naročnino bom plačeval osebno ali s položnico, ki mi jo bo poslal Dolenjski list. Za nagrado v naročniški akciji sem izbral (obkrožite knjigo in koledar):

knjigo: • Jože Dular: MESTO NAD BOJICO • umetniški stenski koledar
• Tone Jakše: DOLENJSKI OBRAZI • setveni stenski koledar

kraj: _____ datum: _____ podpis: _____

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU

po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

GOTOVINSKA POSOJILA ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

Št. 47 (2570), 26. novembra 1998

Franc Ernestl

ca, ki jo vodi Vili Glas. Ernestl je bil v 1300-članskem kolektivu med najbolj zaslužnimi, da so, kot pravi, prvi v Sloveniji speljali lastninih. Iz številnih podjetij, celo iz Pivovarne Laško, so prihajali v Sevnico iskat nasvete.

Ernestl je letošnje občinsko priznanje prejel predvsem za dolgoletno predano zastojno delo v športu. V mladosti je igral nogomet v Radečah, kjer sta uspešno igrala že starejša brata Albert in Rafko. Tekmoval je tudi v namiznem tenisu. Nekaj časa je, še kot študent prava vodil vadbo mladih radeških nogometašev. Kot se spominja, druga izbire takrat mladi niti niso imeli. Ernestl je obiskoval razne tečaje, na katerih se je še bolj seznanil in usposobil za vodenje zlasti nogometa in rokometu. S pomočjo Irene Mejak je v Lisci zbral 16 prijavnih deklet za igranje rokometu. Že prvo tekmo so rokometiške zmagale proti Lisci Senovo kar z 18:2. "5. septembra 1972 smo ustanovili prvi rokometni klub v Sevnici, kajti moški rokometiški so bili sekcija TVD Partizana. 1974. leta smo že igrali v 1. SRL s tako močnimi klubi, kakršna sta bila Olimpija in Alpeles. V boju za obstanek smo bili prekratki za eno točko," pripoveduje. Liščanke je vodil do leta 1994.

Ernestl je bil v predsedstvu Rokometne zveze Slovenije, še zdaj vodi njeno statutarno komisijo. Bil je tudi v vodstvu moškega RK Lisca na njegovi prvotilgaški poti in je slutil njeno kalvarijo. Boleče slovo od kluba komentira takole: "Težko je delati z ljudmi, ki v športu nimajo drugega interesa kot ekonomskega." Posledica tega je tudi, da ne hodi več na tekme v Sevnico. Zaveda se, da si v zdajšnji "globalni skomercializiranosti" Sevnica ne more privoščiti rokometnega prvotilgaša, saj na silo pač ne gre, če ni zadosti kapitala. Sevničani niso sposobni zbrati za rokomet niti 200.000 mark, potrebovali pa bi vsaj dvakrat toliko, če bi se hoteli kosati s konkurenco. To ga toliko bolj boli, ker je sam v rokometu delal 22 let zastoj.

PAVEL PERC

Ivan Prelesnik

Najdaljše jaslice

HROVAČA - Decembra lani so v Hrovači pri Ribnici, rojstni vasi jezikoslovca patra Stanislava Škrabca, ustanovili vaško turistično etnološko društvo Hrovača. V slabem letu jim je uspelo medse privabiti okrog sto članov, tudi nekatera priznana domača imena, kot so pater Niko Žvokelj, prof. Janez Debeljak, sodnica Nuša Orel, tajnik Območne obrtne zbornice Pavel Hočvar in drugi, njihov član pa je tudi priznani slovenski konzervator Vito Hazler.

"Naša vas je res drugačna od drugih v občini, saj smo si vedno prizadevali ohraniti ljudska izročila. Tudi zaradi tega so naši krajanji sodelovali na Srečanju v moji deželi in na sejmu suhe robe in lončarstva," je povedal predsednik društva Ivan Prelesnik.

Pred kratkim so se dogovorili o miklavževanju, letos naj bi vnesli nekaj novega, za božič pa naj bi skozi Hrovačo od Škrabčeve hiše, mimo znamenite lipe do vaške gostilne namestili žive jaslice. Tudi če jim bo vreme nagajalo, bodo poskrbeli za najdaljše jaslice v tem delu Dolenjske. Drugo leto bodo pripravili vaški piknik, kjer gre za različico nekdanjih veselice.

M. G.

OTROK IZSILJEVAL OTROKA

NOVO MESTO - 9-letni otrok iz Novega mesta se je prejšnji teden s sošolcem igral na igrišču vrtca v Šegovi ulici v Novem mestu. K njima je pristopil neznan otrok in 9-letniku iz žepa vzel 100 tolarjev, nato pa obema grozil, da ju bo pretepel in jima vzel šolski torbi.

KRŠKI ČETVORČKI

Štirikratna sreča, pa tudi skrbi

Četvorčki iz Krškega so julija dopolnili dve leti starosti in bodo šli kmalu v vrtec

KRŠKO - 18. julija so dve svečki upihnila četvorčki iz Krškega: tri deklice, Elvira, Hatide in Amine, ter deček Elvir, ki so privekali na svet eden za drugim le z enominutno razliko. Malčki dajejo svojim staršem, 25-letnima Fatmiru in Darji Ameti, polne roke dela.

"Še sreča, da ima žena dobre živce," pravi Fatmir, ki je zaposlen na tržnici v Krškem, in dodaja, da je najhujše že za njima. Sicer pa se prijateljem, ki tožijo, da imajo z enim otrokom veliko dela, le nasmehe: "Kadar sem z enim otrokom, je tako, kot da ni nobenega, in lahko vsaj malo uživam." Darja je že v začetku nosečnosti izvedela, da se njena družina

ne bo povečala le za enega člana. Napovedan je bil prihod štirih malčkov in zaradi rizične nosečnosti je morala več kot šest mesecev preživeti na bolniški postelji v zagrebški bolnišnici, pa tudi otroci so zaradi prezgodnjega poroda in majhne teže (tehtali so od 1,2 do 1,5 kilograma) nekaj časa uživali gostoljubje inkubatorja.

Fatmir je prišel v Slovenijo iz Makedonije pred 12-imi leti, njegova žena pa pred petimi. Sicer pa v veliki hiši na robu Krškega nista sama s svojimi otroci. Živita skupaj s Fatmirjevimi starši in njegovim pradedom ter bratom z družino. Trinajst ljudi torej, med tednom pa je še kako dobrodošla pomoč Darje, ki dobro leto pomaga pri njih preko javnih del oziroma centra za socialno delo. Ametijevi upajo, da bo Darja na voljo vsaj toliko časa, dokler edini fant med deklicami Elvir ne shodi.

Malčki so zdravi, pri čemer starša ne moreta skriti zadovoljstva zaradi nesebične pomoči osebja v krškem zdravstvenem domu, predvsem dr. Dragoslave Odobaše, dr. Janje Rošker in fizioterapevte Martine Umek. Sicer pa v hiši, kjer poleg četvorčkov za direndaj poskrbita še njihova 3- in 5-letna bratranca Lavdrim in Haris, nikoli ne zmanjka dela, stanje se umiri šele okoli devetih zvečer ali še kasneje. A kmalu bo nekoliko bolje, ko bodo šli četvorčki v vrtec.

T. GAZVODA

NAJBOLJŠI FOTOGRAFI

RIBNICA - V prodajno-razstavnici galeriji Toni v Ribnici so podelili priznanja in nagrade najboljšim fotografom v okviru četrte razstave fotokluba družina Fuji Ribnica-Kočevo. Na razstavo je poslalo 122 avtorjev skupno 886 del. Z barvnimi dipozitivi na temo vode je prvo mesto osvojil Matej Rupel iz Radovljice, drugi je bil Uroš Podovšnik iz Maribora in tretji Jure Kuštrin iz Nove Gorice. Z barvnimi fotografijami na prosto temo je prvo nagrado prejel Viljem Limoni iz Domžal, drugo Darko Cuder iz Bovca in tretjo Miloš Markelj iz Maribora. Na temo Podobe našega kraja je prvo mesto pripadlo Stanku Pelcu, drugi je bil Darko Mikulič (oba klub Diana iz Kočevja, tretja je bila Metka Lesar (fotoklub družina Fuji Ribnica-Kočevo).

FATMIR S SINOM - 25-letnega Fatmira lahko sicer srečate v Krškem na tržnici, kjer je zaposlen, sicer pa vsak prosti trenutek izkoristi za svoje otroke.

Decembrsko srečanje naročnikov Dolenjskega lista

Rajali bomo v Beli krajini

Letošnje zadnje srečanje naročnikov Dolenjskega lista in tudi ostalih smo pripravili v soboto, 19. decembra. Odpravili se bomo v Belo krajino, si ogledali vinskogledni klet v Metliki, muzej in grad in po želji opravili prednovoletne nakupe v trgovini Beti.

V Draščih bo v kmečkem turizmu Simonič zaključni del s kosilom in zabavo. Za ples in dobro voljo bosta poskrbela dva harmonikaša, pripravili bomo srečelov in še kaj, da nam bo srečanje še dolgo ostalo v spominu.

Odhod bo torej v soboto, 19. decembra, ob 8. uri z novomeške avtobusne postaje. Prijavite se čimprej, najkasneje pa do ponedeljka, 7. decembra. Udeležbo potrdite tudi vsi, ki ste se za srečanje prijavili že na zadnjem izletu. Cena je novoletna, in sicer 2000 tolarjev. Prijave sprejemamo na tel. št. 068/321 115 in 325 477

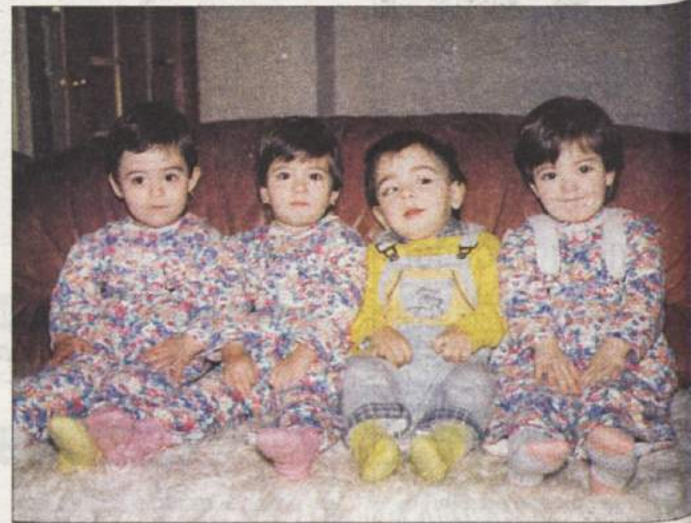
Na srečanje vas vabita

DOLENJSKI LIST!

in

KOLERABE VELIKANKE - Lojze Stigar iz Kostanjevice je pri svojem vinogradu v Zavodah letos pridelal nekaj neobičajno velikih nadzemnih kolerab. Največja je tehtala blizu dvanajst kilogramov. Vrt so gnojili le z naravnim gnojem, v sušnem obdobju pa so rastline redno zalivali. Velikanko je lastniku pomagal dvigniti znani gostilničar in predsednik krajevne skupnosti Milan Herakovič. Dogodek so tudi proslavili, z mladim cvičkom, seveda. (Foto: M. Vesel)

ČETVORČKI KMALU V VRTEC - Elvira, Hatide, Elvir in Amine poskrbela, da njihovim staršema nikoli ne zmanjka dela. A ta pravita, da je najhujše že za njima. (Foto: T. G.)

Lopatčevi čevlji za miss Slovenije

Uspešna čevljarja iz Dobrave pri Škocjanu

NOVO MESTO - Rudi Lopatec iz Dobrave pri Škocjanu, po poklicu čevljar, je, potem ko je z novomeško tovarno obutev slo navzdol, pred sedmimi leti ostal brez zaposlitve. Takrat sta se skupaj z ženo Jožico odločila, da bosta poskusila kruh zaslužiti sama. Začela sta izdelovati obutev na 100 let starih strojih in z vstrajnostjo, prizadevnostjo in pridnostjo uspela. Danes poznajo njuno ortopedsko in modno obutev mnogi iz Slovenije pa tudi iz tujine. Že drugo leto zapored sta naredila čevlje tudi za miss Slovenije in za letošnjo "naj" smrkljo oz. "naj" bejbo.

Pred štirimi leti sta v Novem mestu na Novem trgu kupila in odprla prodajno-razstavnico in odprla prodajno-razstavnico, kjer ju obiskujejo tako stranke, ki potrebujejo ortopedsko obutev, kot tudi tiste, ki želijo modne, udobne in unikatne čevlje. "Začela sva z izdelovanjem ortopedskih čevljev, saj so morali ljudje iz Bele krajine, Dolenjske in Posavja ponje v Ljubljano, kasneje pa sva ponudbo razširila z modnimi čevlji," je povedal Rudi. Ortoped-

Rudi Lopatec

sko obutev izdelujeta tudi za rehabilitacijski center Soča v Ljubljani.

Čevrav imata stroje za izdelavo 1.200 parov čevljev na dan, pa v tako velike količine ne nameravata iti, še naprej želita izdelovati unikatne čevlje iz dobrih naravnih materialov in s tem krojiti tudi slovensko in evropsko modo. "Prvi cilj nama je zgraditi novo delavnico - zanj imava že dokumentacijo - in odpreti trgovino v Ljubljani," pove Rudi. Sedaj imata 6 zaposlenih, v novi delavnici, ki naj bi jo odprla drugo leto, pa nameravata zaposliti še 9 delavcev. Jožica je vodja proizvodnje, Rudi pa skrbi za prodajo in nabavo materiala.

J. D.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Policisti nepravilno parkiranje kaznujejo le podnevi - Naj se konča polemika med Železnikom in Packom! - Pohvala TPV-ju, graja AMD-ju - Ulica Mirana Jarca ni obvoznica

Bralka iz Metlike pravi, da je sicer vesela, ker so policisti začeli skrbeti za varen cestni promet in pravilno parkiranje okrog trgovskoposlovnega centra v Metliki Gala. "Dopolodne med delavnicami so začeli pisati kazni tistim, ki so parkirali na pločnik za pet minut. A zanima me, če so ob petih in sobotah zvečer za ta kraj predpisani drugačni zakoni, saj so zaradi bližnje diskoteke avtomobili parkirani po pločnikih vse do semaforiziranega križišča ter na zelenici pri TPC in to do jutranjih ur! Lastniki parkiranih avtomobilov pa ne dobijo z zakonom predpisane kazni," pravi. Komandir postaje mejne policije Metlika Mladen Desnica se z njo ne strinja. "Ne drži, da ponoči ne ukrepamo, a očitno je, da je dnevna prisotnost policistov bolj očitna, tudi zato, ker je takrat več prometa. Sicer pa so naše patrulje aktivne 24 ur na dan, policisti ukrepajo dosledno in brez izjem," pravi in dodaja, da so hvalilni za pripombe občanov.

Zaradi prispevka "Niso izpolnili obljube", objavljenega v prejšnjem Dolenjcu, se je oglasil njegov avtor Božidar Cesar iz Golobinjskega, saj je v njem spet prišlo do napake, nanaša pa se na neizpolnjeno obljubo KS Mirna Peč, da naj bi letos položili asfalt do vrha Golobinjskega. "Sosedom sva rekla, da bova, če bo asfalt res položen do vrha, vsak dala po 300 tisočakov; ker se to ni zgodilo - ostalo je namreč 380 metrov makadama - denarja nisem dal, sem pa bil pripravljen na tak ali celo večji strošek," pravi.

Jože iz Brusnic, ki je že desetletja naročnik Dolenjskega lista, je tokrat ogoren nad polemiko med novinarjem Alfredom Železnikom in župnikom Jožetom Packom. "Če se bo le še enkrat nadaljevalo obtoževanje, bom odjavil vaš časopis," pravi Jože in dodaja, naj se raje vsak ukvarja s svojim poklicem: novinar s pisanjem, župnik pa s farani.

Poklicala je tudi Ana Kie iz Trebče vasi, ki je v Dolenjskem listu brala, da Justi Zupančič iz Podhoste praznuje 90 let. Zato ji ob visokem jubileju čestita in jo lepo pozdravlja. Z njo se je srečala kot 8-letna deklica (takrat se Grivčeva), ko je šla leta 1942 s prijateljico na Frato nakrmit Zupančičevo kravo.

Marijana M. iz Novega mesta je bila še razkurjena zaradi dogodka izpred nekaj ur. V četrtek popoldne je šla namreč v avtopralnico AMD-ja na Otočec, da ji avto očistijo od zunaj in znotraj. Za zunanje čiščenje ni bil problem, težava pa je nastopila pri notranjem čiščenju, saj ji je uslužbenec nesramno odgovoril, da to ni mogoče, ker je sam, in bi morala čakati uro in pol. Ko ga je prosila, če imajo sesalec, da bi sama posesala, ji je odvrnil, da sesalec sicer imajo, vendar sam ne dela.

"Še radi bodo sesali," pravi Marjana, ki pa je nato šla v TPV, kjer ji je prijazen delavec posejal notranjost avta brez težav in nesramnih pripomb.

Stanovalka iz Ulice Mirana Jarca v Novem mestu je potožila zaradi prometa po njihovi ulici. "To cesto ljudje vse pogosteje uporabljajo kot obvoznico iz smihelskega konca do centra mesta. A cesta je široka le 3 metre, tako da srečevanje vozil na cesti ni možno, zato se avtomobili umikajo na naša dvorišča. Zaradi gostega prometa po ozki cesti je prišlo že do številnih manjših nesreč. Na mestni občini Novo mesto so že pred časom obljubili, da bodo postavili signalizacijo, da je to lokalna cesta, a še nič od tega," pravi Novomeščanka. Kot so pojasnili na mestni občini, bodo table postavljene v teh dneh.

Bralka iz Metlike se je odzvala na kritiko Rudija Vlašiča iz Metlike in na zadnji novinarjev odziv nanjo. "Mislim, da je šla vsa stvar predaleč. Vaš novinar je v zadnji številki Dolenjskega lista brez potrebe le še prilil olja na žerjavico. V teh dneh sem v svoj poštni nabiralnik dobila veliko zloženik, in če bi bili dlakocopski, bi lahko v vsaki našli kakšno napako. Sicer pa sta bolj pomembna vsebina in človek," pravi Metličanka.

Iz Lokve se je oglasil Janez Potokar, ki je bil v prejšnji številki Dolenjskega lista omenjen v prispevku "Gozdna odkupovala ukraden les". Razočaran je, ker mu sodišče sploh ni verjelo, čeprav je, kot pravi, govoril resnico, in dodaja, da je celo življenje pošteno živel, 38 let je delal, 25 let pa sploh ni koristil letnega dopusta. "Sedaj pa me je sodišče razglasilo za lopova," je razočaran Janez.

T. G.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristuhnil nam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

DOLENJSKI LIST vaš četrtek prijatelj